לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ג', כ"ח בחשון תשמ"ט, 8 בנובמבר 1988 / שנת מ"ו מס' 13794 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

המפלגה הקומוניסטית הלבנונית נטלה האחריות להתנקשות בגנרל לחד

ע"צ

ביירות. המפלגה הקומוניסטית הלבנונית, טענה הלילה בביירות, לאחריות להתנקשות נגד מפקד צד"ל, הגנרל אנטואן לחד, בהודעה שפירסמה המפלגה הקומוניסטית כי אחת מחברותיה, סוהא בשארה, בת 21, פגעה אתמול בערב ביריות במפקד צד"ל, בביתו במארג' עיון.

בהודעה נאמר עוד כי מוצאה של בשארה מהכפר הנוצרי דיר מימס ברצועת הבטחון, והיא חברה בחזית ההתנגדות הלבנונית, ארגון שמאלני, האחראי לרוב הפיגועים האנטי־ישראליים מאז 1985.

פרס ורבין לרב יוסף: בידיך לקבוע איזו ממשלה תקום

נפגשו אמש עם מנהיגה הרוחני של ש"ס בביתו — אך ש"ס טרם החליטה ● „דגל התורה" בעד ממשלת שמיר עם המערך ● אגו"י תמליץ ללכת עם הליכוד ● המפד"ל רוצה עוד התייעצות עם רה"מ ● שרון מרגיז את לוי — ממשיך לנהל מגעים עצמאיים עם הסיעות החרדיות ● הנשיא החל בהתייעצויות — אמר בפגישה עם הליכוד והמערך: מגיעות אלי פניות רבות המבקשות שהממשלה הבאה תורכב לתקופה מוגבלת משתי הסיעות הגדולות עד לשינוי שיטת הבחירות ● מזכ"ל העבודה, עוזי ברעם: זו אכן הדרך היחידה להתיר את הסבך

יהודית גפן, יצחק שור

„על כתפיך מוטלת אחריות כבדה ובידיך לקבוע איזו ממשלה ואיזו מדיניות יהיו בישראל — אמרו אמש שמעון פרס ויצחק רבין לרב עובדיה יוסף, מנהיגה הרוחני של תנועת ש"ס. (סוף בעמ' 4)

אצל הרב

ראשי העבודה פרס ורבין בצאתם מן הפגישה הלילית שערכו אמש אצל הרב עובדיה יוסף (צילום. ישראלי)

פרופ' שפרינצק: אנצל הטעות ואשביע הח"כים

יורם בר, בצלאל עמיקם

„אני לא הולך לתקן טעות," אמר פרופ' יאיר שפרינצק, הח"כ החדש מטעם תנועת „מולדת", שהודיע שבדעתו לנצל את הטעות בגילו בתעודת־הזהות שלו ולהשביע את חברי הכנסת כזקן חברי הכנסת. „אתה עוד תראה אותי על כיסא יו"ר הכנסת," אמר לכתבנו יאיר שפרינצק. שפרינצק שטוען כי הוא בעצם בן 66, הסביר את הטעות בכך שהיפלו אותו לרעה בדרכון שלו, והוסיפו לו 10 שנים.

מתנקשת פצעה את גנרל לחאד בזרועו

אבי בניהו קובי מנדל*, יהודה צור

מפקד צבא דרום לבנון נפצע אמש מירייה במהלך ניסיון התנקשות בחייו. הגנרל אנטואן לחאד, נפצע בזרועו ופונה לבית החולים רמב"ם בחיפה. רופאיו הגדירו את מצבו כבינוני ודיווחו על עצם מרוסקת בזרוע.

ניסיון ההתנקשות ארע אמש, בעיירה מארג' עיון, באזור הביטחון, שם שוכנת מיפקדת צבא דרום־לבנון. אישה שביקשה לשוחח עם לחאד, הצליחה להגיע קרוב אליו, שלפה אקדח וירתה לעברו. בדרך נס פגעו הכדורים רק בזרועו של לחאד והאישה המתנקשת נלכדה בידי צד"ל. בעת מסירת הידיעה, נערכים תחקירים ראשונים עם האישה המתנקשת ועם עדי ראייה.

כתבנו הצבאי מציין, כי הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון, קיבל את הידיעה אמש, במהלך פגישה עם הכתבים הצבאיים. הוא הביע הערכה רבה לגנרל לחאד ואמר: „הוא פיתח את צד"ל וכמו כן הצליח לקשור קשרים טובים עם התושבים השיעים בדרום לבנון". גורמים רבים באים בחשבון * כעומדים מאחורי ניסיון ההתנקשות

מבאי ביתו

נסיון ההתנקשות בלחאד, בוצע בידי אשה מקומית, מבאי ביתו הקבועים של מפקד צד"ל, אשר היתה מקורבת לאשתו של לחאד מינרב. לקראת סוף הביקור היא שלפה לפתע אקדח וירתה מספר יריות לעברו של הגנרל, אשר ישב אותה עת בחדר האורחים שבביתו.

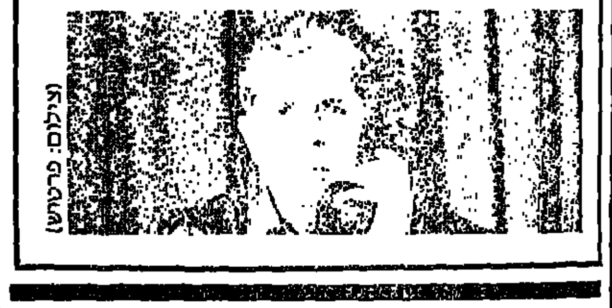

(צילום: פרטיש)

יוקמו פלוגות שיטור מיוחדות לשטחים ● עמוד 2
ההכרזה על מדינה פלשתינית בשבוע הבא ● עמוד 3
20 נפצעו במהלך הריסת בתים בטייבה ● עמוד 4
חסימה עקב פיטורים בכיתן דימונה ● עמוד 14
„הארץ" נתבע להתנצל על ייחוס שיקולים זרים לנשיא ● עמוד 3

לקראת ההכרעה בארצות־הברית

היום מסתיימת בארצות־הברית מערכת הבחירות לנשיאות. השוני במערכות הבחירות בארצות־הברית ובישראל רב. מול המערכת הרב מפלגתית אצלנו, ניצבים בארצות־הברית זה מול זה שני אישים המייצגים אומנם מפלגות ענק אך חלק ניכר מן המערכה מתרכז באישיותם.

ליד מלחמת הבחירות בישראל, העוסקת בנושאים קיומיים, נראית מערכת הבחירות האמריקנית על פני השטח, כקרנבל של הפרחת בלונים, סיסמאות ריקות והאשמות קטנוניות. גם שני המועמדים אינם משכנעים כלל בכך שהם הטובים ביותר שיכולות המפלגות להעמיד מתוכן וההערכה היא שאמריקנים רבים ייעדרו מהקלפי כמחאה על רמת המועמדים.

בניגוד למערכות קודמות, בהן היו שאלות המלחמה והשלום בעולם סלע מחלוקת מרכזי בין המועמדים, התרכזה מערכת הבחירות בארצות־הברית בשאלות חברתיות פנימיות ובשאלות מינהל וכושר שלטון. בוש ניסה, ככל הנראה בהצלחה, לרכוב על גל השמרנות הסוחף את ארצות־הברית, ולהציג את יריבו כנציג של ליבראליזם קיצוני. עובדת היות דוקאקיס בן מיעוטים, במונחים אמריקניים פגעה בהקשר זה בסיכוייו.

לעומת זאת לא הצליח דוקאקיס להוקיע את בוש על מחדלי ממשל רייגן בסיוע לקונטראס ובפרשת בני־הערובה. אם ינוצח דוקאקיס, כפי שחוזים הסקרים, יהיה זה נצחון מה שקרא בוש „הערכים של הזרם המרכזי" בארצות־הברית, ולאו דווקא ניצחון של ממשל שהציבור רוצה להשאירו על כנו, עקב הצלחותיו בניהול המדינה. גם הבצורת, העוני הגובר, ואי־הוודאות הכלכלית המרחפת על ארצות הברית, לא הטביעו את החותם הראוי להם על מערכת הבחירות.

ממשל רייגן היה נוח לממשלת האחדות הלאומית, והמשיך במסורת האקדח הטעון והנצור. כוח ההשפעה של ארצות הברית על מדיניות ישראל בנושא השלום רב, אך היא ממעטת להשתמש בו. גם כאן לא נתנו המועמדים סימנים מספיקים לשאלה מי מהם יהיה תקיף ומתוחכם יותר ביחסו לממשלת ישראל, שאינה מצליחה לקדם את תהליך השלום.

חייל נדקר למוות במשואה; הדוקר נורה ונהרג על־ידי חבר המושב

החייל רב"ט (מיל') דוד דניאלי בן 28 שמר בשער הכניסה של המושב בבקעת הירדן ומנע מאחמד בשאראת, מהכפר טמון, להיכנס למקום ● הפועל הערבי בא לגבות שכר עבודה שהגיע לו והיה מצוייד באישור כניסה ● בין השניים פרצה קטטה והערבי שלף סכין והרג את החייל ● חבר מושב המשרת במילואים רץ לחדרו, הביא את נשקו, והרג את התוקף ● גורמי בטחון אינם סבורים שהצעיר הערבי בא במטרה לרצוח ● חברי המושב תובעים לשפר איכות האבטחה

אבי בניהו, כתבנו הצבאי, ערן טאוס, עזרא אבירן

חייל צה"ל, רב"ט (מיל') דוד דניאל בן 28, שנדקר אתמול למוות בעת ששמר בשערי מושב משואה בבקעת הירדן, הובא אמש למנוחות בעירו אשקלון. דוקרו של דניאלי, אחמד בשאראת (21) תושב הכפר טמון, נורה ונהרג בידי איש מילואים תושב משואה.

אמש, הרסו כוחות הביטחון את ביתו של החשוד ברצח וכמו כן הוטל עוצר על הכפר.

מתחקירים ראשונים של צה"ל, עולה כי אחמד בשאראת הגיע ל־מושב משואה כדי לגבות שכר עבודה בסך 170 שקלים, שהיה חייב לו מעבידו מאז חודש ספטמבר.

בשער הוא פגש את החייל ה־שומר והתפתחה ביניהם קטטה, בי מהלכה שלף הערבי סכין ודקר את (סוף בעמוד 2)

כל הסקרים מנבאים ניצחון לבוש בבחירות בארה"ב היום

דליה שחורי (ארה"ב), איי.פי.

וושינגטון. — שני המועמדים לנשיאות ארה"ב, ג'ורג' בוש (רפובליקנים) ומייקל דוקאקיס (דמוקרטים), קיימו אתמול הופעות של הרגע האחרון לקראת יום הבחירות, החל היום. התחזית היא, כי מספר המצביעים יהיה נמוך במיוחד — פחות מ־50 אחוז מבעלי זכות הבחירה — וכי בוש יגבר על דוקאקיס.

התחזיות אינן חד־משמעיות לגבי השיעור שבו ינצח בוש. לפי משאל גאלופ, משיג בוש את דוקאקיס ב־12 אחוז, ואילו לפי סקר רשת האנ.בי.סי. וה„וול סטריט ג'ורנל" משיג בוש את דוקאקיס בחמישה אחוזים בלבד.

אמש הופיעו בוש ודוקאקיס בכל רשתות הטלוויזיה, בנאומי פנייה אחרונים לקהל, בני חצי שעה כל אחד. הנאומים ציינו את סוף מערכת הבחירות. „וושינגטון פוסט" מסר אתמול, בהתבסס על סקרים ומשאלים, כי מבין 50 המדינות בארה"ב, מוביל בוש ב־33 מדינות, לעומת דוקאקיס, המוביל רק בשש מדינות ובוושינגטון. ב־11 מדינות נראים סיכויי המועמדים שקולים. על־פי החוקה, חייב המועמד לנשיאות לזכות ב־270 אלקטורים. אם סקר ה„וושינגטון פוסט" מדייק בקביעותיו, יזכה בוש ב־33 המדינות שבהן יש לו רוב ב־194 אלקטורים בטוחים וב־109 אלקטורים כמעט־בטוחים, ובסך הכל — 303 אלקטורים, שהם יותר מן המינימום הדרוש.

בנק הפועלים מעלה ריבית החובה שהורדה לפני כחודש

לרמה הקודמת — 1.25 אחוז ● מעריכים שהבינלאומי והמזרחי יצטרפו להעלאה

אורי נחשון

בנק הפועלים מעלה, זמנית, את ריבית החובה הבסיסית ("פריים") ומחזיר אותה לרמתה הקודמת — 1.25 אחוזים לחודש. ההחלטה להעלות את ריבית החובה התקבלה לאחר עלייה תלולה ביותר בריבית הזכות שמשלמים הבנקים על הפקדונות השקליים, והריבית על הפקדונות הגדולים (ג'מבו) הגיעה אתמול לשיעור של עד 23 אחוז.

בנק הפועלים, המזרחי והבינלאומי הפחיתו בחודש שעבר את ריבית ה"פריים" ל־1.15 אחוזים לחודש, ובמערכת הבנקאית מעריכים כי המזרחי והבינלאומי יצטרפו לבנק הפועלים ויעלו את שיעור הריבית ל־1.25 אחוזים לחודש. בבנק לאומי ובבנק דיסקונט נותר שיעור ה"פריים" 1.25 אחוזים לחודש.

בנק הפועלים הודיע, כי העלאת ריבית ה"פריים" תיכנס לתוקף ביום חמישי הקרוב. בהנהלת הבנק אמרו אתמול, כי העלייה החדה בשיעורי ריבית הזכות, יחד עם הציפיות למדדים גבוהים בחודשים הקרובים, יצרו חוסר איזון בין שיעורי הריבית שמשלמים הבנקים על הכספים שהם מגייסים, לריבית החובה שהם גובים מלקוחותיהם. בבנק הפועלים אומרים עוד, כי העלאה זו היא בשיעור נמוך בהרבה מהמתחייב מהתייקרות המקורות שמגייסים הבנקים, והיא נעשית כצעד זמני, עד שריבית הזכות תחזור ותתייצב ברמתה הקודמת.

במקביל להעלאת ריבית החובה תועלה גם הריבית בכל סוגי הפקדונות המבוססים על ה"פריים", שהיקף הצבירה בהם בבנק הפועלים מגיע כיום למאות מיליוני שקלים.

אבנים יקרות

קרובי משפחה ממתינים למשפטיהם של מיידי אבנים, במגרש הרוסים בירושלים (צילום: רחמים ישראלי)

העובדים מנעו מעבר סחורות בכיתן דימונה

איילת מזור

עובדי כיתן דימונה מנעו אתמול הוצאה והכנסה של סחורות. אתמול דנו ועדי העובדים עם נציגי הנהלת המפעל על תביעת ההנהלה לפטר 120 עובדים. להערכת ועדי העובדים לא יהיה מנוס מהשבתת המפעל.

קונצרן כור אישר תוכנית הבראה והגישה לאוצר ולבנקים הנושים

הוגדרה כתוכנית מפנה ובה פיטורי אלפים ומכירת חברות ונכסים

אורי נחשון

קונצרן כור הציג לפני הבנק האמריקני "בנקרס טראסט" ונושים אחרים תוכנית הבראה המוגדרת כתוכנית מפנה, וכוללת פיטורי אלפי עובדים ומכירת חברות ונכסים.

תוכנית ההבראה אושרה אתמול בישיבת דירקטוריון כור והיא הוגשה למשרד האוצר, לבנק ישראל, לבנקים המסחריים בארץ ובחו"ל ולחברת העובדים. הוועדה המנהלת של חברת העובדים אמורה לדון בפרטי התוכנית בישיבתה היום.

ראשי כור הטילו אתמול איפול מלא על פרטי התוכנית ובמועצת המנהלים הוחלט שכל עוד לא יתייחסו כל הגופים לתוכנית, לא יפורסמו פרטיה. בכור מקווים שבאמצעות התוכנית ניתן יהיה להסיר את תביעת הפירוק של "בנקרס טראסט" ולהבטיח הסדר סיוע כולל בהשתתפות הממשלה והבנקים הישראלים.

24 נפצעו בהתנגשות בין אוטובוס לפרטית

כתבנו בעמק

עשרים וארבעה אנשים נפצעו אתמול בתאונת־דרכים חזיתית בין מכונית פז'ו 305 ל אוטובוס אגד שעשה דרכו מחיפה לטבריה.

אתמול בשעה 14.00 סטתה מכונית הפז'ו מנתיבה, והתנגשה באוטובוס שהיה עמוס בנוסעים. האוטובוס ירד מהכביש לשוליים והמשיך בנסיעה עוד כ־300 מטר עד שנעצר בצלע ההר. שניים נפצעו קשה, בהם נהג הפז'ו, תושב יוקנעם בן 21. 24 הפצועים נלקחו לבית־החולים "פוריה" על־ידי אמבולנסים מטבריה, נצרת־עילית, עפולה ובית־רימון.

ארה"ב זכתה בתביעה על ציורים של ראובן שנקנו בשוק הפשפשים

2 הציורים נגנבו בדרך ארצה וממשלת ארה"ב שילמה 114 אלף דולר כפיצוי ● נתגלו לאחר שנקנו ב־300 שקל "בגלל המסגרות היפות"

זהבה מוזס

ממשלת ארה"ב זכאית לקבל לרשותה שני ציורים של הצייר ראובן, שככל הנראה נגנבו בדרכם מארה"ב לארץ, ונמכרו בארץ כמחיר אפסי בשוק הפשפשים. כך קבע אתמול שופט בית משפט השלום ברמלה, אהרן פס. אם תוך 30 יום לא תוגש על ידי זהבה כנען, שרכשה את הציורים בשוק, תביעה בעלות אזרחית על ציורים אלה, תהיה ממשלת ארה"ב זכאית לקבל אותם לידה, או את תמורתם אם יימכרו.

ב־1982 הפקיד מוזיאון ישראל בגלריה אנג'ל בתל־אביב שני ציורים של ראובן, שנועדו לתערוכה ב"ג'ואיש מוזיאום". לאחר שנגנבו הציורים תבעו הגלריה והמוזיאון פיצויים מחברת הביטוח, וזו שילמה להם 114 אלף דולר ותבעה החזר מארה"ב, שהיתה אחראית על אבטחתם.

לאחר גלגולים רבים הגיעו הציורים לידי סוחר בשוק הפשפשים, שם ראתה אותם בעלת חנות שכנה, זהבה כנען, ורכשה אותם, לדבריה בגלל המסגרת היפה, ב־300 שקלים. בבית המשפט העידה שהיא החלה לנקותם, הבחינה בתווית ה"ג'ואיש מוזיאום", וחשדה התעורר. היא התייעצה עם עורך דין, ופנתה עם הציורים לבית ראובן בתל־אביב כדי לבדוק את מקוריותם. כן דיווחה עליהם למשטרת ישראל.

מציאת הציורים נודעה לממשלת ארה"ב, שבאמצעות עו"ד יעל נאור פנתה לבית המשפט לתביעת חזקה עליהם, כפי שתבעה גם כנען. הציורים הוחרמו כראיה בהליך פלילי, ולאחר שמשטרת ישראל לא הצליחה למצוא את הגנב, נסגר התיק. השופט פס החליט, כי התמונות יימסרו לממשלת ארה"ב.

פרופ' חיים הררי נבחר לנשיא מכון ויצמן

עתיים

פרופ' חיים הררי (48) נבחר אתמול לנשיא השמיני של מכון ויצמן למדע, במקום פרופ' אריה דבורצקי. הוא ייכנס לתפקידו בראשית החודש הבא. על כך החליטה פה־אחד מועצת המנהלים של המכון, בראשותו של מורי ב. קופלר.

פרופ' הררי, שנבחר לחתן פרס ישראל במדעים מדויקים לשנת תשמ"ט, הוא חבר המחלקה לפיסיקה גרעינית במכון ויצמן. בעשרים השנים החולפות מילא שורה של תפקידים מרכזיים במכון ומחוצה לו. הוא מכהן גם כחבר המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח וזה כשנה חבר במועצת המנהלים של מכון ויצמן.

בעבודתו המדעית מתרכז פרופ' הררי בתחום הפיסיקה התאורטית, שעניינה חקר החלקיקים האלמנטריים. לזכותו נזקף פיתוח מודלים חדשים של אבני הבניין היסודיות של החומר.

פרופסור חיים הררי (צילום: דוד הריס)

רופאי המדינה חזרו לעבודה מאיימים בהחרפת העיצומים

רונית מורגנשטרן

רופאי בתי־החולים הממשלתיים שבים היום לעבודה סדירה לאחר שאתמול שבתו שביתת־אזהרה ליממה. יו"ר ארגון רופאי המדינה, ד"ר אריה אורנשטיין, שלח אתמול מברק למנכ"ל משרד־הבריאות, פרופ' יורם לס, ולממונים על התקציבים והשכר במשרד־האוצר, דוד בועז ויעקב דנון, ודרש מהם להיכנס מיד למשא ומתן "בכל הנושאים שהיו עילה לסכסוך העבודה. זאת כדי להימנע מהחרפת העיצומים. הננו מצפים להודעה מיידית על מועד הפגישה".

חטיבת עובדי המעבדות בבתי־החולים הממשלתיים מאיימת להשבית לסירוגין את כל המעבדות בבתי־החולים ואת המעבדות בלשכות לבריאות הציבור — מסר אשר גולדשלגר, מזכ"ל הסתדרות המיקרוביולוגים. להיום זומן כינוס חירום של חטיבת עובדי המעבדות עקב "הסחבת שנוקטים משרד־הבריאות והאוצר בהשוואת תנאי עבודתם לאלה של עובדי המעבדות בבתי־החולים של קופת־חולים" — אמר גולדשלגר.

בימים האחרונים נקטו עובדי המעבדות בעיצומים בבתי־החולים הממשלתיים בצפון — בצפת, בטבריה ובנהריה.

המורים יקבלו ב־1 בדצמבר מקדמה של 45 אחוז מהשכר

יצחק שור

בין ארגוני המורים לבין הממונה על השכר באוצר, יעקב דנון, הושג אמש הסדר לפיו יקבלו המורים מקדמה חד פעמית על חשבון הסכם השכר 1988. המקדמה תהיה בגובה של 45 אחוזים מן השכר החודשי של כל מורה והיא תשולם באחד לדצמבר.

הסדר המקדמה איננו הסכם שכר, אך הוא מנטרל את סכנת פיצוץ המשא והמתן, ומאפשר את המשכתו בימים הקרובים. יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים, שושנה באייר, הודיעה אמש כי כל העיצומים שעליהם הכריז ארגונה בטלים ומבוטלים.

בינתיים הרוויחו הצדדים פסק זמן, אך לא חלה התקרבות ממשית בעמדות. המורים דורשים תוספת גדולה בהרבה מזו שהאוצר מוכן לשלם.

פסה: בגלל הסכם האזוריות אנו מסבסדים קופ"ח אחרות

רונית מורגנשטרן

בדבריו לפני עובדי קופת־חולים בעת סיור במרפאות פתח־תקוה, טען מנכ"ל קופ"ח הכללית, נחום פסה, "בגלל הסכם האזוריות אנו נאלצים לתת לקופת־חולים "מכבי", "המאוחדת" ו"לאומית" שירותי אשפוז במחירים מסובסדים. עלינו להסתלק מהסכם האזוריות. נשייך חולים לבתי־חולים על־פי איזור מגוריהם) ובנושא זה נלך עד בג"ץ. נפסיק להיות הפראיירים של המערכת".

פסה הרגיש, כי קופת־חולים הכללית תתמקד בשיפור המערכת שלה כדי לעודד אנשים להצטרף אליה: שיפור השירות למבוטח על־ידי מתן חופש בחירה של רופא המשפחה, המרפאה ואפילו בחירת השירות בין אם במרפאה או אצל רופא עצמאי.

קופ"ח תתחרה בקופות האחרות גם באיכות הרפואה. "יש לנו יתרון מוחלט בשילוב המרפאות עם בתי־החולים. נחפש דרכים להגדיל את הכנסות קופ"ח על־ידי תשלום נוסף לשירותים מעבר לסל הבסיסי, כמו הפריית מבחנה לילד שני או שלישי והגדלת התשלום עבור מנת תרופת משקל ל־1.5 שקל. כן דורשת קופ"ח מההסתדרות להגדיל חלקה במס־האחיד. על הקופה להקטין את ההוצאות השוטפות, להתייעל, ולחסוך כדי שלא נהיה תלויים במשרד־האוצר שעלול להיות עוין פוליטית", סיכם פסה.

שרון מינה את מקורבו שמיר למנכ"ל של "מבני תעשיה"

אורי נחשון

עודד שמיר, ממקורביו של השר אריאל שרון, מונה לתפקיד מנכ"ל החברה הממשלתית "מבני תעשיה". המינוי ייכנס לתוקף בתחילת ינואר 89'.

שמיר מחליף בתפקיד את המנכ"ל הנוכחי יוסף פינצ'וק, שמסיים את עבודתו בחברה לאחר 16 שנים בתפקיד המנכ"ל. שמיר, סגן־אלוף מיל', היה שלישו הצבאי של שרון, כאשר היה שר הביטחון, ואחר־כך עבר עם שרון למשרד התעשייה והמסחר וכיהן כיועץ לשר ומנהל מרכז ההשקעות — תפקיד שהוא ממלא עד היום.

במסגרת תפקידו בתמ"ס, מינה שרון את שמיר כדירקטור ב"מבני תעשיה" ב־1985 ועתה למנכ"ל החברה. החברה עוסקת בעיקר בבניית מפעלי תעשיה להשכרה באזורי פיתוח ומניותיה נסחרות בבורסה בתל־אביב.

הפסדי "צור־שמיר" בגלל עלייה חדה בתביעות מ"צור"

אורי נחשון

החברה המאוחדת "צור־שמיר", מקבוצת הביטוח "הסנה", הפסידה במחצית הראשונה של 1988 5.4 מיליון שקל, בגלל הפסדים כבדים של חברת "צור".

מיזוג העסקים של שתי החברות נכנס לתוקף בינואר 88'. הפרמיות גדלו בתקופה זו במאזן המאוחד בכ־8 אחוזים, כשעיקר הגידול היה ב"שמיר", והחברה מסבירה כי ההפסדים הושפעו מעלייה תלולה של תביעות חברת "צור". במחצית 88 הפסידה "צור" 6.3 מיליון שקל ו"שמיר" סיימה את התקופה ברווח של 945 אלף שקל.

המאזן הכולל את עסקי שתי החברות הסתכם בכ־163 מיליון שקל ותיק ההשקעות שלה בכ־98 מיליון שקל. לחברה חוסר בהון על־פי דרישות הפיקוח על עסקי הביטוח, והנהלתה התחייבה למצוא דרכים לצמצום הפער הזה בתיאום עם הממונה על הביטוח במשרד האוצר.

ב"צור־שמיר" צופים להקטנה הדרגתית של הוצאות "צור" עם השלמת המיזוג. כן פועלת החברה לשיפור החיתום על־ידי הפסקת פעולות עסקיות בלתי רווחיות, הקטנת מספר העובדים וביטול הסכמים עם חתמים וסוכנים לא רווחיים.

צה"ל מתגבר את כוחותיו בשטחים לקראת כינוס המועצה הפלשתינית

בצה"ל מעריכים כי ההכרזה הצפויה על מדינה פלשתינית עצמאית תמריץ את האינתיפאדה ● הרמטכ"ל: "בשנה הבאה תהיה עלות האינתיפאדה למערכת הביטחון נמוכה בכמחצית מהשנה"

אבי בניהו

צה"ל מתגבר את כוחותיו בגדה וברצועת עזה עקב הכינוס הצפוי של המועצה הלאומית הפלשתינית, ובה צפויה ההכרזה על מדינה פלשתינית עצמאית. גורמים בצה"ל סבורים שארוע זה ימריץ את האינתיפאדה ויגררו גל הפגנות ענק.

הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון הבהיר אתמול, כי צה"ל ייצור מצב שהשטח לא יכתיב דבר לדרג המדיני בדרך לחץ. "מבחינת צה"ל אנו חייבים למנוע מההתקוממות, לאחר זריקת המרץ שתקבל, להכתיב תכתיבים שלא על דעת הדרג המדיני". ההכרזה על מדינה פלשתינית אמורה להתקבל באמצע החודש.

בפגישה אמש עם כתבים לענייני צבא אמר הרמטכ"ל, כי ההתקוממות הגיעה לפרשת דרכים, וכי אש"ף מעוניין לתרגם את המהלך של השנה האחרונה להישג מדיני.

"כוונת הפלשתינים בכינוס המועצה לתת תמצן להתקוממות וליצור חיץ בין ישראל לבין ארצות הברית ומערב־אירופה", אמר הרמטכ"ל והבהיר: "לידיעתנו הם ינמו בסוף המועצה להכריז על מדינה עצמאית תוך תקווה שצעד כזה יתגלגל וייצור תהליכים. הבסיס להחלטה שלהם תהיה החלטת האו"ם 181 ללא 224 ו־338. כלפי חוץ תוצג ההכרזה כהכרה במדינת־ישראל וכלפי פנים יאמר אש"ף, כי לא סטה מהאמנה הפלשתינית", העריך הרמטכ"ל.

תחושה של התקדמות

רב־אלוף שומרון העריך, כי בעיקבות ההצהרה הצפוייה תהיה בשטחים תחושה של התקדמות לקראת שינוי. לדבריו, צה"ל נערך לקדם נסיונות להפגין ולהציג תמיכה באש"ף.

בעניין אחר, מסר הרמטכ"ל, כי עלות פעולות הצבא עקב האינתיפאדה בשנה הבאה תעלה למערכת הביטחון חצי מעלות השנה הנוכחית. "ככל שחולף הזמן אנחנו מצליחים לשמר את רמת הפעילות בשטחים עם פחות כוחות", אמר שומרון. בשנה הבאה ישרתו אנשי המילואים כ־40 ימים.

כתשובה לשאלה בעניין עונש המוות גילה הרמטכ"ל, כי בעיקבות דרישות רישמיות קיים צה"ל דיון בנושא זה כבר לפני חצי־שנה. עמדת הצבא היא שהחוק המאפשר דרישת עונש מוות הוא יעיל, וכי הפעלתו היא גמישה ועל פי הצורך.

"החוק קובע, כי הרמטכ"ל, שר הביטחון, שר המשפטים והיועץ המשפטי לממשלה יתייעצו בטרם יורו לפרקליט הצבאי לדרוש עונש מוות. חוק זה הוא טוב ומתאים", הבהיר שומרון.

הרמטכ"ל התייחס גם לתוכנית העבודה הרב־שנתית שאישר שר הביטחון ושתובא לאישור הממשלה הבאה. לדבריו, בתכנית שתי אפשרויות: בסיס תקציבי נתון או תוספת לתקציב הביטחון.

"תקציב הביטחון של מדינות העימות (בלא מצרים) גבוה פי־ארבעה מהתקציב שלנו, דבר המאפשר להם להצטייד בנשק איכותי ובכמות גדולה. אנו זקוקים לתקציב מינימלי כדי להתמודד מול האיום המתפתח", הסביר הרמטכ"ל.

בתשובה לשאלה אמר, כי הנשק הכימי הוא איום אפשרי והעריך, כי השימוש בו מצד האוייב ייעשה רק במקרים קיצוניים. "אין באפשרותנו בתקציב; הקיים למנוע לחלוטין פגיעה בעורף, אולם בתכנית העבודה יש השקעה בנושא הערכות ומיגון."

בהידרשו להתייחס לגבול הצפון מסר הרמטכ"ל, כי בארבעת החודשים האחרונים בנסיונות פיגוע נגד צה"ל וישובי הצפון נהרגו 72 מחבלים, 142 נפצעו ו־21 נלקחו בשבי. מבין ההרוגים 55 הם פלשתינים. הרמטכ"ל דיבר בזכות היעילות של תקיפות חיל־האוויר בדרום־לבנון.

55 דקירות סכין היו מתחילת האינתיפאדה

אבי בניהו

מראשית האינתיפאדה היו כמה מקרים של דקירת אזרחים וחיילים בסכין. פיגוע מסוג זה מתאפיין ברמת תעוזה גבוהה של המבצע. מאז ריכוי ההפגנות הגדולות בשטחים מתרכזים המחבלים בדקירות סכין וביידוי בקבוקי תבערה.

מראשית ההתקוממות נרשמו 55 מקרים של דקירות־סכין, 14 בשטח ישראל, 32 ביהודה ושומרון ו־11 ברצועת עזה.

במקצת מן המקרים, דוגמת הפיגוע אתמול, נהרג חייל או אזרח כתוצאה מהדקירה. בין מקרים אלה ניתן להזכיר את רצח החייל אלכסנדר ארד בצומת מגידו בספטמבר '87, רצח שלמה סקל מחולון בעזה בדצמבר '87, רצח תושבת מושב שפיר באוגוסט 88, ורצח החייל אתמול במשואה.

על־פי נתוני דובר צה"ל נפצעו מפעולות חבלניות בשטחים ובתוך הקו הירוק מאז ראשית האנתיפאדה 448 אזרחים ו־717 חיילים.

צה"ל מקים פלוגות שיטור מיוחדות שישרתו בשטחים

אבי בניהו

צהל מקים פלוגות מיוחדות, שלאחר הכשרה מתאימה יבצעו את רוב השירות בגדה המערבית וברצועת עזה. פלוגות אלה, הנמצאות בשלבי הקמה, יקלטו חיילים שיוכשרו בטירונות למקצוע צבאי במתכונות החרמ"ש, ולאחר מכן ישרתו שלוש שנים בשטחים תוך רכישת מיומנות בתחום השיטור.

הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון אישר אתמול ידיעה זו ואמר, כי צה"ל שואף להגדיל את הגרעון של הצבא הסדיר בשטחים בכמה דרכים: תיגבור משמר־הגבול, הקמת פלוגות השטחים ועוד.

"פלוגות השטחים" יזכו לתנאי שירות נאותים ולכמה הטבות בגין אופי השירות הצבאי, הכשרתם היא באחריות מיפקדת חילות השדה. במהלך השירות יהיו כפופים לפיקודי הצבא.

בצורה זו מתכוון צה"ל להקל על נטל שירות המילואים בשטחים ולממש את תוספת כוח האדם בגין הגידול בשנתוני הגיוס.

שר־הביטחון והרמטכ"ל בישוב משואה משוחחים עם התושבים במקום (צילום: ירוזלימסקי/דובר צה"ל)

התערבות דרעי במו"מ הקואליציוני מנוגדת לתפקידו כעובד מדינה

בצלאל עמיקם

הופעותיו ומעורבותו הפוליטית של מנכ"ל משרד־הפנים אריה דרעי ב"מעשה המרכבה", מעוררות פליאה שכן דרעי מנוע מלעסוק בפוליטיקה כל עוד הוא משרת כעובד־מדינה. גורמים משפטיים הביעו באוזני כתבנו תמיהה על שנציבות שירות־המדינה איננה מעירה למנכ"ל משרד־הפנים שהשתתפותו במו"מ הקואליציוני פוגעת בחוק האוסר על עובדי־מדינה פעילות מסוג זה. יצויין כי עובדי מדינה שרצו להתמודד בבחירות לכנסת נאלצו לפרוש לתקופת צינון בת 100 ימים לפני הבחירות. דרעי סרב לפרוש ויותר על מועמדות ברשימת ש"ס לכנסת אך יחד עם זאת הוא נותר לכהונת שר בממשלה כשזו תקום וש"ס תהיה אחד ממרכיביה.

הישג למפ"ם, מכה לתנועת העבודה — סיכום הבחירות בחיפה

קובי מגדל

"תוצאות הבחירות מבחינת מפ"ם הינן הישג. רק לפני כמה שבועות לא רבים האמינו שמפ"ם תעבור את אחוז החסימה. מפ"ם היא בהחלט הפתעת הבחירות. בואו נאמר לעצמנו — זהו הישג ועובדה שקיבלנו לגיטימציה ציבורית לקיומנו". דברים אלה אמר אמש מזכיר מרכז מפ"ם, חנן ארז, במפגש סיכום ראשוני שהתקיים בסניף מפ"ם חיפה. חנן ארז הוסיף, כי במערכת בחירות זו נשאה מפ"ם את הדגל המדיני־בטחוני יחד עם דגל המאבק להצלת המשק. מזכיר מרכז מפ"ם קרא לנוכחים שלא לתת יד כיום, לאחר תוצאות הבחירות לתחושה של קץ הציונות והתקווה, זאת מאחר שבין הליכוד והמערך לא חלו שינויים גדולים וכי גם בעבר היו כבר 18 חברי־כנסת דתיים.

לא הקצינו עמדות

בהתייחסו להצבעת הציבור הערבי אמר ארז, כי ציבור זה לא הקצין את עמדותיו ונתן גם קולות לרשימות יהודיות־ערביות משותפות. "העובדה שבקרב הציבור הערבי נרשמו 64 אחוזי הצבעה, מסמלת אולי את הייאוש והאכזבה מצידם כלפי הסיכויים לשיתוף יהודי־ערבי ודבר זה צריך להדאיג. הציבור הערבי לא ניצל עם זאת את משקלו האלקטורלי ליצור חזית משותפת של שלום".

ממשלת אחדות — אסון

בהתייחסו למגעים המתנהלים כיום להקמת ממשלה ועל האפשרות שתקום ממשלת אחדות ליכוד־מערך אמר מזכיר מרכז מפ"ם, כי הוא חושש שהדבר יהיה בבחינת אסון לעתידה של תנועת העבודה. "במקרה כזה יוטל עלינו להעמיק את פעולתנו ולהיות הגרעין הקשה של תנועת העבודה".

מזכיר סניף מפ"ם חיפה דב אלקנטי ציין בסיפוק את עבודת הפעילים בחיפה. "חיפה עשתה את שלה בצורה יפה ומכובדת. בסניפים נשאר האור דולק שעות רבות ויש לזכור זאת לטובה".

"חזית אנטי־פשיסטית"

שמואל בירן אמר בכינוס כי מוקדם מדי לטפוח על השכם, וכי תוצאות הבחירות הינן אסון לתנועת העבודה. "יש להקים חזית אנטי־פאשיסטית. אם לא נקים חזית שכזו הרי שבעוד ארבע שנים, גם אם נגיע ל־14 מנדטים, אינני יודע מה יהיה גורלנו". יוסף חורי קבל על כך שמפ"ם לא הורגשה מספיק בחיפה וציין את העובדה כי למרות המספר הרב של אזרחים ערבים ודרוזים, המסתכמים בכ־50 אלף, אין ולו פעיל ערבי אחד קבוע במפ"ם חיפה.

איך מחדשים?

משה נימרי אמר כי המסקנה שיש להסיק מן הבחירות, היא שההסתדרות נמצאת כיום בסכנה חמורה ומוחשית.

משה עמר, שפתח את הדיון אמר, כי על מפ"ם קיימת חובה לטפח את הדור הצעיר בערים הגדולות. "השאלה שעלינו לשאול כיום היא איך אנו מגדילים את כוחנו, מחדשים את המפלגה ובונים אותה. לדעתי אנו בתקופה המחייבת לבצע שינויים" — סיים.

חייל נדקר למוות

(סוף מעמוד ראשון)

החייל. נהג רכב ערבי שהיה עד ל־קטטה, דיווח למזכירות המושב ול־מקום חש חבר מושב הנימצא ב־שירות מילואים. הוא נטל את נישקו וירה ברוצח והרגו.

רב"ט דוד רניאלי, ניפצע קשה ואחר־כך נפטר.

לא בא לרצוח

גורמי הצבא סבורים כי אחמד בשאראת הגיע למושב שלא על מנת לבצע פיגוע. אולם, במהלך הקטטה עם החייל שהיה בשער, ושסירב לאפשר לו כניסה למושב גבר אצלו המוטיב הלאומני — שגרם לו לשלוף סכין ולדקור את החייל.

שר הביטחון, יצחק רבין, הרמטכ"ל דן שומרון, אלוף פיקוד המרכז וקצינים בכירים — הגיעו למושב משואה וקיימו תחקיר ראשוני. הם גם נועדו עם אנשי משואה וראשי יושבי האזור.

היה לו אישור כניסה

הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון, סיפר אתמול, בפגישה עם כתבים לענייני צבא, על השתלשלות ה־ארוע. "אתמול הגיע הרוצח למושב בו עובדים דרך קבע ערבים מהאזור. מדובר באדם שבא כנראה לקבל שכר ממעבידו. ככל הנראה החייל ששמר בשער סירב לאפשר לו כניסה למרות שאחמד בשארי הציג בפניו אישור כניסה למשואה בתוקף.

בין השניים התפתח ויכוח שב־מהלכו שלף הרוצח סכין ודקר את החייל. רכב ערבי שהבחין בנעשה, דיווח למושב ואיש מילואים מקומי חש למקום והרג את הדוקר".

לדברי הרמטכ"ל, לא ניתן להסיק בוודאות שהאיש בא לרצוח וקשה לחקור את העניין בשל העובדה ששני האנשים המעורבים נהרגו. בהתייחסו לרמת חיילי האבטחה בישובי הבקעה, אמר רא"ל שומרון, כי הוא מקווה שבעקבות ארוע זה "החיילים יהיו יותר עירניים".

עמד לסיים היום

חייל מילואים, דוד רניאלי, היה איש דתי, מורה בבית־הספר בכפר סילבר. רווק, יוצא העדה הפרסית. הוא היה אמור לסיים את שרות המילואים שלו היום בבוקר. הערבי היה כפי הנראה מוסלמי דתי, ועדת ראיה לתקרית עצמה מספרת כי בעודו נאבק בחייל ודוקר אותו צעק "אללה הוא אכבר".

היה מכר במושב

חברו של החייל דוד רניאל, ששירת עמו במשואה סיפר כי בשאר — תושב הכפר טמון היה מוכר להם היטב, הוא נהג לעבוד בחממות במושב ולא פעם שוחח עם החיילים בעניני דיומא, שאל לאיזו מפלגה יצביעו, והביע תקוותו להקמת מדינה פלסטינית. תושבי משואה טוענים לעומת זאת, כי הערבי לא עבד במושב זה חודשיים ובא אתמול לאחר זמן רב לגבות כסף ככל הנראה.

התמרמרות במושב

התושבים במשואה היו אתמול ממורמרים וכעוסים. עיקר זעמם הופנה כלפי שר־הבטחון עמו שוחחו שעה ארוכה. הם טענו כי ישובי הבקעה נמצאים בתחתית סדרת עדיפויות הלאומי. וכי לא ניתן לחיות מאחורי גדרות.

איכות חיילי המילואים

תושבים אחרים טוענים כי התריעו פעמים רבות על כי איכות חיילי המלואים המגיעים לשמור על המושב ירודה למדי ועל כן הציבו על חשבונם שומר נוסף, עוזאם באיר מעוסייה, שגם הוא הותקף לפני חמישה חודשים בידי ערבים.

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו

שמעון אֲבֶל ז"ל

נעלה לקברו ביום רביעי, 9.11.88, בשעה 16.00

ולאחר מכן נתייחד עם זכרו ב"בית חביבה"

המשפחה
וקיבוץ מענית

יקירנו

ניסים בן יואש

איננו

ההלוויה תתקיים היום יום ג' 8.11.88

בשעה 12.30 בבית העלמין כפר־סמיר חיפה

אוטובוס יצא מבית־המנוח, רח' זלמן ארן 62, קריית־חיים, בשעה 11.45

סוזי בן יואש, דידי וניצה בן יואש

רוזי ואלישע אמיר, מיכל ורן וייגרט

ביום השנה למות חברנו

אריה מונציק ז"ל

נעלה לבית העלמין לגילוי המצבה

ביום רביעי 9.11.88 בשעה 16.00.

המשפחה
ובית בפר־מסריק

"המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4

המען למכתבים: שירות שקדואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121, טל' 233161—3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ההכרזה על מדינה פלשתינית — ביום שלישי הבא באלז'יר

סו"ג, מוטי בסוק, אורי הורוביץ

מנהיגי אש"ף השלימו את מלאכת הניסוח של מסמכי העבודה, שיוגשו לאישור המועצה הלאומית הפלשתינית, במושב שלא־מן־המניין שייפתח ב־12 בנובמבר (בשבת), באלז'יר - מסר אתמול בסאם אבו־שריף, יועצו של ערפאת, לכתב סוכנות הידיעות הצרפתית בתוניס.

מדובר בעיקר בטיוטה של הצהרת עצמאות והצהרה מדינית, המגדירה את קווי־הפעולה האפשריים של אש"ף בעקבות המרי בשטחים.

אבו־שריף אמר, כי 448 חברי המועצה הלאומית של אש"ף ייקראו גם להביע דעתם על הקמת ממשלה זמנית ועל תוכנית להעמיד את השטחים הכבושים תחת מנדט של האו"ם לתקופה קצרה, שתיחשב לתקופת מעבר עד לפתיחת מו"מ.

ראשי אש"ף סבורים, כי לנוכח העובדה שבישראל תקום ממשלה קיצונית, יקל עליהם להעביר בארצות המערב את ההחלטה על הקמת המדינה העצמאית בשטחים. שלושה ימים לאחר כינוס המועצה, יוכרזו על הקמת המדינה הפלשתינית העצמאית.

ראשי הפלשתינים מתכננים חגיגות עצמאות גדולות באותו יום, כולל בגדה המערבית וברצועת־עזה. בכרוז 28 החדש של אש"ף ובביטאון הרישמי של האירגון, "פלשתין אל־תאורה", צויין נושא החגיגות והודגש כי החל מה־15.11.88 יחולקו תעודות־זהות של המדינה העצמאית על־ידי הוועדות העממיות בשטחים.

מנהיג פלשתיני, שרצה בעילום־שם, אמר בהקשר זה, כי הוועד הפועל של אש"ף יציע למועצה הלאומית להפקיד בידי המועצה המרכזית של אש"ף את תפקיד הקמתה של ממשלה זמנית, כאשר תתגבש התוכנית לכנס ועידה בינלאומית לשלום במזרח התיכון.

כמה מנהיגים פלשתיניים מסרו לסוכנות הידיעות הצרפתית, כי נצחון הליכוד בבחירות לכנסת לא שינה במאומה את תוכניותיהם.

מקורות פלשתיניים מסרו אתמול, כי ספינות מלחמה סובייטיות הפליגו לכיוון נמל אלז'יר, כדי ליטול חלק בהגנה על כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית.

בימים האחרונים הרבו מקורות של אש"ף לטעון, כי ישראל מתכוונת להפריע למהלכי המועצה בדרך צבאית, כדי למנוע החלטה על הקמת מדינה פלשתינית עצמאית. ידיעות דומות הפיצו גורמים באש"ף גם בעת כינוסים קודמים של המועצה הפלשתינית.

חו"ש תובע התנצלות מ"הארץ" על שייחס מניע פוליטי לנשיא

בצלאל עמיקם

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, תובע מעתון "הארץ" לפרסם עוד היום התנצלות על ידיעה ראשית מיום ראשון, לפיה יוזם הנשיא הרצוג מגע ליכוד־מערך כמחווה לשמעון פרס על שמינהו להכהונתו הרמה.

חריש דורש התנצלות פומבית בעיקבות הכותרת, המייחסת לנשיא שיקולים זרים במאמציו להביא להוועדות בין פרס לשמיר. פנייתו של חריש באה לאחר שמערכת "הארץ" לא נענתה לדרישת לשכת הנשיא להתנצל על אותה ידיעה.

חריש סבור כי עקב הפרסום נעשתה עבירה על החוק, הוא ישקול את המשך צעדיו על פי תגובת העתון.

בירושלים לא יודעים מדוע בא אנדראוטי היום לישראל

מוטי בסוק, אהרון ניר (איטליה)

שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדראוטי מגיע היום לביקור מפתיע של פחות מ־24 שעות בארץ.

בירושלים התקשו אתמול פקידים בכירים להסביר את מטרת הביקור. אנדראוטי ביקש בשבוע שעבר פגישה עם רה"מ ושר־החוץ, ורק אתמול הוא אישר את בואו. בירושלים תמהים מה דחוק כו לבוא דווקא עתה לארץ, מייד לאחר הבחירות, כשהמצב הפוליטי נזיל ולא ברור. אנדראוטי ייפגש עם שמיר ופרס, ויסעד ארוחת־ערב עם שמיר. הוא יעזוב את ישראל מחר לפנות־בוקר.

יתכן כי בואו קשור לפגישתו בשבוע שעבר ברומא עם יאסר ערפאת, בהשתתפות חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון.

דימא גילה, כי גם שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ אמר, שיש לפתוח בהתייעצויות לא־רשמיות בין המעצמות.

דימא: נתאם עמדות עם אש"ף אם תדחה ישראל ועידה בי"ל

ארנון יפה (צרפת)

פאריס. — ראש אש"ף יאסר ערפאת "יוזמן "לפגישת־תיאום" עם שרי החוץ האירופיים, אם תיכון בישראל ממשלה ימנית חדשה, שתדחה את תוכנית כינוסה של ועידה בינלאומית לשלום במזרח־התיכון — איום עקיף זה השמיע אתמול שר החוץ הצרפתי רולאנד דימא, במסיבת עיתונאים בפאריס.

דימא אמר, כי שר החוץ היווני פאפוליאס, המכהן כנשיא תורן של השוק האירופי, הציע להזמין את ערפאת למפגש־תיאום עם שרי החוץ האירופיים, אך לפי שעה נדחתה ההצעה, אם כי היא עומדת על הפרק.

אין בפאריס ספק, שישראל עם ממשלה ימנית תסבול מבידוד באירופה. דימא תיאר את ממשלת ישראל כבודדת בהתנגדותה לוועידה בינלאומית ואמר, כי אפילו ארצות־הברית אינה מסתייגת עוד מכינוסה וגורבצ'וב אימץ את הרעיון של הנשיא מיטראן לכנס ועידה מכינה לוועידה הבינלאומית.

סיעת מפ"ם במערך – קופת־חולים

חברי הסיעה בוועד המפקח הארצי

מתכנסים במרכז קופ"ח, קומה ו'

ביום ג' 8.11, בשעה 13.30

הנושא על הפרק:

לקראת ישיבת הוועד המפקח הארצי

התאחדות עולי רומניה בישראל

מודיעה בזה שהחליטה להוציא לאור לכבוד 40 שנה למדינה

אלבום מיוחד

שבט יוצאי רומניה — תרומתו לתקומת ישראל

(שם זמני)

האלבום הנ"ל צריך לבטא בתמונה, מסמך ומלל, תרומת יוצאי רומניה בשטחי פעולתם המגוונת: כלכלה, בטחון, התיישבות, עליה, אמנות, ספרות, חיי ציבור, חברה, אקדמיה, חינוך, דת, משפט, תנועת העבודה, הדור הצעיר, ועוד.

כל מי שבידו מידע, צילומים ומסמכים ואשר יכול ומעוניין לסייע, מתבקש להודיע

למערכת האלבום – התאחדות עולי רומניה בישראל, רח' אולת 8, תל־אביב, טל': 03־826751, או לפ. סגל, מכון לבון, רח' נהרדעא 3, תל־אביב (בכתב).

המערכת הציבורית המורכבת ממיטב אנשי ציבור ומדע, יוצאי רומניה – היסטוריונים, סופרים ועתונאים – מבקשת עזרת הציבור במסירת מידע, מסמכים, תמונות, מחקרים, מאמרים וכו', וכולם יוחזרו לשולח באחריות מלאה.

הרוגה ו־19 פצועים ב"פעילות יזומה" בהיקף נרחב בגדה

עירן טאוס, עתי"ם

בהתנגשויות אלימות שאירעו אתמול בגדה המערבית נהרגה תושבת הכפר סאלם ונפצעו מספר תושבים. מקורות ערביים מסרו על צעירה הרוגה ועל 19 פצועים.

מקורות צבאיים מסרו, כי במהלך ההפרעות בכפר סאלם אתמול יידו תושבים אבנים בכוח צה"ל וחסמו כבישים. נהרגה תושבת הכפר ונפצעו 7 תושבים. מקורות ערבים מסרו כי עוסמת ג'מיל מחמד, בת 20 (ויש הטוענים בת 14), נהרגה מכדור בראשה.

"פעולות יזומות"

ברחבי הגדה המערבית ביצע אתמול צה"ל פעילות יזומה רחבת היקף ביותר מ־50 כפרים, במסגרת ההערכות לקראת התגברות ההתנגשויות בשטחים, עם פתיחת דיוני המועצה הלאומית הפלשתינית.

בעיר שכם היו אחרי־הצהריים התנגשויות אלימות בין תושבים לבין צעירים מפגינים, במהלכן נפצעו 5 תושבים, אחד מהם ילד בן 15. מקורות ערביים מסרו עוד על התנגשויות והפגנות ברמאללה, בית לחם ובאזורים אחרים ברחבי הגדה המערבית.

במזרח ירושלים היו אתמול מספר התנגשויות בין שוטרים לבין תושבים בעיר ובכפרים הסמוכים לה. בדרך יריחו נזרקה אבן על רכב ישראלי, שמשתו נופצה אך לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. אבן נזרקה גם לעבר אוטובוס בקו 949 בכביש שועפט, שמשתו נופצה אך לא היו נפגעים.

פרס לחברי מפלגתו: אם נעמוד על כל עקרונותינו — ניכשל

בצלאל עמיקם

במערך עדיין שוררת מבוכה וחילוקי דעות, אם להצטרף למי משלתו של שמיר או ללכת לאופוזיציה. בישיבה ראשונה של סיעת המערך בכנסת, בהשתתפות החי"כים הוותיקים, בהם אלה שלא יכהנו עוד בכנסת הי"12, והחי"כים החדשים, אמר פרס: "אנו בשלב של בירורים ולא של סיכומים. הגוש שלנו בלי ערבים כולל 49 מנדטים, ואילו אנו זקוקים ל־12 חי"כים נוספים כדי שנוכל להרכיב ממשלה".

פרס אמר לעמיתיו, כי במערך מתרוצצות שלוש נשמות: הפוליטית — זו המבקשת שלום, החברתית — הקשורה עם ההסתדרות והכלכלה, והנשמה הדתית. "אם נעמוד על שלוש הנשמות — נלך לאופוזיציה", אמר פרס.

יו"ר מפלגת העבודה הודיע להכריז, כי הוא יכבד כל החלטה. נקודת הכובד לדעתו היא המדינית. בין הסיעות המנהלות מו"מ עם המערך, יש המזוהות עם הקו הפוליטי שלו ויש המזוהות עם הליכוד. הצוות שלנו, אמר פרס, ימשיך לברר בירור עקרוני, לנו הנושא המדיני הוא החשוב.

לדבריו המחנה הציוני־שמאלי קיבל 40 אחוז בלבד מקולותיהם של המצביעים החדשים, וזהו מקור לדאגה. "תוצאות הבחירות הי"ו דרמאטיות מבחינת עליית החרדים. לליכוד יתרון עלינו כי הוא מוכן לשלם כל מחיר לדתיים."

יצחק רבין דיבר קצרות ואמר, כי המטרה בראש ובראשונה להרכיב ממשלה שבראשה יעמוד המערך. הוא דוגל בממשלה צרה.

המזכ"ל עוזי ברעם נשמע פסימי. לדעתו, יש לשלול ממשלת אחדות לאומית. "לא נפנה אל הליכוד מיוזמתנו. יצאנו מפלגה קטנה והפרש קטן. יש עדיין אפשרות, קלושה אמנם, להרכיב ממשלה".

בתשובה לשאלה אם לא הגיע הזמן לשינוי הצמרת, אמר ברעם: "אני נגד חרקירי פנימי. בשעה זו שהמו"מ נמשך, הביקורת מזיקה, כי אותם אישים שבהם אנחנו מרבכים עומדים בראש הרשימה ומנהלים את השיחות. ברעם הודה כי הקו שלו ברור: הולכים לאופוזיציה.

בתום הישיבה אמר השר גד יעקובי, כי הוא מצדד בהטלת משימת הרכבת הממשלה על שמעון פרס, על בסיס מדיני מוסכם. והיה ומהלך זה לא יעלה יפה, יש בדעת יעקובי להציע ממשלה משותפת למערך ולליכוד לתקופת זמן מוגבלת, על בסיס מוסכם. בתום כהונתה תביא הממשלה הצעה לשינוי שיטת הבחירות.

שרת הבריאות שושנה ארבלי הביעה ספקנות לגבי הסיכויים "לגייס" את המפלגות הדתיות לצד המערך. לדעתה, יש להציב גבול לוויתורים בנושאי דת ולקבוע מהם גבולות המותר.

הח"כ החדש־שין לובה אליאב פסק: אנחנו נהיה באופוזיציה.

בראשית ישיבת סיעת המערך הוחלט פה אחד לפעול למען בחירתו המחודשת של שלמה הלל לראשות הכנסת.

הלימודים בגדה לא יחודשו

עירן טאוס

המינהל האזרחי ביו"ש יאריך, ככל הנראה, את הצו המונע את פתיחת שנת הלימודים במוסדות החינוך באזור. שנת הלימודים אמורה היתה להפתח ב־15 לנובמבר, אך לאור הארועים בגדה וקריאת כרוז 28 לשלושה ימי חג העצמאות הפלשתינית בין 15 ל־17 בנובמבר, לא ייפתחו כנראה מוסדות החינוך בגדה.

מקורות ערביים מסרו, כי מספר נוסף של כפרים ברחבי הגדה המערבית נסגרו פעם נוספת בידי צה"ל ומשמשים כמחנות צבאיים בשל התיגבור הניכר לקראת התכנסות המועצה הלאומית הפלשתינית.

הולכים לנשיא

(צילום: רחמים ישראלי)

נציגי המערך בכניסה לבית הנשיא אתמול

המשכים

פרס ורבין לרב

(סוף מעמוד ראשון)

ביקורם של ראשי המערך בביתו של הרב היה ניסיון נוסף של המערך לשכנע את ראשי ש"ס לכונן קואליציה בראשות המערך.

שלשום נפגש השר שרון עם הרב עובדיה יוסף ועם ראשי ש"ס, והבטיח להם, כי כל מה שיסוכם איתם יכובד על-ידי הליכוד וכי הוא נותן לכך את ערבותו האישית.

ש"ס תכריע

בליכוד ובמערך רואים עתה בש"ס את הגורם שיכריע איזו קואליציה תקום ומי יהיה זה שהנשיא יטיל עליו לנסות להרכיב את הממשלה הבאה. אך ראשי ש"ס טרם החליטו. אתמול פנו לנשיא וביקשו ממנו לדחות את הפגישה שהועיד להם לעוד ימים אחדים, עד שמועצת חכמי-התורה תקבע את עמדתה.

כל המאמצים האפשריים

במירוץ של נציגי המערך והליכוד לשכנוע המפלגות החרדיות נעשו כל המאמצים האפשריים, ואמש עמד אחד משרי הליכוד להיפגש אף עם הרב ש"ך הישיש, מנהיג „דגל התורה". מפלגה זו הודיעה אתמול, כי היא תומכת בממשלה רחבה בראשות יצחק שמיר ובהשתתפות המערך, שיקבל את משרדי הביטחון והחוץ. עוד דורשת היא, כי בקווי-היסוד של הממשלה ייאמר, כי לא ייעקרו יישובים וייעשה גם לקידום תהליך השלום.

אגו"י תמליץ ליכוד

צוות המו"מ של הליכוד, בראשותו של דוד לוי, נפגש אתמול עם נציגי „אגודת ישראל" והבטיח להם, כי הליכוד יתמוך בתיקון „מיהו יהודי". נציגי אגו"י ביקשו שיינתנו להם סגני שרים בכמה משרדי ממשלה, ביניהם משרד העבודה והרווחה ומשרד השיכון. בתום השיחה, הבטיחו נציגי אגו"י, כי ימליצו לפני מועצת גדולי התורה שלהם על קואליציה עם הליכוד, אך הבהירו, כי אינם יכולים להתחייב כל עוד לא קיבלו את תשובת רבניהם.

המפד"ל דורשת פגישה מוקדמת

ראשי המפד"ל, העומדים להיפגש עם הנשיא היום, פנו לראש הממשלה יצחק שמיר לקיים איתם פגישה קודם לכן. במפד"ל חוששים, כי החיזורים אחרי המפלגות החרדיות עלולים לבוא על חשבון תביעותיהם, ומבקשים להבטיח, כי לא יקופחו במו"מ הקואליציוני. המפד"ל עומדת על תביעתה לקבל את משרדי החינוך והדתות.

צומת: בחירות אישיות לרה"מ

„צומת" הודיעה אתמול, כי סירבה להיענות להזמנת המערך להצטרף לקואליציה בראשותו, מאחר שהקו המדיני של המערך אינו מקובל עליה. בפגישה שנערכה אתמול עם שמיר, הודיע רפול, כי תנועתו תמליץ לפני הנשיא להטיל עליו את תפקיד ראש הממשלה. עם זאת הציעה „צומת" לשמיר, כי בגלל הבעיות הכלכליות והמדיניות הקשות וכדי למנוע דרישות מוגזמות של המפלגות החרדיות, שהציבור החילוני לא יכול לעמוד בהן, מציעה היא, שהליכוד יזמין את המערך להצטרף לממשלה בראשות שמיר, ללא רוטציה, ממשלה זו תתרכז בפתרון הבעיות הקשות של המדינה בנושאי כלכלה וחברה. עוד הציעה „צומת", שבעבור תקופה מסויימת, ייבחר ראש הממשלה על-ידי הציבור כולו בבחירות אישיות, חשאיות וישירות, וראש הממשלה ימנה ממשלה בת 12 שרים, שייבחרו על-פי כישוריהם.

פתרון לתלמידי ישיבות

נודע, כי רפאל איתן מתכוון להציע במו"מ על הצטרפות תנועתו לקואליציה עם הליכוד הקמת מסגרות מיוחדות לבני הישיבות, שלימודם נדחה עד היום. רפול מציע, ששירותם יהיה דומה לשירות יחידות הנח"ל, ובמקום השל"ט במשקים, ילמדו בישיבות.

התחייה: רק שמיר

סיעת „התחייה" ביקשה אמש מנשיא המדינה להטיל את תפקיד הרכבת הממשלה על שמיר. פרופ' יובל נאמן אמר, כי מפלגתו מתנגדת לשיתוף המערך בממשלה הבאה.

שרון מרגיז את לוי

במהלך המו"מ שמנהל צוות השרים של הליכוד, התחיל השר שרון לפעול באופן עצמאי בקרב המפלגות החרדיות ועורר בכך את חמתו של ראש הצוות, השר דוד לוי. אתמול התבטא לוי בצורה קשה נגד מעשיו של שרון, הפוגעים, לדבריו, בניהול מו"מ תקין ועלולים להגביר את התביעות של המפלגות השונות. השר שרון אמר באותו עניין, כי הוא פועל בידיעת שמיר. מלשכת ראש הממשלה אמרו, כי כל מי שיכול לתרום לניהול המו"מ עם המפלגות החרדיות — יבורך.

כתבתנו מציינת, כי כניסתו של שרון למו"מ עצמאי פוגעת ביוקרתו של השר דוד לוי, ויש הרואים בכך מעין הבעת אי-אמון ביכולתו של לוי להגיע לסיכומים מהירים עם המפלגות החרדיות. חוגים בליכוד אמרו, כי פעילותו של שרון נועדה למנוע הפתעות מצד המערך, במגעיו עם המפלגות החרדיות.

הרצוג: רבים מבקשים ממשלה רחבה

בסיבוב הראשון של התייעצויות עם נציגי סיעות הליכוד והמערך, הביע אתמול הנשיא חיים הרצוג את „משאלתם של אזרחים רבים", שהממשלה הבאה תורכב משתי הסיעות הגדולות לתקופה מוגבלת ותשנה את שיטת הבחירות. הנשיא אמר, כי למן פרשת השב"כ, לא הוצף בפניות רבות כל כך, המבקשות ממנו לפעול כדי להביא לשינוי שיטת הבחירות.

ברעם: תינתן תשובה חיובית

לשאלת עיתונאים, השיב מזכ"ל „העבודה", עוזי ברעם, כי ההצעה של הנשיא היא אכן הדרך היחידה שיש בכוחה להתיר את הסבך האלקטורלי. אם הנשיא יקרא ל„עבודה" להקים יחד עם הליכוד ממשלה שתשנה את שיטת הבחירות, מניח ברעם, כי התשובה תהיה חיובית. אך יו"ר סיעת המערך רפי אדרי הביע עמדה מנוגדת. לדעתו, תהיה זו מלכודת, שתשרת את צורכי הליכוד ללחוץ על המפלגות הדתיות, כדי שאלה יקטינו את יכולת המיקוח שלהן במו"מ.

אך לא „אחדות לאומית"

כמו ברעם, שלל גם אדרי את האפשרות של הצטרפות המערך לממשלת אחדות לאומית. עם זאת הבהיר אדרי, כי המערך לא יבטיח למפלגות הדתיות דברים שלא יכול לקיים.

מרידור: אם יפנו — נשקול

לשאלה מהי עמדת הליכוד בדבר אפשרות הקמתה של ממשלת אחדות לאומית, אמר ח"כ דן מרידור, כי אם יפנה המערך לליכוד ויבקש להצטרף לממשלה בראשות שמיר, ישקול שמיר את הפנייה בכובד ראש.

שנתיים "למפגש רומניה": יבוטל החוק האוסר דיאלוג עם אש"ף

כתב "על המשמר"

במלאות שנתיים למיפגש הפומבי הראשון, שהתקיים ברומניה, בין משלחת שלום ישראלית לבין משלחת רשמית של אש"ף, פנה לטיף דורי, מזכיר „הועד לדיאלוג ישראלי-פלשתינאי", שעמד אז בראש המשלחת, בקריאה לכל שוחרי השלום והדמוקרטיה, לחדש את המאבק הציבורי לביטול החוק הדרקוני, האוסר מיפגשים עם אנשי אש"ף.

נרצח תושב כפר שלם

זהבה מצוס

משה מבדלי בן 28, נרצח אתמול במהלך קטטה ברחוב תקוע 7 בכפר-שלם שבתל-אביב. המשטרה עצרה חשוד ברצח בן 20 תושב בת-ים, עבריין מוכר.

אמש סמוך לשעה 20.50 נמצא משה מבדלי כשהוא פצוע קשה מוטל על הכביש במרכז המסחרי צרעה שבכפר-שלם. למקום הוזעק נט"ן וכוחות משטרה הגיעו אף הם. צוות הנט"ן ניסה לטפל בו אך ללא הועיל. הוא נדקר למוות ככל הנראה במהלך קטטה שסיבתה טרם ידועה. המשטרה עצרה חשוד במעשה.

נערים זרקו אבנים ושרפו צמיגים; השוטרים ירו כדורי גומי וגז מדמיע

כ־40 פצועים במהומות בטייבה בגלל הריסת 15 בתים בכפר

קאסם זייד, ניצה רימון, עתיים

כארבעים אנשים, ביניהם ילדים ונשים, נפצעו, וחלקם התעלפו משאיפת גז מדמיע, וכמה שוטרים נפצעו במהומות מלוות בשריפת צמיגים, יידוי אבנים וחסימת כבישים אתמול בכפר טייבה במשולש. הדבר היה במהלך מיבצע משטרתי, שבו נהרסו 15 בתים שניבנו ללא רישיון.

9 מהפצועים, ביניהם תלמידי בתי הספר, הועברו לחדר המיון של ביה"ח מאיר כשהם סובלים משברים או חבלות בגפיים. כ־30 מתושבי הכפר, שנפגעו מגז מדמיע, קיבלו טיפול בקופ"ח המקומית. שבעה אנשים מהכפר נעצרו לחקירה.

1500 שוטרים

כאלף וחמש מאות שוטרים ואנשי משמר הגבול, מצויידים בנשק חם, רימוני גז, קסדות ואלות, ובסיוע מסוק, איבטחו את עובדי הוועדה לתכנון ובניה במחוז המרכז, שביצעו צווי הריסה נגד 15 מיבנים בטייבה ובית אחד בכפר קלנסווה.

הכוח המשטרתי הגדול, התפצל לשתי קבוצות והתפרס בכפר. באיזור הדרומי של הכפר נהרסו שמונה מיבנים, כמעט ללא התנגדות. הכוח עבר לאיזור המזרחי של הכפר, כדי להרוס שבעה מיבנים נוספים, הממוקמים באזור בתי הספר. התלמידים יצאו מהכיתות והתבצרו על גגות הבתים המיועדים להריסה. כל הניסיונות של הקצינים הבכירים לשכנע את התלמידים לרדת - עלו בתוהו.

מפקדי המשטרה נתנו הוראה לשוטרים לפנות בכוח את התלמידים, הנשים והגברים שהתבצרו על הגגות. התלמידים החלו לידות אבנים בשוטרים, ואלה ירו כדורי גומי והשליכו רימוני גאז. המהומה נמשכה כשלוש שעות.

"מנעו פינוי פצועים"

ראש מועצת טייבה, עבד אללטיף חביב, טוען שהמשטרה אסרה על ניידות מד"א, שהוזעקו למקום, מלהיכנס לתוך הכפר ולסייע בפינוי הפצועים. חביב סיפר, שהניידות רוכזו בחצר תחנת המשטרה ולשם הובאו כל הפצועים. המשטרה חקרה את הפצועים בטרם הוגשה להם עזרה ראשונה, ורק לאחר חקירתם הם פונו לביה"ח ולמרפאת קופ"ח.

ראשי המועצות המקומיות במשולש הדרומי התכנסו אתמול לישיבת חירום וגינו את הריסת הבתים ואת התנהגות המשטרה. הם החליטו לזמן את ועדת המעקב הערבית העליונה לישיבת חירום, כדי להחליט על שביתת מחאה כללית במגזר הערבי, ולארגן מיבצע התרמה לפיצוי בעלי הבתים שנהרסו.

היום שביתה

בישיבת חירום שקיימה אתמול המועצה המקומית בכפר טייבה הוחלט לקיים היום שביתה כללית בכפר במחאה על הריסת הבתים. לא יתקיימו לימודים והפועלים לא יצאו לעבודה.

דובר מחוז המרכז במשטרה, סגן-ניצב דורון בית-נר, האשים את ראשי הציבור הערבי בהתססת הרוחות וטען, כי ראשי הישובים באיזור החליטו על השבתת הלימודים וכתוצאה מכך הגיעו מאות מתלמידי התיכון בטייבה לאיזור ההריסה והפריעו לעבודת השוטרים.

דוברת משרד הפנים אומרת, כי המיבנים ניבנו על קרקע חקלאית האסורה לבנייה, תוך התגרות בשלטון החוק. לדבריה, יש בטייבה מגרשי בנייה רבים, המספיקים לבניית בתים עד לשנת 2010.

סיעת חד"ש פנתה במיברק לראש הממשלה וכן מחאה נגד הרס הבתים אשר בוצע, לדבריה, במיוחד כלפי ערבים ומבטא הפלייה ברורה כלפיהם.

האגודה לזכויות הבדואים פנתה אתמול לצלב האדום בז'נבה וביקשה לספק כ־100 אוהלים וכן שמיכות, בגדי חורף ותנורי נפט עבור 367 בדואים שנותרו, לדבריה ללא קורת גג עקב הריסת הבתים.

על חורבות אחד הבתים שנהרסו בטייבה (צילום: נורי אל-עוקבי)

מסקנות של חוקרי אוניברסיטת תל-אביב:

הפער לטובת הימין והדתיים יגדל יותר בבחירות בעתיד

ממצאים אחרים: רוב תומכי כ"ך הצביעו עבור הליכוד ● נסיון המערך לקלוט קולות מהליכוד — נכשל ● מפלגות השמאל התחזקו כמו המפלגות הדתיות והחרדיות

יורם בר

„אסטרטגית הבחירות של המערך, להעביר מצביעים מהליכוד למערך — נכשלה. 5 אחוזים מבין המצביעים, שעברו מהליכוד למערך, התקזזו ב־4 אחוזים מהמצביעים, שעברו מהמערך לליכוד, ורובם היו יוצאי אירופה-אמריקה" — כך דיווח אתמול פרופ' אשר אריאן בסימפוזיון לסיכום מערכת הבחירות שנערך אתמול באוניברסיטת תל-אביב.

לדבריו, שעורים אלה של מעבר ומעבר שכנגד מתרחשים תמיד, והם מוכיחים את כישלון המערך, שריכז את תעמולת הבחירות שלו במיגזור זה.

פרופ' אריאן אמר, כי הצלחת הסיעות החרדיות נובעת מהאינטנסיביות הרבה של אנשיהן, מהעובדה שהנושא הדתי הפך מרכזי לגבי חלק גדול של המצביעים, ומהנטייה של רבים לחפש תשובות בטוחות ומוחלטות בעידן של אי-ודאות שיצרו האינתיפאדה והקיפאון המדיני.

הימין יתחזק עוד

פרופ' אפי יער, דיקן הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל-אביב, אמר כי המגמה של התחזקות גוש הימין והדתיים על חשבון גוש השמאל נמשכה בבחירות אלה, ואין כל סימן שהיא תשתנה בעתיד, וראי שלא על ידי מערכת הסברה, מתוחכמת ככל שתהיה.

לדברי פרופ' יער, הכשלון של המחנה הליבראלי ומחנה השמאל הוא אידיאולוגי, בכך שלא הצליח להעביר את המסר שלו אל מצביעי שנות השמונים. כך נוצר מצב, שהפער של שישה עשר מנדטים לטובת מחנה הימין והדתיים - שאין הבדל גדול ביניהם - צפוי לגדול בעתיד. פרופ' יער סבור, שיהיה קשה לשנות את המגמה הזאת, כי מצביעי הימין הרבה יותר שלמים עם האידאולוגיה שלהם מאשר מצביעי השמאל.

כ"ך הצביעו ליכוד

ד"ר יואב פלד, שחקר את ציבור תומכי כ"ך, מסר ממצא של סקרים שערך לפני ואחרי הבחירות, ולפיהם בין 50 ל־60 אחוז מתומכי כ"ך הצביעו הפעם ליכוד. שאר תומכי כ"ך התפזרו במידה פחות או יותר שווה בין הסיעות החרדיות, התחיה וצומת. התברר שרק בודדים מתומכי כ"ך המסורתיים הצביעו עבור „מולדת".

ד"ר בני טמקין, שהיה מועמד מפ"ם 8 ברשימת ר"צ לכנסת, ניתח את דפוסי ההצבעה של המפלגות שמאלה למערך ואמר, כי הנתון המעניין ביותר לגבי ההצבעה במגזר הערבי הוא ששום דבר למעשה לא השתנה שם, למרות האירועים ולמרות השינויים הדמוגרפיים. לטענת ד"ר טמקין, מפ"ם ור"צ השיגו את קולותיהם באותן קלפיות. ולא היו אזורים בהם מפ"ם הצליחה ור"צ לא הצליחה.

טמקין הצביע על העובדה שהמפלגות שמאלה למערך עלו מ־11 אחוזים ב־84' ל־15 אחוז ב־88' — עליה דומה לעליה במחנה החרדי. אולם, בגלל המבנה הפוליטי שלנו, אין לזה אותה חשיבות ותהודה.

תלמידי המוסד החינוכי אשרת אינם מבינים על מה המהומה

יהודה צור

מורי המוסד החינוכי אשרת הגיבו ב"זה מצוץ מן האצבע" לוידיעה שפורסמה אתמול, כאילו התבקש הנער שהוריו התלוננו על מהלך טקס החניכה לעזוב את המוסד. במוסד ציינו, שאיש לא העלה על הדעת לבקש מהחניך, שהוריו כתבו בעלון קיבוץ עברון על הטקס, להסתלק מן המוסד.

במוסד אשרת ביטלו ישיבה שאמורה היתה להתקיים היום, בהשתתפות מחנכים ונציגי הקיבוצים, כדי לדון בטקסי החניכה. עם זאת, אמרו חברי קיבוצים ומורים, שאולי יש מקום לשנות את המתכונת הנוכחית של טקס החניכה, כדי להסיר ממנו סימנים של השפלה העלולים לפגוע ברגשותיהם של חניכים.

חניכים במוסד אשרת אמרו אתמול, שהם אינם מבינים את מסע הפירסומים על דבר, שהוא חלק ממסורת המוסד ומאות מבוגריו, חברי הקיבוצים, עברו את חוויותיו מבלי להפגע כלל. לדבריהם, מה שארע בטקס החניכה הוא כמעט חזרה מדוייקת למה שמתרחש זה שנים רבות בטקסים דומים במוסד, במוסדות אחרים, בכל הפנימיות הצבאיות וגם בבתי-הספר החקלאיים.

הם טוענים, שאיש לא היה מעלה על הדעת לבוא לחקור טקסי חניכה, הנראים מובנים מאליהם, בפנימיות צבאיות ומקומות אחרים, בגלל תלונה של אחד החניכים לפני הוריו כי שפכו עליו מים וכוץ.

תלמידים שנטלו חלק באותו טקס חניכה מסרו אתמול, שהם נהנו ממה שאירע וראו את הכל כבדיחה. לדבריהם, במהלך הטקס הם אף פתחו בשירה, כדי להוכיח שהדבר לא משפיע עליהם.

מצעד ה־7 בנובמבר; בלי תמונות מנהיגי בריה"מ ועם פחות טנקים

טילי קרקע אוויר בכל זאת הוצגו במצעד ה־7 בנובמבר וזאת למרות הסגנון החדש שהוצג (תצלום: אי.פי)

רויטר, סי"צ

מוסקווה. — ברית-המועצות חגגה אתמול את יום השנה ה־71 למהפכה הבולשביקית בסגנון חדש, במפגן שבו הופיעו פחות טנקים וטילים וללא תמונות דמויות-איקונין של חברי הפוליטביורו השולט במדינה.

המצעד בכיכר האדומה היה הפעם שונה מבשנים קודמות. אתמול נכחו באירוע שגרירי מדינות המערב, וביניהם מיופה-הכוח האמריקני, זו הפעם הראשונה מאז פלשה בריה"מ לאפגניסטן, ב־1979.

הכיכר האדומה קושטה בכרזות מהפכניות ובתמונות ענקיות של לנין. מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב הוביל את חבריו בשלג אל המאוזוליאום של לנין, כדי לחזות במצעד הצבאי. בהתאם לרפורמות, התמקדו הסיסמות שהניפו אלפי המפגינים האזרחיים בהישגים כלכליים ובקריאות לשלום. משקיפים מציינים, כי נעלמה הסיסמה: "פרולטרים מכל הארצות — התאחדו". המונים מבין תושבי מוסקווה קיבלו את המפגן בהנפת פתקי-נייר צבעוניים. הפעם לא נראו כלל תמונותיהם של מנהיגי בריה"מ, ובמקום הסיסמות האנטי-אמריקניות, הופיעו דגלים אמריקניים ובריטיים, אלה לצד אלה.

מפגן הציוד הצבאי, שנמשך ממש דקות, היה מן הקצרים ביותר אי-פעם. הוצגו 15 סוגים בלבד של כלי-רכב ולא הופיעו כלל נושאי טילים אסטרטגיים.

שר ההגנה, גנראל דימיטרי יאזוב, נאם באוזני החיילים, שהסתדרו בגושים גדולים בכיכר, לאחר המצעד. הוא אמר, כי "מחשבה פוליטית חדשה, המבוססת על ערכי אנוש כלליים במדיניות החוץ וצמצום העוצמה הצבאית לרמה מתקבלת על הדעת העניקו לבריה"מ מעמד חדש בעולם כולו." גם נאומו תאם את "החשיבה החדשה" של הקרמלין. הוא הביע תמיכה בשיתוף-פעולה עם המערב, כדי להבטיח את השלום ולפתור בעיות כלל-עולמיות.

מציינים, כי על במת האישים החשובים ביותר מתחת למאוזוליאום לא היה ניתן להבחין בראיסה, רעייתו של גורבצ'וב, אך בתו של גורבצ'וב היתה שם, כשהיא חבושת כובע-פרווה לבן.

מצעדים נערכו גם ברפובליקות סובייטיות אחרות.

ההסכמה הכללית ביום החג הופרה על-ידי הרוסים המקומיים באסטוניה, שהניפו כרזות ובהן נמתחה ביקורת על התחדשות הלאומנות האסטונית. בדלנים אסטוניים הניפו כרזות, שבהן נאמר: "הקומוניזם הוא השלב האחרון של הגסיסה". בלטביה השכנה הניפו מפגינים כרזות ובהן תבעו ריבונות לרפובליקה. גם מירבאן, בירת ארמניה, נמסר על הנפת כרזות בעלות תוכן לאומני. הסיסמות בארמניה תבעו איחוד עם נאגורנו-קאראבאך, אזור שרוב תושביו הם ארמנים, הכלול ברפובליקה האזרבייג'אנית השכנה.

אלבניה גינתה ביום ראשון את מדיניות הגלאסנוסט של גורבצ'וב וטענה, כי היא גורמת להפצה של השקפות אנטי-קומוניסטיות בעולם. ההתקפה פורסמה בתיאום עם המפלגה הקומוניסטית של אלבניה.

האינתיפאדה הפחיתה את התיירות הפלשתינית למצרים

אורי הורוביץ

האינתיפאדה השפיעה בעקיפין גם על התיירות למצרים — כך מוסר העיתון המצרי אלגומהוריה. בחצי הראשון של השנה ירד מספר התיירים הפלשתינים במצרים בעשרים ותשעה אחוזים.

יותר מ־600 נהרגו ברעידת אדמה בסין

רויטר, סי"צ

סין. — יותר מ־600 בני-אדם נהרגו ביום א' ברעידת-אדמה שפגעה את דרום-מערב סין. מוקד הרעש, בעוצמה של 7.6 מעלות בסולם ריכטר, היה בחבל לאנקאנג, במחוז יונאן, לאורך גבול בורמה.

אחד הכבישים היחידים המקשרים בין מחוז לאנקאנג למחוז יונאן נקטע. היתה זו רעידת האדמה השנייה שפקדה את סין בתוך ימים אחדים.

"המצב מאוד לא ברור. התחבורה והתקשורת כאן דלים מאוד," אמר פקיד בכיר בשיחה טלפונית.

לאנקאנג הוא מחוז נידח ובלתי-מפותח המיושב על-ידי מיעוט אתני הנקרא לאהו. מדענים ציינו, כי המחוז נמצא במרכזו של "שיבוש טקטוני" ועל כן פוקדים אותו רעשים רבים.

סחרוב בארה"ב: הליברליזציה של מיכאיל גורבצ'וב בסכנה

רויטר, סי"צ, סט"א

בוסטון. — המדען הסובייטי פרופ' אנדריי סחרוב, מראשי הלוחמים למען זכויות האדם בברית-המועצות, בא ביום א' לארה"ב על-פי הזמנת "הקרן החדשה להישרדות האנושות".

"אני שמח להיות פה. אני מכבד מאוד את ארה"ב. זו ארץ גדולה, שנכון לה עתיד גדול. שתי המעצמות צריכות לעשות כמיטב יכולתן למען עולם טוב יותר, בלי מלחמה," — אמר סחרוב בהגיעו לשדה-התעופה "קנדי" בניו-יורק.

אמש הזהיר סחרוב, כי מדיניות הליברליזציה של גורבצ'וב נתונה בסכנה. הוא הצביע על שני חוקים שנחקקו באחרונה בברית-המועצות, המגבילים את חירותם של אזרחים סובייטיים להפגין ולהתאסף. כן הצביע על הגבלות חדשות על חופש ההוצאה לאור.

"לפני כמה שנים נעשיתי אדם חופשי. היום אני חופשי עוד יותר, מאחר שהוענקה לי הזכות לנסוע בעולם," אמר המדען. בעבר נאסרה יציאתו מבריה"מ בתואנה שידועים לו סודות מדינה מעבודתו במסגרת התוכנית הגרעינית של בריה"מ.

ביקורו של סחרוב בארה"ב יימשך כשלושה שבועות. במהלכו יעבור בדיקות רפואיות בבית חולים במסצ'וסטס.

מבוסטון נמסר אתמול, כי מסורב העלייה בוריס צ'רנובילסקי קיבל כנראה רשות מהשלטונות הסובייטיים לצאת לארה"ב, שם יצטרף לסחרוב. לין סינגר, ראש המועצה למען יהודי בריה"מ בלונג איילנד אמר, כי נסיעתו של צ'רנובילסקי אושרה על-ידי השלטונות הסובייטיים והוא ייצא את בריה"מ ב־11 בנובמבר.

לדברי סינגר, היתנה סחרוב את נסיעתו לארה"ב בהצטרפותו של צ'רנובילסקי, מהנדס אלקטרוניקה, שהוא אסיר מצפון לשעבר ומסורב עלייה זה 12 שנה. מייקל דוקאקיס העלה את עניינו בפגישתו עם שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנדזה, בחודש שעבר.

סינגר מסר עוד, כי בלה גולקה, אשתו של מסורב-העלייה ולאדימיר קיזליק, קיבלה אף היא אשרת-יציאה מבריה"מ ותצא לארה"ב בשבוע הבא, כדי לבקר את הוריה.

שערי מטבע חוץ בנק הפועלים — 7.11.1988

	היחידה	בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
		קניה	מכירה	קנית	מכירה	יציגים
סל המטבעות	1			1.7066	1.7279	1.7172
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.5950	1.6150	1.6055
מרק גרמני	1	0.88	0.92	0.8926	0.9037	0.8978
לירה שטרלינג	1	2.78	2.91	2.8264	2.8617	2.8429
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2617	0.2649	0.2631
ין יפני	100	1.26	1.32	1.2798	1.2958	1.2870
גולדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7916	0.8015	0.7959
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0634	1.0766	1.0710
כתר שוודי	1	0.25	0.27	0.2577	0.2609	0.2591
כתר נורבגי	1	0.24	0.25	0.2393	0.2423	0.2409
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2314	0.2343	0.2329
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3779	0.3826	0.3804
דולר קנדי	1	1.27	1.33	1.2934	1.3096	1.3053
דולר אוסטרלי	1	1.28	1.37	1.3239	1.3404	1.3306
ראנד דר' אפריקאי	1	0.39	0.54	0.6505	0.6586	0.6538
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4252	0.4305	0.4284
שילינג אוסטרי	10	1.25	1.31	1.2698	1.2857	1.2765
לירה איטלקית	1.000	1.18	1.25	1.2019	1.2169	1.2080

דנג קסיאופינג: "איני מסוגל יותר לנהל את ענייני סין"

סי"צ

פקין. — מנהיג סין, דנג קסיאופינג, בן 84, אמר אתמול, כי אין הוא מסוגל יותר לנהל את ענייני המדינה, ועל כן הטיל את התפקיד על מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית זאו זיאנג ועל ראש הממשלה לי פנג.

"אני כמו השמש השוקעת, איני מסוגל יותר," אמר קסיאופינג בנוכחות עיתונאים, בקבלת פנים לנשיא אורוגוואי, חוזה מריה סאנגווינטי, המבקר בסין.

פרשנים אמרו, כי אין זו הפעם הראשונה שהוא מתאונן על קשיי תפקוד מחמת גילו המופלג. גם בעיתונות הסינית הופיעו רמזים לכך, שהגיע הזמן שקסיאופינג יפרוש לגימלאות.

לפני חודשיים, בעת ביקורו של שר ההגנה האמריקני פראנק קארלוצ'י בפקין, אמר קסיאופינג, כי סין תומכת בג'ורג' בוש. היתה זו הכרזה מפתיעה, מפני שידוע, כי ממשלת סין החליטה לא להתייצב לצידו של אף אחד מהמועמדים לנשיאות ארה"ב. בחודש שעבר חולל סנסציה כאשר הכריז על קיום פגישת-פסגה סינית-סובייטית בעוד שנה. זיאנג פרסם הכחשה ואמר, כי סין ובריה"מ חלוקות עדיין בשאלת קמבודיה.

● צרפת תמכור לסעודיה במרוצת השנים הקרובות ספינות-מלחמה וטנקים ותאמן קציני-צבא סעודיים בבתי-הספר הצבאיים שלה — מוסר העיתון הסעודי "שארק אל-אווסט".

לדברי העיתון, נחתם ההסכם על כך במהלך ביקורו של שר ההגנה הצרפתי בסעודיה, השבוע.

הליברלים מובילים במפתיע לקראת הבחירות בקנדה

רויטר

אוטאווה. — המפלגה הליברלית הקנדית שבאופוזיציה הובילה אתמול במפתיע, בסקר חדש, ב־12 אחוזים לפני השמרנים שבשלטון, וגרמו לגל מכירות בבורסת טורונטו, מחשש לתוצאות הבחירות הכלליות, שייערכו ב־21 בנובמבר.

סקר גאלופ העניק לליברלים 43 אחוז מהקולות, לעומת 31 אחוז לשמרנים ו־22 אחוז למפלגה הדמוקרטית החדשה, הנוטה לשמאל. רק 10 אחוז מהבוחרים נחשבים לקולות צפים.

דובר של מכון גאלופ אמר: "ההתאוששות המפתיעה של המפלגה הליברלית, אם אכן תתממש ביום ההצבעה, תהיה בוודאי אחת התפניות הפוליטיות המדהימות ביותר בקורות קנדה. רק לפני שבוע הובילה ממשלתו של בריאן מאלרוני בסקר, של מכון גאלופ, עם 38 אחוז, לעומת 32 לליברלים ו־27 לדמוקרטים החדשים.

הצי ההודי גורר את ספינת המורדים לאיים המלדיוויים

סי"צ, רויטר

מאלה. — ימאי אוניות-המלחמה של הצי ההודי העלו אתמול את שכירי-החרב שניסו לחולל הפיכה באיים המלדיוויים על אחת הפריגאטות שלהם השטה בחזרה למלדיווים, שם יועמדו למשפט. ממאלה, בירת המאלדיווים, נמסר, כי 140 שכירי-חרב נוספים נעצרו שם.

ספינת-המשא "פרוגרס לייט", שעליה ניסו הקושרים להימלט כאשר נכשל נסיון ההפיכה שלהם, טבעה אתמול, כשהיא ריקה מאדם, באוקיאנוס ההודי.

סוכנות הידיעות של הודו מסרה, כי כוחות ימיים הודיים עדיין רודפים אחר ספינה שנייה ובה שכירי-חרב נוספים.

מקורות בניו-דלהי מסרו, כי 46 שכירי-החרב הרגו ארבעה בני-ערובה ופצעו 15, לפני שנכנעו לצנחנים ההודים, שנחתו על ספינתם ממסוקים. יחידות-צבא מקומיות והודיות ממשיכות לחפש אחרי שכירי-חרב נוספים, שנמלטו. רשמית נמסר, כי שמונה חיילים מצבא המלדיווים נהרגו וכן שלושה שכירי-חרב, אולם לפי דיווחים בלתי-רשמיים נהרגו שבעה אזרחים ושבעה שכירי-חרב.

ידיעות ראשונות העלו, כי רוב שכירי-החרב גויסו בסרי-לנקה. נשיא המלדיווים, מאמון עבד אל-גיום, אמר במסיבת-עיתונאים, כי שכירי-החרב יועמדו לדין. הוא נמנע מלומר אם צפוי להם עונש-מוות.

15 בני-ערובה פצועים הועברו במסוקים לבית-חולים בדרום הודו. בין הפצועים שר התחבורה והספנות אחמר מוג'וטאבה, אליו נלוותה אשתו אורסולה, ילידת שווייץ, שלא נפגעה.

קין המואשם ברצח הבל זוכה באיטליה למשפט חוזר

אהרון ניר (איטליה)

רומא. — לפני ארבע שנים שפטו בוונציה את הזאב הרע של "הכיפה האדומה" וזיכוהו בדין. ב־3 בדצמבר ישפטו, גם הפעם בוונציה, את קין, על שרצח את הבל אחיו.

מדובר במשפט ממושך עם שופטים מקצועיים, סניגורים וקטיגורים וגם עדי תביעה והגנה. שני עורכי-הדין המפורסמים של ונציה, דומניקו קרפוני וגרמאנו בלוסי. הראשון בתפקיד סניגור והשני בתפקיד קטיגור, וכן השופט לואיג'י טודארו, שיישב בראש חבר השופטים, הסבירו בפגישת עיתונאים כי המשפט נועד לתקן מעוות הנמשך זה אלפים בשנים: לא נחקרה עובדה שנראתה מאז ומתמיד כוודאית וכמובנת מאליה, גם בתורה שבכתב וגם במסורת שבעל-פה. הודות לשיטות החדישות של חקירה מתודולוגית ובעזרת ניתוח רב-צדדי, בו ישתתפו מומחים (פילולוגים, תיאולוגים, היסטוריונים, קרימינולוגים) ותוך שימוש בשיטות התרשות של תהליכים משפטיים, נגיע לניתוח ספר בראשית, שיהיה בו אולי כדי להפוך על פיהם את הפירושים המקובלים.

"כוונתנו," אמר עורך-הדין קרפוני, שיופיע במשפט כסניגור של קין, "להצליח לקבוע מתי ואיפה אירע הרצח הראשון בקורות האנושות, שעל אודותיו מסופר בספר בראשית."

במשפט ישתתף גם הרב הרומי ריקארדו דה סאני.

מחקר בשוודיה: יותר מדי טלוויזיה — נזק לילדים

רויטר

לונד, שוודיה. — "נבהלתי כאשר מישהו חתך את הבטן באולד והדם פרץ לכל הצדדים," אמר ילד בן 11, שדבריו צוטטו במחקר שוודי על השפעת הטלוויזיה על ילדים.

הסוציולוגית אינגה סונסון מאוניברסיטת לונד, שעמדה בראש צוות מחקר על השפעת שידורי הטלוויזיה על 200 ילדים בגילאי 6 עד 16, כתבה ספר המתבסס על המחקר, ושמו "מי מגדל את ילדינו?" המסקנות מזעזעות.

"מצאנו התאמה ברורה ונחרצת מבחינה סטטיסטית בין צפייה מוגזמת בטלוויזיה ובסרטי וידיאו לבין התפתחות חברתית שלילית והופעתן של בעיות רגשיות אצל ילדים," אמרה סונסון. הסוציולוגים מצאו, כי קביעה זו נכונה גם כאשר מביאים בחשבון את רקע המשפחה והבית. ילדים שהוריהם בעלי השכלה גבוהה נחשפו לאותן בעיות כמו אלה, שהוריהם משכילים פחות, כאשר ילדיהם צפו בטלוויזיה שעות רבות.

המחקר החל ב־1973, כאשר סונסון והסוציולוגים בצוותה ראיינו ילדים שנבחרו כמדגם מייצג לאוכלוסיית הילדים השוודית. הילדים, בגיל 6 היו או במוסדות-יום, לפני בית-הספר. ראיונות נוספים נערכו עם אותם ילדים כשהיו בגילים 7, 9, 11, 14 ו־16. בכל שלב ראיינו החוקרים גם הורים ומורים. המעקב אחר בני נוער אלה נמשך גם היום, ולכן יהיה מחקר שוודי זה יחיד במינו בתחום ההשפעה הטלוויזיונית.

הסוציולוגית סונסון אמרה, כי החלה את המחקר כשעמדתה כלפי הטלוויזיה חיובית, מאחר שהאמינה, כי היא מהווה מקור מהנה וחינוכי באחד. אולם במציאות נתגלו במהירה דברים אחרים. "מצאתי, כי בני שש רבים צפו בתוכניות למבוגרים שהיו לעיתים אלימות ובלתי-מתאימות לחלוטין בשבילם. תוצאה שלילית אחת היתה, שרבים מהם נתקפו חרדה וסבלו מסיוטי-לילה תקופות ארוכות מאוד," אמרה.

על היום
8.11.88

● פרס בפגישה עם נציגי אגודת־ישראל. המטוטלת ממשיכה לנוע משמאל לימין – ובינתיים קצת מתאפסים

חוזרים לפרופורציות

אפילו חוק מיהו יהודי מתגמד מול סכנת מלחמה. אם תרבוץ לפתחנו תחת שלטון הליכוד

יורם בר

משחלף ההלם הראשון מהתחרדות הכנסת, משנרגענו מסיוטים על סגירת הארץ בשבת ועל כיסוי ראשינו וראשי נשותינו, יש מקום להסתכל על הממשלה הצפויה לנו, להתאפס, ולהבין שלא זאת הסכנה העיקרית הרובצת לפתחנו. הסכנה האמיתית היא שאכן תקום ממשלת ימין שעלולה להביא את כל שיגורנו מסניו.

במידה וכל הנסיונות הנוכחיים של המערך להקים ממשלה ייכשלו, ובמידה ולא תקום שוב ממשלה דו־ראשית, יהיה לנו שר ביטחון מהליכוד המבצע את מדיניות הליכוד. יהיה שר הביטחון אשר יהיה, ארנס או שרון, אנחנו עלולים לצפות במרחץ דמים בשטחים. ובמידה וחלילה כך יקרה, מה הבכיות על חוק ההמרה או חוק ההסמכה? איפה הפרופורציות? ומה יקרה אם ארצות ערב יגיעו חלילה למסקנה שאפסו הסיכויים להגיע להסדר עם שמיר לאלתר? האם גם לפתחה של מלחמה נוראית ועקובה מדם נבכה על חוק החזיר וחוק המצות? אפילו חוק מיהו יהודי מתגמד מול סכנת מלחמה, אם תרבוץ לפתחנו.

או אין ברירה, אלא להחזיר את העניינים לפרופורציות. נכון, 13 ח"כים חרדים, לא ציונים, המעוודים את שחרור בחורי הישיבה משירות בצה"ל זה מאוד לא נעים. ההפתעה וההלם במקומם. אך הסכנה האמיתית היא בליכוד ובסרבנותו המדינית. בערב בו פורסמו תוצאות הבחירות בטלוויזיה, נתקבלה בליכוד ההודעה על שני מנדטים ל"מולדת" בתשואות. כעת "מולדת" מועמדת להיות שותפה לקואליציה עם הליכוד. הטרנספר איננו רעיון זר לליכוד. גם אם לא יעזו לבצע במלואו, עלולים הם לסכננו בגירושים המוניים שיהיו תחילתו של כדור שלג שסופו מי ישורנו. זאת הבעיה האמיתית ולא "שס" או ה"אגודה".

משום כך, כל הזועקים נגד נסיונותיו של פרס להקים ממשלה, עושים מעשה לא אחראי. כל זמן שאפשר למנוע ממשלת ליכוד, חייבים לעשות כל מאמץ לשם כך. מכל תביעות החרדים שפורסמו עד כה, לא מצאתי אף תביעה שמוצדק לסרב לה במחיר הצבת שרון בראשות משרד הביטחון.

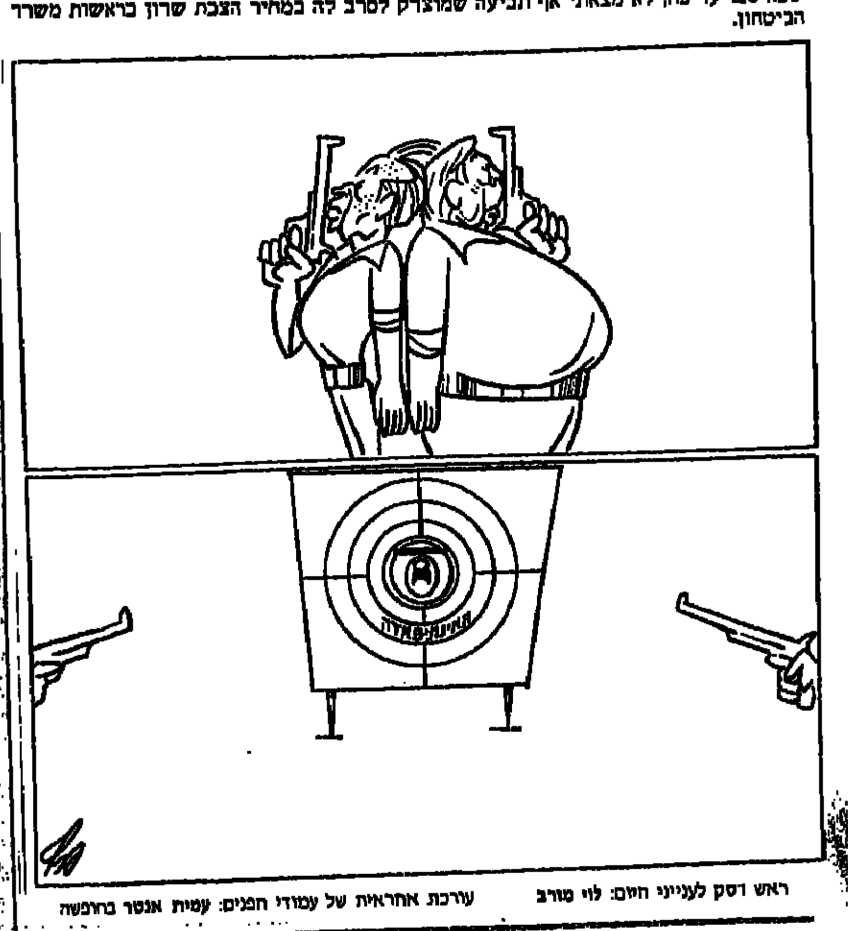

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר בחופשה

איך הם מצביעים

צבי גורן

היום תבחר ארצות־הברית את בית הנבחרים החדש שלה, ושליש מהסנאט, בנוסף על הנשיא ה־41 וסגנו. אך שני אלה, הניצבים בראש הפירמידה של השלטון הפדרלי, לא ייבחרו במישרין על־ידי המצביעים, אלא באמצעות "קולג' הבוחרים".

שיטת הבחירות האמריקנית קובעת, כי המצביעים הנותנים קולותיהם למועמד אחר, קובעים למעשה מי יהיו ה"בוחרים" המוסמכים לקבוע מי יהיו הנשיא, וסגנו הצמוד לו, אך אינו מתחרה כלל כישות עצמאית. מספר הבוחרים, 538, שווה למספר הסנטורים וחברי בית הנבחרים. אך למעשה, קבוצת הבוחרים של כל מדינה אינה מייצגת את חלוקת הקולות של המצביעים. המועמד הזוכה לרוב במדינה, זוכה למעשה ב"כל הקופה" של קבוצת הבוחרים המייצגת אותה. לפי השיטה הזאת, ייתכן מצב שהנשיא ייבחר בזכות ההצבעה של רוב ה"בוחרים", 270 לפחות, המייצגים דווקא את המיעוט של האוכלוסיה האמריקנית.

ואמנם, מצב כזה כבר אירע, ב־1876, כאשר נבחר הנשיא ראת'רפור הייז, ולפני מאה שנים בדיוק, ב־1888, כאשר נבחר הנשיא בנג'מין הריסון, למרות שפיגר אחרי יריבו גארפילד ב־100 אלף קולות בהצבעה הכללית, אך צבר רוב של 233 מול 168 ב"קולג' הבוחרים", בזכות נצחונו המפתיע בניו־יורק ואינדיאנה. סגן הנשיא נבחר אוטומטית בעיסקת חבילה כחלק בלתי נפרד מהנשיא, ולמעשה אין הוא עומד לבחירתם של המצביעים בקלפי או "גוף הבוחרים". כאשר אין מועמד שזוכה ברוב של "קולג' הבוחרים", מצב שייתכן כאשר יש יותר משני מועמדים או בצירוף נדיר של מדינות היוצר תיקו, מועברת ההכרעה לקונגרס. בית הנבחרים הוא הבוחר אז את הנשיא מבין 3 המועמדים שזכו במספר הקולות הרב ביותר, והסנאט בוחר את סגן הנשיא מתוך 2 המועמדים לתפקיד שהיו בצמדים המובילים. מקרה כזה כבר קרה בעבר פעמיים: ב־1801, כאשר היה תיקו ב"קולג' הבוחרים" בין תומאס ג'פרסון לארון באר, ורק אחרי מאבק סוער וחריף בבית הנבחרים, נבחר ג'פרסון. הכרעת בית הנבחרים נדרשה גם ב־1825, כאשר נבחר ג'והן קווינסי אדאמס.

המועמדים לנשיאות ולסגנות הנשיא חייבים לעמוד בשלושה תנאים "ביוגראפיים": עליהם להיות אזרחי ארצות־הברית מלידה, להיות תושביה לפחות 14 שנים קודם לבחירות ובני 35 לפחות.

אזרחי ארצות־הברית בוחרים היום גם את מוסדותיהם האחרים, למעשה בכל אחת מרמות השלטון (עיריות, מחוזות, מדינות) ולשלוש זרועות השלטון, המחוקקת, המבצעת והשיפוטית ולא במלואה. ברמה הפדרלית בוחרים אזרחי ארצות־הברית במישרין, רק את הקונגרס, 100 סנטורים (2 לכל מדינה - בלי להתחשב בהבדלים של שטח ואוכלוסיה) ו־438 חברי בית הנבחרים (לכל מדינה מספר צירים יחסי לאוכלוסיית אותה מדינה).

לבית הנבחרים יכול להיבחר בעל זכות בחירה שהוא אזרח אמריקני, בן 25 לפחות ותושב ארצות־הברית 7 שנים לפחות. חברי בית הנבחרים נבחרים בכל שנתיים. חברי הסנאט נבחרים לתקופה של שש שנים, וכל שנתיים עומד לבחירה שליש מהם. לסנאט יכול להיבחר אזרח בעל זכות בחירה, בן 30 לפחות ותושב ארצות־הברית 9 שנים לפחות. על חברי שני בתי הקונגרס אסור לשאת במשרה ציבורית נוספת.

למרות היותה דמוקרטיה, אין בארצות הברית זכות הצבעה שווה לכל, ואפילו יש בה גיוון בעקרונות המעניקים זכות זו, כל מדינה בפדרציה ושיטתה. עם זאת, זכות הבחירה מוענקת, ללא הבדל דת, גזע ומין, לבני 18 ומעלה, בעלי אזרחות של ארצות־הברית, כל עוד הם תושבים באחת ממדינותיה, לא הוכרזו עליהם שאינם שפויים, ולא הורשעו בגין עברות פליליות חמורות או בעבירה על חוקי הבחירות. יש מדינות המתנות את זכות ההצבעה בידיעת קרוא וכתוב, וכן מדינות המוסיפות תנאים כלכליים לאמות המידה.

בחירות מחו"ל

לכאורה, כל ההגבלות אמורות להיות בכפוף לחוקה. יתר על כן, מאפשרת ארצות־הברית את ההשתתפות בבחירות הפדראליות גם לאזרחיה שאינם שוהים בה ביום הבחירות. אנשים כאלה חייבים על פי החוק להודיע למדינתם, כי ייעדרו ממנה ביום ההצבעה, לא יאוחר מ־30 יום לפני מועד הבחירות. ועדת הבחירות המקומית שלהם מספקת להם מעטפת הצבעה כפולה מיוחדת שבה הם יכולים להצביע, אם על־ידי משלוח של הצבעתם לפני המועד או בקלפי הממוקמות בנציגויות הרישמיות של ארה"ב ברחבי העולם. לאחר תלונות רבות של אמריקנים שלא קיבלו את מעטפת ההצבעה במועד או שמסיבות שונות לא הגיעה בקשתם אל ועדת הבחירה, נקבע הליך משוכלל יותר, שנועד "למנוע אפליה של מצביעים רשומים כחוק": מי שלא קיבל תשובה ומעטפה, רשאי לפנות אל השגרירות או הקונסוליה האמריקנית במקום שהוא שוהה בו, ואפילו מארגונים פוליטיים מסויימים, ולקבל מעטפת הצבעה במקום. כל המעטפות חייבות להגיע עד סוף היום לועדות הבחירות שאליה "שייך" המצביע. רק אחרי בדיקה שנועדה להבטיח כי לא תהיה הצבעה כפולה, מצרפים את הצבעתו לקלפי. כל ההליך הזה כאמור, כבר הושלם וכך, מחר בבוקר לפי שעוננו, תגלה התוצאה את כל הקולות של כל המצביעים שהשתתפו בבחירות בארצות־הברית או מחוצה לה.

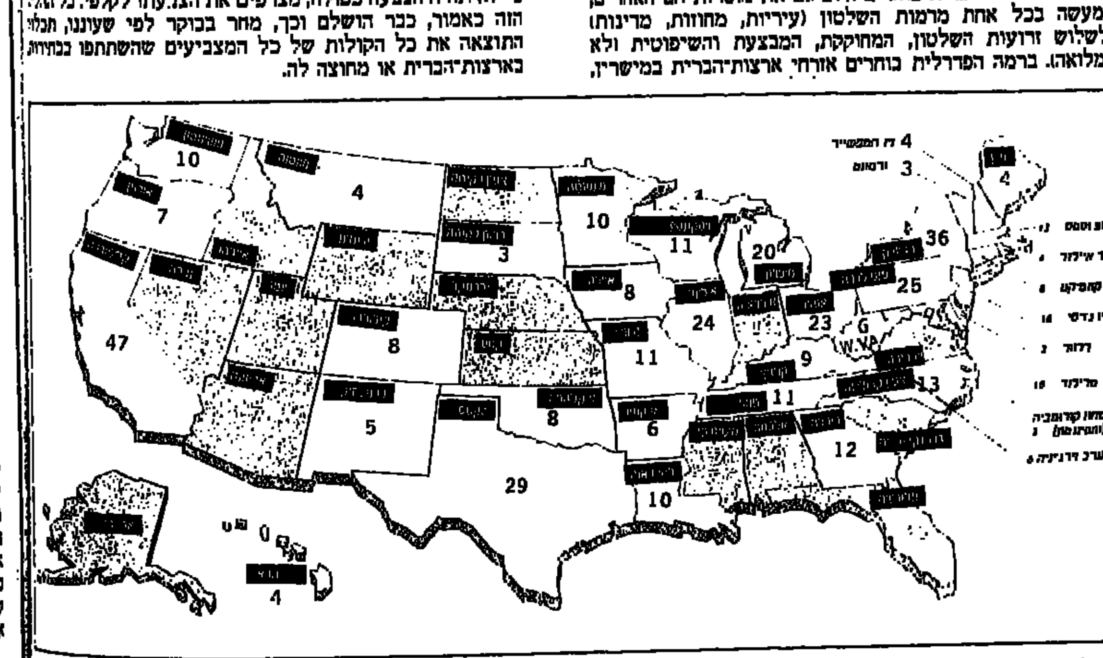

חלוקת האלקטורים (על־פי „טיים")

המכשול של דוקאקיס

אריק לי

לעומת הסקרים, המראים שהפער בין מייקל דוקאקיס לג'ורג' בוש הולך ומצטמצם, מתבלט לאורך מערכת הבחירות נושא אחד, בו מתחזק בוש בעוד דוקאקיס נחלש: בטחון ארה"ב ויחסיה עם ברית־המועצות.

לפני כחצי שנה ענו כ־49% מהנשאלים בסקר, שהתפרסם ב"טיים", כי בוש ינהל את יחסי ארה"ב־בריה"מ טוב יותר. היום, כבר חושבים כך כ־60% מהנשאלים. בסקר שנערך בסוף אוקטובר, חשבו רק 24% מהנשאלים, שדוקאקיס יסתדר טוב יותר עם מנהיגי הקרמלין. אם נשווה תוצאות אלו לתוצאות הכלליות, על עריפות מועמד זה או אחר, נגלה שרוב גדל והולך ממצביעי דוקאקיס משתכנע, שלגבי בריה"מ, מועמדם אינו המועמד הכי טוב.

בתשובה לשאלה "מי יחזק את בטחון ארה"ב" — יתרונו של בוש בולט עוד יותר. 65% מהנשאלים מאמינים בו, ו־22% בלבד סומכים על יריבו הדמוקראטי. נושא יחסי ארה"ב־בריה"מ הוא עקב אכילס של הדמוקראטים. הנצחון המשכנע האחרון שלהם היה לפני 24 שנים. מאז — ארבע פעמים הגיעו לבית הלבן רפובליקנים שמרנים, התומכים בחיזוק הגנת ארה"ב, כשנגדם מתמודדים דמוקראטים שנחשבו ל"יונים".

דוקאקיס הבין כבר לפני חודשיים, שעליו לשפר את תדמיתו כ"חלש" בנושא ההגנה. בספטמבר הוא הקדיש כמה ימים לארועים תקשורתיים, כדי להוכיח שהוא לא פחות מתעניין בבטחון ארצו מסגן הנשיא בוש. הוא הצהיר על תמיכתו במטוס המפציץ "סטלה" ובטיל החדש "טריידנט 2"; הוא קרא להפעיל לחץ כלכלי על הסובייטים שיכפה עליהם לכבד את זכויות האדם בארצם; הוא אף הצטלם יושב בטנק M1 — מעין תגובה על הטענה, שמעולם לא ביקר בבסיס צבאי כמושל במדינתו. אך צילום זה נוצל על־ידי בוש, שבתשדירים האחרונים שלו הוא מזהיר שדוקאקיס אינו רציני לגבי הגנת ארה"ב. אחד מעוזריו של בוש טען, שדוקאקיס נראה בצילום יותר כ"סנופי" מאשר כ"דמבו".

בוחרים רבים, המודאגים מהמצב הכלכלי או מצפים לקצת יותר הגינות ויושר ממנהיגיהם, לא יצביעו עבור דוקאקיס, כי הם רואים בו מועמד חלש, שלא יצליח במו"מ עם המנהיג החזק היושב היום בקרמלין. דאגות אלו מצאו ביטוי במאמר של שר ההגנה לשעבר, ג'יימס שלזינגר, בו תקף את דוקאקיס בחריפות על חולשתו בתחום הבטחון.

תופעה זו — מפלגה הנחלשת בשל עמדותיה בנושאי חוץ ובטחון — מוכרת גם מחוץ לארה"ב. פרשנים רבים באנגליה תולים את כשלונותיה הצבאיים במדיניות הבטחון של מפלגת הלייבור. גם בשכנה הצפונית של ארה"ב, קנדה, מקבלת מפלגת האופוזיציה הדמוקראטים החדשים, תמיכה רבה מהבוחרים בכל הנושאים הפנימיים, אבל הקולות יורמו לשתי המפלגות המבטיחות המשך השתייכות קנדה לברית נאט"ו ולא למפלגה שרוצה מקנדה לפרוש מהברית הצפון־אטלנטית.

מפלגות השמאל הדמוקראטי, אשר הצליחו בבחירות בשנים האחרונות, היו בדרך כלל לא פחות "קשוחות" מיריביהן הימניים. למשל, הסוציאליסטים הצרפתים ידועים בתמיכתם בנשק גרעיני. הסוציאל־דמוקראטים הגרמנים נשארו בשלטון כל עוד שרגלו בהמשך הברית עם ארה"ב. אפילו הסוציאליסטים השוודים, הדוגלים בפירוק הנשק בכל רחבי העולם, תומכים באחזקת כוחות הגנה גדולים, משוכללים ויקרים לבטחון ארצם.

למרות השינויים במוסקבה, ובעיקר במדיניות החוץ הסובייטית, הבוחרים בצפון אמריקה ובמערב אירופה עדיין מודאגים מעוצם הכוח הצבאי הסובייטי האדיר. הם רוצים במו"מ עם גורבצ'וב ורוצים להתקדם בתהליך של פירוק הנשק הגרעיני. אך הם רוצים שבוש ותאצ'ר ינהלו אותם ולא דוקאקיס וקינוק.

האמריקנים יודעים, שלגבי נושאים כלכליים וחברתיים, הם מעדיפים נשיא דמוקראטי. אך הם לא חיים בכוכב נפרד אלא בכדור הארץ, שהוא מסוכן, מאיים ומפחיד. לטיפול בבעיות פנים, הם יצביעו, כרגיל, עבור סנאטורים וחברי קונגרס דמוקראטים. אך לשמור על ארצם ולנהל את יחסיהם עם המעצמה היריבה, הם לא יסתכנו — ויצביעו עבור ג'ורג' בוש.

אמריקה בוחרת נשיא

תסמונת החזיר המרקד

כך כינה אחד הכתבים המסקרים את הבית הלבן את מערכת הבחירות בארה"ב, שהיתה השנה כה משעממת ומאכזבת עד שהכתבות אודותיה חדלו לתפוס זמן שידור ■ באשר לניצחון, הוא צפוי כנראה לבוש אך את שגיאות דוקאקיס כבר החלו לנתח בטלוויזיה — שללא ספק היתה הבמה המרכזית של ההתמודדות

דליה שחורי, וושינגטון

בסוף השבוע האחרון לפני הבחירות לנשיאות ארה"ב מלאים כלי התקשורת של סוף השבוע, במיוחד בוושינגטון, בתוכניות ראיונות של אנשים הקשורים בבחירות, מועמדים, עוזרים, נשים־של. הרבה לחדש כבר אין. אבל וושינגטון אוכלת ונושמת פוליטיקה והאורות בה אינם כבים לעולם. החידוש של סוף השבוע הוא בשאלות הכתבים. השאלות הרבה יותר מעניינות מהתשובות. כשחושבים על כך, זה בעצם מובן. התקשורת עושה מאמץ לחדש במצב נטול־חידוש והיא יוצאת מגידרה כדי לגלות סקרנות, לנער מוסכמות, להתגרות, לחשוף את האמת מתחת למעטה השעווה של המועמדים וסיסמאותיהם. המועמדים או העוזרים שלהם או הנשים־של לא יכולים להרשות לעצמם לחרוג, שתי יממות לפני הבחירות, ממה שאמרו עד כה. לא משנים אסטרטגיה ברגע האחרון גם אם היא שוגה. וכך העיתונאים מבריקים, והפוליטיקאים משעממים.

השדרן ממוצא בריטי דייויד פרוסט מצליח, במישדר מיוחד עם דוקאקיס ובוש (כל אחד בנפרד) ליצור קשר בלתי־אמצעי עם בוש. המועמד הרפובליקני, שסקרי דעת הקהל מנבאים לו ניצחון ואשר מאז החל לרוץ אימץ לעצמו מין סטקאטו תקיף. בוש מתפרק לפעמים, בראיון עם פרוסט, משריון הקשקשים הזה ונראה נבוך, הולך לאיבוד, פגיע, אפילו קצת נפחד וקשה־תפיסה. בטחונו חוזר אליו כשהוא מצליח להתנווט בחזרה לקרקע הבטוחה של הטקסט שאותו דיקלם בהופעותיו במערכת הבחירות. לפתע אישיותו מוזקפת והוא מתחיל לפלוט בטון בוטח צרורות של סיסמאות נבובות. מה העצה הטובה ביותר שברברה (רעייתו) נתנה לך? שואל פרוסט ובוש, הנראה מהורהר עד אבוד, משיב לבסוף: „היא אמרה — היה עצמך". לשאלה מה העצה שקיבל מרייגן הוא משיב, שרייגן הוא איש עדין מכדי לתת עצות, אבל פעם אמר לו, שהוא עצמו נהג להסתכל לאנשים בעיניים כשלחץ את ידיהם בשורה. אכן, מסרים בעלי תבונה עילאית, המעידים על בוש ועל חבריו גם יחד.

מאמינה בסיפור הבריאה

ככל שהתקרב מועד הבחירות כן הלכה ופחתה ההתייחסות הציבורית למועמדים לסגני הנשיא. העיסוק בדן קווייל כנראה פשוט נמאס, אף על פי שברקע נשאר הפחד מן האפשרות, שבסיטואציה מסויימת, אם יקרה משהו לנשיא, ייקרא קווייל לתפוס את מקומו. מי שסייע מאוד להרחיק את התקשורת מקווייל — פרט לאנשי יחסי הציבור המקיפים אותו — היא רעייתו מרילין, עורכת־דין, אשה פקחית ובעלת כושר ביטוי, שלפי השמועה — שהיא בפירוש לא הכחישה אותה, אם כי גם לא אישרה — אם ייבחר קווייל לסגן הנשיא היא תרוץ על מקומו לסנט מטעם מדינת אינדיאנה. מרילין קווייל הופיעה בראיונות רבים בכלי התקשורת ונתנה טיעון שלם לפיו רק קווייל טופל בצורה לא הוגנת על־ידי כלי התקשורת. זוהי טענה לדעתי, לא נכונה כלל, אך במציאות האמריקנית — שבה אין עולים על הבארקרות בעוד שום דבר — גם לא סותמים את הפה לאף אחד וכל טענה היא לגיטימית וראויה להישמע. הוסף לכך את העובדה שהזיכרון הציבורי קצר וקיבלת הופעה משכנעת מאוד של מרילין קווייל, היא צמודה עתה לבעלה. נכון יותר, הוא צמוד אליה. היא פוקדת עליו (בוא הנה, לך שמה) והוא נשמע לה כמו תינוק. בדעותיה היא שמרנית ממנו והיא מעידה על עצמה, שהיא דתית מאוד ומאמינה בסיפור הבריאה. עיתונאים המלווים את קווייל מספרים, שבימים האחרונים הוא הופיע בכל מיני „חורים" עלובים במרילנד, באו לשמוע אותו 30־40 איש בלבד ובהופעותיו הוא הירבה להשמיע ביטויים חבר'המניים גמלוניים של טפיחה על השכם, שאינם אומרים כלום. אין נותנים לכתבים לגשת אליו ואם הוא פונה אליהם לרגע, מרילין מיד קוראת לו, מראה כיוון והוא מציית.

אנשי מטה בוש אינם מודים כמובן, בעובדה שהם מחביאים את קווייל. אבל הנה, בשתי תוכניות טלוויזיה ביום א', שבהן התבקשה הופעתו — הוא נעדר. התוכנית „פגוש את העיתונות" הזמינה את שני המועמדים לסגן הנשיא — לויד בנטסן ודן קווייל. בנטסן נענה וקווייל לא. במקומו נשלח לתוכנית האחראי על סקרי דעת הקהל במטה בוש, רוברט טיטר. „תענוג שאתה פה, אבל איפה סנטור קווייל?" שאל אותו העיתונאי דייוויד ברודר. זה היה אחד המקרים שבהם השאלה היתה מעניינת יותר מהתשובה. הוא עסוק בהופעות, ענה טיטר. בתוכנית אחרת, „מול פני האומה", הופיע סנטור בנטסן כשמולו... ברברה בוש.

סנטור אלמוני

מעבר לגיחוך יש בהחבאתו של קווייל ניסיון למחוק מתודעת האומה ערב הבחירות את העובדה, שלצרה הזו גרם ג'ורג' בוש בכבודו ובעצמו, בהחלטה הראשונה שקיבל לבדו כמועמד לנשיאות. בוש כל־כך היה בטוח שבחירתו בקווייל נכונה, והוא כל־כך רצה בסנטור אלמוני שלא יאפיל עליו — עד שלא נועץ באיש והודיע על המינוי. הבוחר יכול להיות מודאג לפיכך, פעמיים: פעם מכושר השיפוט של הנשיא הבא, ג'ורג' בוש, ופעם מהגורל הצפוי לאמריקה אם קווייל יצטרך לכהן כנשיא.

גם רשימת הנושאים שבהם טיפל בוש במערכת הבחירות שלו אינה מעוררת כלפיו הערכה. הוא עסק הרבה בענייני פנים והתעלם ממדיניות חוץ ומשאלות מטרידות כגון הגרעון הגדול במאזן המסחרי ואיך בדעתו לטפל בו. עיסוקו בענייני פנים נראה כל־כך לא מתאים למישרה שהוא רץ אליה, עד שג'וני אפל מה„ניו־יורק טיימס" שאל את עורך הסקרים של בוש, רוברט טיטר, אם גם כשיהיה נשיא יטפל בוש בשיטת העונשין הנהוגה במדינת מאסאצ'וסטס (שדוקאקיס הוא מושלה).

בוש ברח מנגיעה בנושאי מדיניות חוץ, כי פחד לעלות על מוקשים. מי שהיה יכול להכניס אותו לצרה גדולה באמת, היועץ לשעבר של ראש ממשלת ישראל למלחמה בטרור, עמירם ניר, ביכר לשתוק. בוש הודיע שינהל מדיניות הגנה דומה לזו של מימשל רייגן וכי המדיניות כלפי ברית־המועצות תנוהל במגעים מתוך עמדה של כוח. אבל בעיקר דיבר בוש על נושאי פנים, תוך שלילת עמדותיו של דוקאקיס. הגיעו הדברים לידי כך, שיום בהיר אחד פורסם כרוז — מטה בוש טען, שהדבר לא היה בידיעתו ובהנחייתו — שטען שרק אנסים ורוצחים מצביעים בעד דוקאקיס. הכרוז היה מבוסס על מקרה של אסיר שחור, ווילי הורטון, שיצא לחופשת סוף שבוע ואנס ורצח אשה לבנה. מטה בוש השתמש במקרה זה בצורה בוטה כדי לשלול את המדיניות הנאורה שהנהיג דוקאקיס ביחס לאסירים, שפרט לחריגים מעטים הצדיקה את עצמה. הוא נהג כך תוך התעלמות מהעובדה, שרייגן עצמו, כשהיה מושל קליפורניה קיבל חוק המאפשר חופשות לאסירים, ושהנושא הונהג בארה"ב בחוק פדראלי. מקרה ווילי הורטון אכן הפך בשבועות האחרונים לסמל התעמולה הבלתי הוגנת של מטה בוש נגד דוקאקיס.

שכלול גדול

מקרה זה ואחרים (הניסיון לרמוז שדוקאקיס אינו יציב בנפשו מפני שאחיו התאבד כתוצאה מדיכאון בעקבות תאונת דרכים; טיפוח דימויו של דוקאקיס כלא־פטריוט מפני שהוא שולל את שבועת האמונים שדורש בוש להניח מדי בוקר לדגל האמריקני ומפני שהוא נגד מלחמת הכוכבים; טיפוח דימויו כסלחן כלפי מפיצי סמים, מפני שהוא נגד עונש מוות; הפרחת שמועה שקיטי דוקאקיס שרפה בשנות השישים את הדגל האמריקני) גרמו אירגנת רבה בקרב ציבור הבוחרים. בסופו של דבר הם גם האמינו למה שנאמר על דוקאקיס, וגם סלדו מהסריקים של מטה בוש ומבוש עצמו. התחושה היא שאחוז המשתתפים בבחירות השנה יהיה אחד הנמוכים ביותר בהיסטוריה של ארה"ב — פחות מ־50 אחוז. לדעת הפרשנים תפגע ההשתתפות הנמוכה בעיקר בבוש, שכן עבורו מצביע הציבור האקראי והצעירים, שבקרבם עיקר המאוכזבים. כתב ה„ניו־יורק טיימס" ביום א' בעמודו הראשון, תחת הכותרת „מצב הרוח": „מחוף אל חוף, מצפון לדרום, התגובה למערכת הבחירות לנשיאות היא אכזבה על גבול הגועל. מצביעים מייחלים למנהיג, אבל מצפים להרבה פחות".

בגלל סלידת הציבור ממערכת הבחירות, שהתגלתה בסקרי דעת הקהל, החלה התקשורת לשאול האם מערכת הבחירות הנוכחית היתה האגרסיבית והמלוכלכת ביותר בכל מערכות הבחירות שהיו. התשובה על כך לא היתה אחידה. היו שסברו שכן, היו שסברו שלא. היסטוריונים הזכירו את הגידופים שנשלחו לעברו של אברהם לינקולן, הנשיא המושמץ ביותר כנראה, במערכת הבחירות שלו. אחד הכינויים שנשלחו לעברו היה שהוא „באבון". אבל בין המשיבים לא היה ויכוח לגבי העובדה, שמיום שמערכות הבחירות התחילו להתנהל בטלוויזיה, זו מערכת הבחירות הטלוויזיונית המלוכלכת ביותר.

אגב, טלוויזיה — המסרים הקצרים שהועברו דרכה במערכת הבחירות עברו שכלול כה גדול עד שהם כמעט חדלו לתפוס זמן שידור. הכתב סם דונלדסון, המסקר בדרך־כלל את הבית הלבן לרשת האיי.בי.סי ובמסע הבחירות נלווה אל דוקאקיס — אמר, שלפני שנים אחדות עוד היה מעביר כתבת־בחירות באורך (המופלג) של 45 שניות. ב־1984 הזמן התקצר ל־25 שניות, והשנה — ל־19 שניות. אבל יש היום לפעמים כתבות באורך של שתי שניות בלבד. יש לו שם לכך: „תסמונת החזיר המרקד". לפי תסמונת זו יש להחליף את החזיר המרצד על המסך כל ארבע־חמש שניות, אחרת ציבור הצופים ישתעמם. דונלדסון תיאר כתבה באורך קיצוני של שתיים־שלוש שניות: הכתב: „... והסנטור אמר:", סנטור: „תודה רבה". הכתב: „ויריבו", היריב: „אני לא יודע"...

מישאל שעשה העיתונאי דייויד ברודר ב„וושינגטון פוסט" של יום א' בין 13 פוליטיקאים, יועצים ועיתונאים, הראה, ש־11 מהם סבורים שבוש ייבחר ב־46 אחוז עד 53 אחוז. השניים הסבורים שדוקאקיס ייבחר הם יו"ר המפלגה הדמוקרטית פול קירק והמנהל הפוליטי של האיגודים המקצועיים באמריקה (שהחליטו לתמוך בדוקאקיס) ג'ון פרקינס. כל ה־13 אגב, נתנו לדמוקרטים רוב בבית הנבחרים ובסנט. לפי הערכות משתתפי תוכנית הטלוויזיה „קבוצת מקלפלין" — קבוצת דיון קולנית בת ארבעה איש בהנחיית ג'ון מקלפלין, המגיבה אחת לשבוע על ארועי השבוע החולף — יזכה בוש בבחירות בצורה מוחצת.

בהתחשב בתוצאות אלה היתה השאלה החוזרת בתוכניות הדיון של סוף השבוע — איפה שגה דוקאקיס, במה שגה. ללא ספק, שגיאה עיקרית היתה העובדה שהוא התחמק מהתמודדות עם טענת מטה בוש שהוא ליבראל. שתיקתו איפשרה להפוך את הטענה להאשמה ולבסוף להשמצה איומה. כשדוקאקיס נזכר שלהיות ליבראל זה בסדר גמור, היה כבר מאוחר מדי, כעשרה ימים לפני הבחירות. שגיאה שנייה, קרובה לראשונה — דוקאקיס לא הגיב על כל יתר האשמות היריב וגם לא שמר לעצמו את יוזמת התקיפה בנושאים אחרים. שלישית — דוקאקיס נעדר מסר אחד, חד וברור. הוא נהג להתייחס לשפע של נושאים, כאשר בכמה מהם אף שינה את עמדותיו כלפי המרכז, בהשפעת הביקורת של בוש. בסופו של דבר נשארה דמותו, שממילא לא היתה מוכרת לציבור האמריקני, מטושטשת ועמומה כבתחילה. רביעית, דוקאקיס לא הצליח לייצר סיסמאות קליטות. יצא שאין לו מסר. סיסמה אחת שטבע היא — „אמריקה הטובה ביותר עוד עתידה לבוא". לפני ימים אחדים התחיל לומר „אני לצדכם" — אבל מיד התעוררה ביקורת: האם הוא לצד כולם? גם לצד אנסים ורוצחים ומפיצי סמים?

עיתונאי אמריקני בכיר בוושינגטון, ממוצא יהודי, ניסה להסביר את כשלונו הצפוי של דוקאקיס במונחים של אפליה גזעית מתונה וחבויה. האמריקנים, טען, לא אוהבים זרים, והכוונה היא לכל מי שאינו אמריקני־אמריקני. הוא שאל למשל, כמה מגישי חדשות יהודים יש בטלוויזיה. תשובה — אין. פעם כן היתה, תקופה קצרה מאוד, ברברה וולטרס. טד קופל הוא מגיש תוכנית, הוא אינו מגיש חדשות. יש כנראה אצל ה„זרים" משהו באמינות שלא עובר. כך גם דוקאקיס. אי־אפשר להוכיח זאת, אבל הוא ממוצא יווני. אשתו ממוצא יהודי. זה לא זה. אולי הטענה אינה מבוססת, נשענת על תחושה בלבד, אבל עובדה שהיא עלתה בדעת אותו עיתונאי. זה מזכיר לי, שלא מכבר קראתי באחד העיתונים, שבאסיפת בחירות של בוש הופיעה זמרת הקאנטרי לורטה לין והסרט „בתו של כורה הפחם" מבוסס על סיפור חייה, האמרה בניב הדרומי המתגלגל שלה: „איזה שם בכלל זה דוקאקיס? אני בכלל לא יכולה לבטא אותו". הקהל, למותר לציין, הריע ממושכות.

דוקאקיס אם כן, ישלם גם את מחיר זרותו ואולי גם את מחיר הנטיות הפוליטיות של האמריקנים בעשרים השנה האחרונות. בעל הטור ג'ורג' וויל ציין, בתוכניתו של דייויד ברינקלי „השבוע", שמבין עשר מערכות הבחירות האחרונות, זכו הרפובליקנים בשבע. הוא ציטט אנשי מדע המדינה שקבעו, כי בעשרים השנה האחרונות מגלים האמריקנים גישה שמרנית באידיאולוגיה ונטייה ליבראלית בתחום המעשי. לכן, בוחרים נשיאים רפובליקנים, ומושלים וחברי קונגרס — דמוקרטיים.

דוקאקיס כנראה לא ייבחר, אבל רק אחד במפלגתו היה מוכן להתחיל לרקוד מעמיד יום על חורבות כשלונו: הכומר ג'סי ג'קסון. בראיון שנתן לעיתון היוצא בשיקאגו הוא הזדרז ואמר, שאם דוקאקיס יפסיד ביום ג' — ביום ד' הוא, ג'סי ג'קסון, יציג את מועמדותו לנשיא בבחירות הבאות. הדמוקרטים מדברים על מושל מדינת ניו־יורק, מריו קואומו כ„תקווה הלבנה הגדולה" שלהם. לעת עתה הדיבורים מוקדמים. היום הולכים האמריקנים לקלפיות וכל נשיא שיחליטו עליו, במיוחד בוש — לא יהיה מלה־ב. אם זה יהיה בוש — ראשי מטה הבחירות שלו ינווטו אותו גם בבית הלבן. לכן חשוב מאוד לדעת למשל, מה חושב ג'יימס בייקר השלישי, ראש מטה הבחירות המיועד למזכיר המדינה, על ישראל והמזרח התיכון.

כנראה יפסיד (דוקאקיס)

כנראה ינצח (בוש)

"שמעתי שעשה גדולות"

צביה בן־שלום

היום מממשת טלי בפעם השנייה בחייה את זכות ההצבעה שלה. למעשה שלחה את קולה לפני ימים אחדים, באמצעות שגרירות ארה"ב, כדי שיימנה מחר עם קולות כל הבוחרים.

אזרחי ארה"ב המתגוררים מחוץ לארצם אינם מצביעים באופן אוטומטי, עליהם לגשת לשגרירות, להירשם ברשימת הבוחרים ולבקש את טופסי הבחירות הנשלחים אליהם אישית בדואר דיפלומטי. זה משהו שנראה כמו כרטיס חנייה, מנקבים בו את התשובות הרצויות ומחשב עושה את כל עבודת המיון והספירה. בהזדמנות זאת, שאזרח ארה"ב בוחר את נשיאו, הוא משתתף במשאל־עם ומוזמן להשיב על שורה של שאלות הנוגעות לממשל של המדינה (State) שלו. לכן עליהם לנקב שני "כרטיסי חנייה" וגם להשיב על מיני שאלות בשיטת מבחן אמריקני. אגב, לנשיא וסגנו מצביעים באותו ניקוב, עיסקת חבילה.

בדיוק לפני שבוע הצביעה טלי בפעם הראשונה בחייה. ניגשה לבית־ספר אחד ברמת־אביב, הודרכה, ניגשה אל מאחורי הפרגוד ובחרה את הפתק הרצוי לה. הכניסה למעטפה ושלשלה לקלפי. אמא שלה סיפרה לה שכאשר הצביעה בפעם הראשונה בישראל היתה מזועזעת מהשיטה הפרימיטיבית של ההצבעה.

טלי (שם מלא שמור במערכת), ילידת צפון קרולינה, בת 21, עלתה עם משפחתה בגיל 4, יסודי, תיכון, תנועת נוער (של תנועת המושבים), חצי שנה (בכיתה י"א) בארה"ב, חזרה כדי לעשות בחינות בגרות ולהתגייס. שנתיים צבא. עכשיו לומדת מדעי המדינה. יצור אכפתי.

השאלה איזו הצבעה היתה יותר חשובה בשבילה כמעט מעליבה אותה.

"טוב, זה ברור. אני חיה פה, זה לא הוגן לשאול אותי, כי הזהות שלי קודם־כל היא ישראלית. יש לי זיקה לארה"ב, לפחות מבחינה תרבותית, מהבית, זה מתבטא בכל מיני דברים קטנים. אבל גם אכפת לי מאוד מה יקרה בארה"ב, אולי בעיקר כישראלית, וגם מפני שזאת מעצמה דמוקרטית גדולה, שיש לה השפעה אדירה על מה שקורה בעולם. וישראל כלולה בעולם זה. אילו הייתי אזרחית של מדינה קטנה, ניו־זילנד, למשל, אולי לא היה אכפת לי".

— מותר לשאול בעד מי הצבעת?

"סיני ודוקאקיס".

האם זאת מסורת משפחתית להצביע לדמוקרטים? לא, מה פתאום, נושא המפלגה בכלל לא חשוב, אתה בוחר אדם. יש כמה שיקולים, כגון מי המגן, אם יקרה משהו לנשיא. אחד הסימנים, כשלא יודעים במי לבחור, הוא לא לתת יותר מדי כוח למפלגה אחת. אם בסנאט יש רוב רפובליקני בוחרים בנשיא דמוקרטי, שיהיה איזון.

יש כאן מלכוד, כי דוקאקיס הוא נציג המפלגה הדמוקרטית, שבה חבר גם ג'סי ג'קסון, שהוא הכהנא של ארה"ב, אבל לאחר שבוחרים נשיא אין חשיבות מי נמצא איתו במפלגה. "בחרתי בדוקאקיס לא מפני שהוא דמוקרט אלא מפני שהוא דוקאקיס, נשוי ליהודיה, ושמעתי שעשה גדולות למדינה שלו. את המצע שלו הכרתי רק לפי מה ששודר בישראל. אבל התייעצתי עם סבתא שלי, שבאה לביקור בדיוק לפני הבחירות והיא אשה מאוד אינטליגנטית".

נניח שהיה עליה לבחור בין נשיא שהוא טוב לאמריקה אבל לא טוב לישראל, לבין זה שעדיף לישראל אבל לא כל־כך לאמריקנים.

"אולי לא עמדתי בפני דילמה כזאת, אבל זה עניין של פרופורציה. אם המדובר בעוד דולר לישראל על שלושים אלף חיילים שייהרגו במלחמה אמריקנית מיותרת, או בעסק נשק לסעודיה מול מיסוי גבוה יותר על האזרח האמריקני? אני חושבת שאם היתה זאת שאלה של ישראל — הייתי בוחרת במה שטוב לישראל".

חינוך והשכלה

יצחק שור

חרדיזציה בחמ"ד

אף כי מאז ומתמיד העניקה המפד"ל גיבוי פוליטי חזק לחינוך הממלכתי־דתי (חמ"ד) הרי שמעולם לא היה זרם זה נחלתה הבלעדית של המפד"ל. גם בימיה הטובים, כאשר מנתה סיעה זו 12 ח"כים, עדיין היא היתה קטנה במידה ניכרת מן המשקל היחסי שמהווה החמ"ד בתוך מערכת החינוך: בכנסת היא היוותה 10 אחוזים ואילו בחינוך היווה הזרם הדתי־הציוני 16.6 אחוזים.

בבחירות לכנסת החדשה זכתה המפד"ל ב־5 ח"כים, שהם 4.2 אחוזים. בכך היא מבטאת רגע מציבור ההורים, אשר נותן את אימונו בחמ"ד. בעבר ניתן היה להניח, שקולותיו של ציבור זה יוענקו למפלגות ציוניות. הפעם נדדו קולות אלה ממפלגות הימין החילוניות בעיקר, לעבר המפלגות החרדיות, שזכו ב־13 מנדטים.

אין זה מקרה. מאז כניסתו של זבולון המר לתפקיד שר החינוך, ב־1977, הוא העדיף את בתי־הספר האליטיסטים ואת הישיבות התיכוניות, ואילו חלק ניכר מבתי־הספר, שנשאו פחות או יותר אופי חד־עדתי מזרחי, נמצאו בנסיגה. כך קרה, שהמפד"ל ומנהיגיה העדיפו בתי־ספר ייחודיים כמו „נועם" ו„חורב" ואת הישיבות התיכוניות הפנימייתיות. לעומת זאת, החינוך הדתי הרגיל בערים ובעיירות הפך לבן החורג של החמ"ד. ייתכן שעכשיו החזירו בוגרי בתי־הספר החד־עדתיים מעיירות הפיתוח ומן הערים הגדולות למפד"ל כגמולה, והעבירו את תמיכתם לש"ס.

לצד העדפתן של הפנימיות הדתיות הציוניות וקיפוח בתי־הספר האחרים בחמ"ד התחולל כורם זה תהליך של חרדיזציה. בידי מנהל האגף לחינוך דתי, יעקב הדני, נמצאת רשימה הכוללת כאלף מחנכים ומחנכות חרדיים בתוך בתי־הספר שלו, במיוחד בישיבות תיכוניות. בקריית הנוער המקצועית־דתית בבית וגן מצאתי, שכמעט כל המחנכים הם חרדים. זוהי סתירה פנימית, משום שמצד שני, כל בוגרי קריית הנוער מתגייסים לצה"ל וממלאים תפקיד חיוני בתפקידים טכניים בחיל האוויר.

דשים את החינוך בעקבם

מנהל חמ"ד, יעקב הדני, עושה מאמצים להגדיל את מספר המורים הציונים בבתי־הספר של האגף, קודם־כל על־ידי הכשרת מספר רב יותר של מורים ללימודי הקודש, ברמה גבוהה. במקביל הוא עושה מאמצים לשמור על אחדותה של הקהילה הדתית־ציונית, כנגד מגמות של בריחה לעבר בתי־ספר חרדים, או למצער, לעבר בתי־ספר מוכרים בפיקוח האגף לחינוך דתי. לפיכך מקבל הדני על עצמו את התפקיד של הקמת בתי־ספר נפרדים לבנים ולבנות והגברת לימודי הקודש. בדרך זאת הולכים ומתרבים ההבדלים בין החינוך החרדי לדתי־הציוני, ואם כבר לימודי קודש מתוגברים, אך מדוע בכלל יש למהול אותם במים העכורים של ההשכלה הכללית?

מגמת החרדיזציה מוצאת את ביטוייה בהחלטת מועצת החינוך הדתי מאשתקד, להתיר הקמתם של בתי־ספר תורניים על אזוריים, שיתנו רשות להורים חוקים להבריח את ילדיהם מבתי־הספר האינטגרטיביים. בבתי־ספר תורניים אלה יוקדשו ארבע השעות הראשונות של יום הלימודים למקצועות הקודש בלבד. שבוע הלימודים יוארך ב־10־12 שעות לפחות. שעות אלה ימומנו מכספי הורים או תרומות. הדני מוסיף, שתוכנית הלימודים ורוחה „ייתנו ביטוי ותפיסה התורנית־הממלכתית, כמו יחס למדינת ישראל ולאירועים ממלכתיים וזיקה לרבנות הממלכתית".

ברור כשמש, שסטודנטים ומדענים לא יצמחו מבתי־ספר תורניים אלה, אלא תלמידי ישיבות, כוללים לאברכים, וכלי קודש. המפד"ל שותפה למהלך זה, אשר הופך אותה למפלגה חרדית־ציונית, מסתגרת ומתנכרת לצורכי החברה הישראלית. אשתקד מינה מזכ"ל המפד"ל וחה"כ הטרי, הרב יצחק לוי, „ועדה לבדיקת השירות הלאומי". המלצות הוועדה הן לצמצם את היקף פעולתן של בנות השירות הלאומי לתחומי החינוך הדתי בלבד, ולסגור את רוב השירותים שהן מעניקות לבתי־חולים, למגן דוד אדום, לבתי־משפט, בתי־סוהר ומשטרה.

בכיוון פעילותם מכוונים יעקב הדני והרב יצחק לוי לדעת מנהיגה החדש של המפד"ל ומועמדה האפשרי לתפקיד שר החינוך: פרופ' אבנר שאקי אינו מקבל, אידיאולוגית, את „החלוקה המלאכותית" בין דתיים־ציוניים לבין חרדים לא־ציוניים. את ילדיו שלח פרופ' שאקי ללמוד בבית־ספר של הזרם החרדי. מעולם לא שמענו את קולו נגד השתמטות בחורי הישיבות החרדיות מצה"ל.

ארוחה חמה

החמ"ד מפוצל בין תת־זרמים, בהתאם לתפיסת העולם הדתית והציונית של ההורים: ישנם בתי־ספר אינטגרטיביים, כרוח „תורה ועבודה", שהם גם בתי־ספר משותפים לבנים ולבנות. ישנם בתי־ספר נפרדים לבנים ולבנות, במסגרת החינוך הדתי ממש, וישנם כאלה, אשר לכאורה נתונים לפיקוח האגף, אך למעשה קובעים ההורים מי ילמד ומה ילמדו בבתי־הספר הללו. ישנם גם בתי־ספר כמו „אחינועם" ברמות ובגילה שנשארו ציוניים, אך עברו לפיקוח זרם החינוך האגודאי, כשם שזרם חכ"ד החרדי נתון לפיקוח האגף לחינוך דתי.

הזרם החרדי הוא מפוצל, ארגונית, לא פחות מהחמ"ד, אך הומוגני באורח החיים של תלמידיו ומוריו: שם אין כלל בתי־ספר משותפים לבנים ולבנות, ואין מלמדים לימודי חול, ולא כל שכן שאין מבזבזים את הזמן על שטויות כמו תרבות הגוף, אמנות מוסיקה ותיי חברה.

לשבחם של אנשי החינוך העצמאי, כמו גם לשבחם של ראשי זרם החינוך הספרדי־חרדי החדש ייאמר, כי הם בעלי מלאכה אחת: החינוך ניצב בראש דאגותיהם. שעה שפרנסי המפלגות החילוניות הגדולות הליכוד והמערך, דשים את החינוך בעקבם. יהיו אשר יהיו הוראות מנכ"ל משרד החינוך והתקנים המחמירים של משרד האוצר. בכיתות של החינוך העצמאי ובתלמודי התורה של חצרות הרביים, הכיתות מונות, כדרך־כלל, לא יותר מ־25 ילדים. יום הלימודים הוא ארוך ובמהלכו מקבלים הילדים ארוחה חמה.

ההורים בחינוך החרדי, גם במשפחות העניות ביותר, מוסיפים כסף רב לשם מימון החינוך. הם מתעלמים מן המגבלות, שמטיל משרד החינוך על ההורים והמנהלים בבתי־הספר הממלכתיים והדתיים, לפיהן אסור למימון חינוך אפור בהיקף העולה על 15 אחוזים ממספר שעות ההוראה. בניגוד למתרחרדים בזרמים הממלכתיים הרי שבחינוך החרדי לזרמיו, כמו גם בבתי־הספר המוכרים הנתונים לפיקוח האגף לחינוך דתי, יש להורים מה לומר ביחס למינוי מורים ומנהלים.

בתחום זה גדול כוחם של ההורים בזרמים החרדיים כמו בקיבוצים: בלי הסכמתם אי־אפשר למנות מנהל או מורה. החינוך החרדי, החל מגיל 12, חותר ללימודים בפנימייה, בעיקר של בנים. יחסו החיובי של החינוך הדתי לפנימיות והה ליחסו החיובי של החינוך החרדי. כך, למשל, מהווה החמ"ד כ־21 אחוזים מן החינוך היהודי בישראל שעה שחלקו בחינוך הפנימייתי הוא 48.4. החינוך החרדי מהווה 6.6 אחוזים בלבד מן החינוך היהודי, ואילו חלקו בחינוך הפנימייתי עומד על 10.3. החינוך הממלכתי מהווה 73 אחוזים בקירוב מכלל החינוך היהודי, אך חלקו בפנימיות עומד על 41.3 אחוזים בלבד.

נס המרד של דגל התורה

מה שמבדיל בין החינוך החרדי לחמ"ד הוא בראש ובראשונה היחס למדינה ולצה"ל. בעיני החמ"ד מהווה קיומו של צה"ל ערובה לחיים, ומי ששולח את זולתו להילחם במקומו הוא מי ש„עומד על דם רעהו", בניגוד להלכה.

אלא שהמפלגות הציוניות לא העדיפו את החינוך הדתי על פני החינוך החרדי. אדרבא, האחרונים זכו למשאבים גדולים, דרך חצי תריסר משרדים (חינוך, דתות, פנים, קליטה, סוכנות ורשויות מקומיות). ממשלות שבהן היה שותף המערך העניקו עשרות מיליונים לאגודת „תורה ויהדות לעם" החרדית במשרד החינוך, ולעמותת „אל המעיין", השייכת לש"ס, שבמסגרת משרד הפנים. שר הכלכלה גד יעקבי, מי שממונה על ביצוע המלצות מבקר המדינה, לא עשה מאומה כדי למנוע הזרמת כספים לחרדים בכל הדרכים האפשריות. מי שמניף את נס המרד נגד שיטת ההקצבות הנוכחית היא המפלגה החרדית החדשה, „דגל התורה".

אם ישיג ראש רשימה זאת, הרב אברהם רביץ, את מבוקשו, יקרה דבר פרדוקסלי: הזרמת כספים לחינוך החרדי לפי קריטריונים ממלכתיים תקינים תיצור, סוף סוף, שוויון בין החינוך החרדי לבין החינוך הדתי־הציוני, לטובת האחרון.

משבר ביחסים בין מינהלת ההסדר ויישובי הגולן

האוכלוסיה הכפרית ברמת הגולן, המונה כ־8,700 נפש, שהן 2,200 משפחות ב־27 ישובים חקלאיים, קיבוצים ומושבים, נקלעה למצב חמור בדומה לכל המיגזר החקלאי.

לפי הנתונים שפירסמה המועצה האזורית רמת הגולן, החוב הממוצע לכל יחידת משק נאמד ב־95 אלף ש"ח. מינהלת ההסדר מנהלת עתה מו"מ עם היישובים על ביצוע הסדר פריסת החובות למשך 20 שנה. פירוש ההסדר הוא, כי על כל יחידת משק יהיה לשלם כל חודש 700 ש"ח על חשבון החזר החובות וריבית, המהווים כ־40 אחוז מההכנסה המשפחתית הממוצעת בישראל. במספר ישובים נטל החוב אף גבוה יותר ומגיע לכ־140 אלף ש"ח ליחידת משק, שפירושם החזר חודשי של 1,120 ש"ח — 62 אחוז מההכנסה המשפחתית הממוצעת.

כדי לכסות את החובות נדרשים כל המשקים הקיבוציים והמשפחות במושבים לשעבד לבנקים המבצעים את ההסדר את הייצור החקלאי והתעשייתי שלהם למשך 20 השנים הבאות. לכל יחידת משק ביישובים ברמת הגולן יש חוב נוסף של 30 אלף ש"ח, הנדרש על־ידי הבנקים בערבות למימון ההון החוזר והמימון העצמי. זהו נטל חודשי נוסף של כ־220 ש"ח.

אין עם מי לדבר

יהודה וולמן, יו"ר המועצה האזורית רמת הגולן, טוען כי המו"מ עם מינהלת ההסדר הוא "קטסטרופה". לדבריו, אין עם מי לדבר. כל פקיד במינהלת ההסדר מתנהג כמו מנכ"ל ומוציא הוראות, המתבטלות עוד באותו יום על־ידי פקיד אחר, גבוה ממנו בדרגה. וולמן משוכנע כי נדרשת פעילות אגרסיבית של כל הארגונים ההתיישבותיים, כדי להתגבר על הביורוקרטיה של מינהלת ההסדר. היחסים עם מינהלת ההסדר במשבר חמור ולדעת וולמן לממשלה לא תהיה ברירה — היא תצטרך להתערב, כדי להציל את ישובי רמת הגולן.

לדבריו, המועצה האזורית הציעה הסדר בו היישובים החקלאיים מסוגלים לעמוד: הגבלת החוב ליחידת משק עד לסך של 50 אלף ש"ח והעמדת הלוואות גמישות באופן שהחזר החודשי המוטל על כל יחידת משק לא יעלה על 30 אחוז מכל הכנסה; העמדת אשראי זול למימון שוטף ולהון חוזר, כנגד אותם בטחונות המשמשים להסדר פריסת החובות; על משרד החקלאות ומחלקת ההתיישבות בסוכנות לעבד תכנית פיתוח הניתנת לביצוע [illegible] מציין, כי ישובי רמת הגולן [illegible] עבור נסיונות חקלאיים שהוטלו עליהם [illegible] לדבריו הם ביצעו אותם מתוך [illegible] של בעלי חלומות. לביצוע תכנית [illegible] נדרשים מקורות אשראי בתנאים [illegible] לדעתו, רמת הגולן זכאית לתנאים [illegible] ועדיפים על פני כל איזור פיתוח [illegible] בקעת הירדן.

יו"ר המועצה האזורית מוכיח, כי ברמת הגולן יש קיבוצים ומושבים [illegible] מינהלת ההסדר למושבים שמונה [illegible] משפחה ומשפחה. לטענתו, ההתכתשות [illegible] המינהלה לבין המשפחות גורמת להתפר[illegible] בתוך כל מושב, ואף בתוך המשפחות [illegible] הוראות שעל מנהלי המו"מ למלא, [illegible] משקים שאין להם כושר ההחזר [illegible] התאוששות לרשות האגודה [illegible] במושב, תמורת ביטול חובם. [illegible] התחייבו לאפשר למשפחות [illegible] ולהתגורר במושב עד שיימצא הסדר.

בינתיים, אין שום הסדר, אומר וולמן [illegible] ההסדרים הם, במקרה הטוב — על [illegible]

חיים מ[illegible]

הציבור חזה את התחזקות הדולר

דניאל ברוד

באחרונה יצאה לאור הסקירה החצי שנתית של בנק ישראל על מצבת חובות החוץ במט"ח. הדו"ח נועד להציג צילום־מצב של חובות החוץ של ישראל למחצית 1988. דו"ח כזה עשוי להצביע על מגמות המתמשכות במשק.

פעילות של המשק והזדקקותו למימון במט"ח בשל עודף יבוא על היצוא (ולאחר העברות חד־צדדיות מחו"ל) משתקפות בחשבון השוטף של מאזן התשלומים. למעשה, צבירת הגרעונות בחשבון השוטף משנה לשנה מהווה חובות החוץ של ישראל במט"ח. מצבת חובות החוץ מראה את הרכב החובות לפי מגזרי המשק, מטבעות עיקריים ולפי מועדי פרעון.

בזמן של משבר, כאשר המדינה צוברת גרעונות גדולים, ובעולם מתערער האמון ביכולתה של המדינה להחזיר את חובותיה, ניתן באמצעות הדו"ח על מצבת חובות החוץ להעריך את התקרבות המשבר. בתקופת משבר במט"ח מתקשה המדינה להשיג הלוואות לזמן ארוך ובינוני ועובדה זו באה לידי ביטוי בגידול חלקן של הלוואות לזמן קצר מתוך סך התחייבויות המשק. אינדיקטור נוסף למשבר הוא מימון באמצעות דילול רזרבות ונכסי חוץ אחרים.

בתקופת 1983־85 ישראל אכן התקרבה למשבר חמור במטבע חוץ, אולם בתקופה הנסקרת בדו"ח אין זה מקרה. בשנים 85־86 רשמה ישראל עודפים בחשבון השוטף ואילו בשנת 1987 נרשם גרעון יחסי קטן של כמיליארד דולר. משבר במטבע חוץ איננו באופק, לפחות לא בשנה שנתיים הקרובות, ולפיכך ביכולתה של ישראל לגייס הלוואות לזמן ארוך כרצונה.

לעומת דצמבר 1987, חובות החוץ נטו קטנו בכחצי מיליארד דולר, אולם חובות החוץ נמדדים בדולרים ובסוף 1987 הדולר היה בשפל. כ־14% מסך חובות החוץ של ישראל אינם דולריים ובעיקר הם הלוואות במארקים גרמניים. ב־30.6.88 הדולר התחזק בכ־15% לעומת המארק הגרמני והשיפור בחובות החוץ במונחים דולריים נבע משיערוך החוב.

מידת החשיפה של ישראל לנטל החובות משתקפת בצורה אמינה יותר במונחים של סל המטבעות. הסל מורכב ממטבעות של שותפי המסחר העיקריים של ישראל ונטל החובות, בסופו של דבר, ישולם מתוך סחר החוץ של ישראל.

במונחי הסל גדלו חובות החוץ נטו בכ־2.5% בשיעור דומה לאינפלציה הממוצעת (החצי־שנתית) במדינות המרכיבות את סל המטבעות. כלומר, במונחים ריאליים לא חל גידול בחובות החוץ נטו במחצית הראשונה של 1988.

פרט מעניין מתוך הדו"ח הוא, ש[illegible] הפרטי השכיל כנראה לחזות את ה[illegible] של הדולר. במונחי סל המטבעות [illegible] הסקטור הפרטי את התחייבויותיו [illegible] מגידול באשראי ספקים) ובסכום [illegible] את נכסי החוץ. הנתונים מצביעים [illegible] בחובות לאירודולריים ואילו הגידול [illegible] צמוד לדולר.

הסקטור הפרטי והסקטור הפיננסי [illegible] את התחייבויותיהם לזמן קצר [illegible] ההתחייבויות לזמן בינוני. מגמה [illegible] על ציפייה לירידת שערי הריבית [illegible] בעתיד הקרוב.

באוקטובר

שיא במספר דורשי דמי אבטלה

מספר המבקשים לראשונה דמי אבטלה הגיע באוקטובר 88 לשיא של 7500 איש. מהביטוח הלאומי נמסר, כי זהו גידול של 45% בהשוואה לחודש ספטמבר.

השיא הקודם בגידול בתביעות הראשונות היה ביולי 88 והגיע ל־20.7%, אולם באוגוסט ובספטמבר חלו ירידות קלות במספר הבקשות הראשונות לדמי אבטלה.

בדו"ח שהעביר מנכ"ל הביטוח הלאומי מרדכי צפורי לשר העבודה והרווחה משה קצב נאמר, כי שיעורה החריג של העלייה מבשר כנראה עלייה חדה בהיקף האבטלה. עם זאת ציינו במוסד לביטוח לאומי, כי אפשר שהעלייה בשיעור של 47% במספר הבלתי מועסקים, עליה דיווחה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ביולי, באה רק עתה לידי ביטוי במספר תובעי דמי האבטלה.

עוד ציינו במוסד, כי העליות החדות ביותר בבקשות הראשונות לדמי אבטלה היו באזורי נהריה־עכו, ירושלים, נתניה ותל־אביב.

בסך הכל התקבלו בביטוח [illegible] באוקטובר כ־30 אלף תביעות לדמי [illegible] עלייה של כ־17% לעומת ספטמבר.

לקראת 1992

■ התאחדות התעשיינים הקימה [illegible] מיוחדת כדי לברוק את היערכות [illegible] והמשק לקראת האיחוד הכלכלי [illegible] באירופה בינואר 1992. הוועדה [illegible] לנתח את משמעויות האיחוד לגבי [illegible] הישראלית, אמורה לבחון את היערכות [illegible] לקראת 1992 הן מבחינת המפעלים [illegible] והן מבחינת המדיניות שנדרשת [illegible] יו"ר הוועדה הוא אורי מנשה, [illegible] הכלכלה והמיסוי של התאחדות [illegible] יצוין, כי לפני מספר חודשים [illegible] ממשלתית בין־משרדית לאותו נושא.

"הכלכלה והאדם" מארח

להפעיל מדיניות של צמיחה

הקמת ממשלה חדשה, וכניסה לשיגרת עבודה, צריכות להוות גם נקודת מפנה במדיניות הכלכלית. מדיניות הממשלה היוצאת אופיינה בכך שנעה סביב ציר מדיניות הייצוב. על המדיניות הכלכלית של הממשלה החדשה לנוע סביב ציר הצמיחה.

בשנים בהן רוכז המאמץ הממשלתי בתהליך של ייצוב המשק, לאחר תהליך של ציננן, שילם המשק מחיר בתחום הצמיחה. הנתונים, המצביעים על תהליך הירידה בגידול מלאי ההון במשק בשנים האחרונות, מבטאים את המחיר שישלם המשק בתחום הצמיחה. משיעור גידול ממוצע של 7 אחוזים במלאי ההון יגיע הגידול ל־2 אחוזים בשנת 1988. את המחיר ישלם המשק בטווח הבינוני והארוך — פחות מיכון מודרני, פחות טכנולוגיות חדשות, וכתוצאה מכך הקטנת כושר התחרות בשוקי העולם עם המדינות המפותחות.

שמירת שער חליפין קבוע במשק, כשעלויות הייצור ממשיכות לגדול, חייבו את המערכת התעשייתית לבצע פעולות ייעול. ואכן, תחילה היו לתהליך זה השפעות חיוביות, אולם כשהשפעה זו נמשכה תקופה ארוכה החלו לצוץ מעל פני השטח השפעותיה השליליות — ירידת כושר התחרות של היצוא הישראלי בשוקי העולם וחשיפה בלתי מבוקרת של התעשייה בשוק המקומי ליבוא מתחרה. שתי תופעות אלו עירערו את יציבות התעשייה והחלישו את כושר עמידתה.

בעתיד הקרוב, כשתגדל חשיפת התעשייה כתוצאה מכניסתם לתוקף של הסכמי הסחר שישראל חתומה עליהם, ללא שינוי בסיסי במדיניות הכלכלית, יוחמר מצב התעשייה. מדיניות כלכלית חדשה, השמה לה כמטרה להצעיד את המשק לקראת תחילתו של תהליך צמיחה, חייבת להיות מלווה במספר צעדים מיידיים:

א. החזרת כושר התחרות של היצוא הישראלי בשוקי חוץ.

ב. שמירת התעשייה מפני חשיפה בלתי מבוקרת ליבוא.

ג. הפעלת מערכת שכר המבוססת על גידול התפוקה והפריון.

ד. הוזלת הריבית במשק.

לאחר הפעלת הצעדים המיידיים חייבת המדיניות הכלכלית להפעיל צעדים שיש בהם השלכות לטווח הבינוני והארוך: שינוי בהקצאת משאבי הממשלה, מתן עדיפות להקצאת אמצעים להשקעות בענפים היצרניים, בניית תשתית פיזית ותשתית אנושית, מחקר ופיתוח ופיתוח תשתית שיווקית.

למדיניות ממשלתית שתעודד [illegible] המיגזרים היצרניים על פני מגזרים אחרים תהיה אמנם השפעה רק ב[illegible] הבינוני והארוך, אולם היא זו [illegible] שינויים במגמות המשק. [illegible] הכלכלית הממשלתית ערערה [illegible] הפיננסי של מספר לא קטן של [illegible] תעשייה, מפעלים שבבסיסם [illegible] בריא. על מנת לאפשר למפעלים [illegible] להתגבר על מצבם, נדרשת [illegible] באופן מיידי לפתח כלים [illegible] שייאפשרו למפעלים הללו לעבור [illegible] התקופה הקשה ולחזור לפעילות [illegible]

יורם בלומנקר[illegible]

מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר

משק עולמי

עודף כסף בסינגפור

לסינגפור יש יותר כסף משהיא מסוגלת להשתמש בו. מדינת האי הזעירה, בת 2.6 מיליוני התושבים, מצטיינת באחד משיעורי החיסכון הגבוהים ביותר בעולם — כ־40 אחוזים מן ההכנסות — אך היא מתקשה למצוא דברים שעליהם תוכל להוציא את הכסף.

הודות לנאות בנייה בראשית שנות ה־80' סינגפור הינה כבר כיום אחת הערים המפותחות ביותר, עם נמל תעופה ורכבת תחתית חדישים.

"יש גבול לכמות התשתית שאפשר להמשיך בבנייתה", אומר טאנג־יו צ'אודהורי, סגן נשיא הסניף הסינגפורי של חברת הברוקרים הניו־יורקית לינץ', פירס, פנר וסמית. "לגבול הזה כבר הגענו, או שאנו קרובים אליו מאוד".

את רוב החסכונות מהוות תשלומי החובה של המעסיקים והעובדים לתוכנית ממלכתית של ביטוח סוציאלי, קרן החיסכון המרכזית, שיש בה כיום 31 מיליארד דולר סינגפוריים (15.8 מיליארד דולר אמריקניים).

"חלק מן הבעיה הוא, שאין לנו היכן לנצל את הכסף בגלל ממדיו הקטנים של משקנו", כסגן שר האוצר ריצ'ארד הו. בעבר השתמשו בכספי הקרן למימון בניית בתים. "היום הגענו לרוויה בתחום זה, וגם ממדי ההלוואות הלוקחות הממשלה לבניית תשתית ולמבנים והולכים", אומר הו.

הממשלה מנסה להשתמש בסיוע ממלכתי לעידוד פיתוחן של חברות קטנות ובינוניות מקומיות סינגפוריות, אך זה ידרוש זמן. בינתיים שוטף זרם של ממון זר לסינגפור, ואחר חברות מעבר לים מקימות בה סניפים כדי לנצל את התשתית החדשה שלה.

כלכלנים תוהים אם הצמיחה משתהה משום שתושבי סינגפור נאלצים לחסוך יותר מדי, ואינם מוציאים די הצורך כדי לעודד עסקים מקומיים. לדברי אחד מהם, מריל לינץ', נותרה השאלה מהו שיעור החיסכון האופטימלי לסינגפור.

הו טוען להתייחס בביטול לדיבורים מסוג זה. תושבי סינגפור מפקידים מרצונם כסף רב במניות ובקופות חיסכון, הרבה מעבר לתשלומיהם לקרן החיסכון המרכזית, הוא אומר. "איננו מכריחים את הבריות לחסוך יותר משהם רוצים. אישית, מעודי לא סברתי כי חיסכון עודף הוא דבר רע, בתנאי שאינו מונע מן המשק את הממון הדרוש. הבעיה כאן היא יותר במחסור בפרוייקטים ולא במחסור בכסף".

הו משאיר פתוחה את האפשרות שהממשלה תקטין מיסים כדי להחזיר חלק מן הכסף לציבור. "זוהי אופציה קיימת לגבינו, להחזיר קצת כסף לציבור", אמר. "נוכח המגמה העולמית להקטין את המסים הישירים, יתכן כמו שנרצה להרחיק לכת יותר (בהקטנת מסים)". הוא סירב לפרט יותר, אף כי אמר שמטרת הממשלה לטווח ארוך היא להקטין את שיעור המיסים ל־25 אחוז. מס החברות הבסיסי עומד כיום על 33 אחוז וזהו גם המס המירבי לגבי יחידים.

ב־1986 הקטינה סינגפור את תשלומי החברות לקרן החיסכון מ־25 ל־10 אחוזים כדי לתת זריקת עידוד לכלכלה בשפל. מאז עלה השיעור ל־12 אחוזים. שיעור התשלום של יחידים הוא 24 אחוז. המטרה של סינגפור לטווח ארוך היא להשוות את שני סוגי התשלומים ברמה של 20 אחוזים.

לשם ניצול הכספים הרבים שיש לסינגפור בחו"ל מנסה הממשלה לעודד חברות הפועלות בתחומה להעביר חלק מעסקיהן עתירי העבודה אל מעבר לים. אך מאחר שכספי קרן החיסכון נועדו לשמש לבסוף לשם תשלום גימלאות לעובדים, יש גבול לשיעור הממון שנבון להשקיעו בינתיים בחו"ל.

את כספי קרן החיסכון המרכזית המושקעים בחו"ל מנהלת חברת ההשקעות של ממשלת סינגפור. בניהול החברה הזאת מצויים גם יתרות הזהב והמט"ח שבידי הממשלה, המגיעים ל־31.97 מיליארד דולר. היתר מנוהל על־ידי הרשות המוניטרית של סינגפור, הפועלת למעשה כבנק מרכזי.

יתרות המט"ח לנפש — למעלה מ־5,500 דולר אמריקני — הם בין הגבוהים בעולם בסינגפור ולדברי מריל לינץ' אף עולים על אלה של יפאן וטאיוואן. היתרות הן שווה־ערך ל־7 חודשי יבוא, לעומת שיעור מקובל בעולם של 3־4 חודשים. לדברי הו, היתרות אינן גדולות מדי — "במדינה כמו שלנו, שאין לה משאבים, אנו זקוקים לעודף נוח. אנו תלויים לחלוטין ביבוא".

ריין מילר, רויטר

פילפל

חורף צונן, אביב רותח

שלמה פרוקל

כולם כבר יודעים שבמסגרת התכנית הכלכלית החדשה מס. 2 יהיה פיחות של השקל לעומת הדולר האמריקני, ולכן גם לעומת יתר המטבעות. משערים שהדבר לא יקרה לפני ינואר, ויש המדברים גם על האביב של שנת 1989 כמועד המתאים. ההערכות על גובה הפיחות נעות בין 10% ל־15%, שככל הנראה גם יביאו למכת מחירים ולעלייה חד־פעמית או מתפזרת באינפלציה, בשיעור דומה לשיעור הפיחות.

אפשר גם להניח במידה רבה של ודאות, שהאוצר יבקש לנטרל את השפעת הפיחות מן השכר, או במלים אחרות — לשחוק את השכר בערך ב־10% או ב־15%. והן אחד הדברים שעליהם מסכימים כל המחליטים במשק, והתבטאויות ברוח זו ניתן לשמוע הן מפקידי האוצר, הן מבנק ישראל והן מצד היועץ הכלכלי לראש הממשלה דהיום. ואין צורך לומר שגם התעשיינים לא יזילו יותר מדמעה קטנה אחת אם השכר ישחק. עוד ניתן להניח כי במצבה הנוכחי של חברת העובדים וההסתדרות ושקשה לשער כי ישתפר בצורה משמעותית עד לינואר הקרוב, ואפילו לא עד האביב הבא, יתכן שהאוצר יצליח לקבל מההסתדרות התנגדות קלילות בלבד והסכמה בפועל לתכניתו.

במלים אחרות, המהות של השינויים הצפוי בממשלה שתבוא לעומת זו היוצאת בעקבות תוצאות הבחירות, אנו צפויים ככל הנראה למהלך כלכלי דומה לזה שידענו בארבע השנים האחרונות מבחינת המרוץ בין השכר למחירים, כמי שוט משחקים בעליית המחר.

סיכום כל ארבע השנים מגלה, כי השכר הממוצע באוקטובר 88 עדיין לא הגיע לרמתו באוקטובר 84. עליית השכר בארבע השנים האלה מסתכמת ב־[illegible], לעומת עליית מחירים של 580% בתקופה האמורה. ויש לזכור, כי בארבע השנים האלה גדל מאוד הפער בין העשירונים העליונים של השכירים לבין העשירונים התחתונים, וכי כתוצאה מכך השכר הממוצע משכר נמוך מעלה לעומת מצבו ב־1984, כלומר, רבים מאוד מקרב השכירים, ובמיוחד עובדי השירותים הציבוריים, עדיין רחוקים מרמת השכר שהיתה להם לפני ארבע שנים.

ומובן שאין צורך בשום חוש מיוחד כדי להבין את משמעותו של יחסי העבודה העכורים במשק בחודשים האחרונים, שלא נראה כי הם נרגעים כתוצאה, אם תבקש הממשלה במתכונתה הכלכלית מס. 2 לחזור על התרגיל של ארבע השנים האחרונות, והיינו, לבצע שחיקה חדה בשכר — יהא מחורף שנו צונן או לאביב רותח, בהתאם זה של יחסי העבודה במשק.

דף חדש בבל"ל

בנק לאומי זכה אתמול בדירקטוריון חדש בראשותו של משה זנבר, וגם במנכ"ל חדש, דוד פרידמן, מי שהיה מנכ"ל בנק איגוד. יש לקוות שהצוות החדש יצליח במה שנכשלו קודמיו ויעלה את הבנק על דרך המלך.

משה זנבר הוא אחד האישים בעלי הניסיון הרב־גווני ביותר במשק הישראלי בתחום הבנקאות, התעשייה והשירותים הציבוריים. הוא יודע גם לתת סדר עדיפויות משקי נכון. קרוב לוודאי שבתקופת כהונתו הנהלת הבנק לא תהיה קיצונית יותר מהבנקרס טראסט בהתייחסה לבעיות המשק והמיגזרים היצרניים. זנבר מבין גם את חשיבות ההתיישבות וגם את העובדה שהאינטרסים של הבנק אינם מנוגדים לטובת לקוחותיו.

דוד פרידמן הוכיח את עצמו בבנק איגוד כמנהל מוכשר, שהביא את הבנק לרווחיות סבירה עד כדי כך, שמניות בנק איגוד לא נפגעו במסגרת הסדר המניות.

הבעיה שעמדה על סדר היום של הדירקטוריון, בה נכשלו שני הדירקטוריונים הקודמים, הם החוזים האישיים המנופחים. מבחינה ציבורית, אי־אפשר להצדיק קיומם של חוזים אלה, ומכאן שעל הדירקטוריון החדש לבטלם. בינתיים הצטברו די עובדות כדי להצדיק את ביטול החוזים. אלה נחתמו תוך כדי הפרת נהלים תקינים, הצגה מעוותת של העלויות והסתרת פרטים מחברי הדירקטוריון — ותוך קנוניה בין היו"ר הקודם, ארנסט יפת, לבין קבוצה מצומצמת של בכירי הבנק. ביטול מיידי של החוזים, שגם אם יהיה כרוך במאבק משפטי, הוא הכרחי לטיהור האווירה ולתיפקוד בלתי מופרע של הנהלת הבנק. כל גישה אחרת וכל טחנה בקשר לחוזים האישיים רק יגרמו לביזוי נוסף של דירקטוריון נוסף.

מינוי כל דירקטוריון של בל"ל הוא מינוי פוליטי, אך רוב חבריו הם אנשי מקצוע ונציגי הסקטורים השונים במשק. לאחר שמונו, שוב אין הם חייבים נאמנות לגופים שבחרו אותם אלא רק לאינטרסים של הבנק ושל המשק. יש לקוות שפרשיות כמו מתן אשראים בלתי מוגבלים לחברות בני הורביץ ולחיים שיף לא יחזרו על עצמם.

אולם תפקודו של בל"ל ייבחן בראש ובראשונה בנכונותו לתת שכם לפתרון המצוקה הכספית של הסקטור ההתיישבותי וסיוע לשיקומו באמצעות תוכנית אה"ל ופריסת חובות, תוך כדי ביטול הריבית המוגזמת שנגבתה מסקטורים אלה בעבר.

אין ספק כי בנק כה גדול כבל"ל חייב לדאוג לאינטרס הכללי משקי, ולא לראות את בעית רווחיות הבנק מתוך גישה צרה. ניתן לשקף במאזני הבנק רווחים גבוהים, על־ידי העמסת ריבית מופרזת על הלקוחות, אך רווחים אלה ישארו על הנייר בלבד אם הלקוחות לא יוכלו לעמוד בתשלום. במקרה זה, נכסי הבנק במתן אשראים לציבור יהפכו לנכסי־נייר ולא יישקפו ערכים של ממש.

ניתן לקוות כי משה זנבר, שאינו מסתיר את זיקתו למשק היצרני ואשר חונך על ברכי תוכניות הפיתוח של ספיר ואשכול, יידע לתת כיוון נכון לבנק, ושבל"ל יחזור לתפקד כבנק לאומי לכל דבר במקום בנק מסחרי קטן וצר־אופק.

צבי טימור

חדשות המשק

ראשי "כור" סירבו להציג תוכנית ההבראה

ראשי קונצרן "כור" סירבו להציג אתמול את פרטי תוכנית ההבראה לפני חברי הוועדה המנהלת של חברת העובדים, וסירוב זה עורר רוגז ותגובות קשות מצד חברי הוועדה המנהלת. בהודעה רשמית של הוועדה המנהלת נמסר, כי הוחלט להטיל על הנהלת חברת העובדים לדון בפרטי תוכנית ההבראה, כפי שאושרה ביום ראשון על־ידי מועצת המנהלים של "כור".

מנכ"ל "כור", בני גאון, ויו"ר מועצת המנהלים של הקונצרן, ארנון גפני, אמרו אתמול בישיבת הוועדה המנהלת כי אין בכוונתם לתת פרסום לפרטי תוכנית ההבראה לפני הצגתה לכל הגורמים הנוגעים בדבר. זהו "סיכום ההופעות" של תוכנית ההבראה לימים הקרובים: ביום חמישי השבוע יציגו ראשי "כור" את תוכנית ההבראה לפני ראשי בנק ישראל והאוצר, ביום שישי היא תוצג לפני הבנקים, כולל הבנקים הזרים, ורק אחר־כך מתכוונים ראשי "כור" להציג את התוכנית לפני מינהלת חברת העובדים. לחברים בוועדה המנהלת, שרגזו אתמול על אי־הצגת התוכנית, נמסר כי גם בישיבת דירקטוריון "כור" השבוע נמסרו לחברים רק עקרונות כלליים של התוכנית וכי התוכנית במלואה תוצג רק לאחר שתובא לעיונם של האוצר, בנק ישראל והבנקים הנוגעים.

ראש קבוצת האלקטרוניקה ב"כור" ומנכ"ל "טלרד", ישראל זמיר, מסר אתמול כי בעקבות הודעת בני גאון על נכונותם של 20 המנהלים הבכירים בקונצרן לוותר על משכורת של חודש, מצטרפים ליוזמה זו גם 100 מנהלים מקבוצת "טלרד". המנהלים הודיעו כי הם מוותרים על משכורת של חודש ומביעים אמון מלא בכל צעדי ההבראה של הקונצרן.

אודי נחשון

בנק ישראל מזרים לבנקים כדי למנוע עליית הריבית

בל"ל, דיסקונט והבינלאומי מעלים את ה"פריים"

בנק ישראל יעמיד בשלושת המיכרזים השבועיים הבאים לרשות הבנקים 750 מיליון ש"ח בכל מכרז. מכרזים אלה נועדו להתמודד עם העלייה החדה בריבית על הפקדונות השקליים, שנגרמת כתוצאה מגרעונות נזילות גדולים במערכת הבנקאית. בנוסף לכך הוחלט בבנק ישראל להגדיל את מכסת ההלוואה המוניטרית הרגילה, בריבית של 25 אחוז לשנה, מ־400 מיליון ש"ח ל־800 מיליון ש"ח.

בבנק ישראל אומרים, כי השינויים נובעים מהרעה מתמשכת במצב הנזילות של הבנקים, שמקורה ברכישות מטבע חוץ על־ידי הציבור, בעיקר על־ידי הסקטור העיסקי. רכישות אלה ממומנות על־ידי משיכת פקדונות בשקלים או על־ידי הגדלת האשראי בשקלים, והן גורמות להגדלת גרעונות הנזילות של הבנקים ולעליית הריבית שמשלמים הבנקים על הפקדונות.

בנק לאומי ובנק דיסקונט הודיעו אתמול על העלאת ריבית החובה הבסיסית ("פריים") מ־1.25 ל־1.35 אחוזים לחודש, ואילו הבנק הבינלאומי הצטרף אתמול ליוזמה של בנק הפועלים והודיע על העלאת ריבית ה"פריים" בחזרה לרמה הקודמת — 15 אחוז לשנה (1.21 אחוזים לחודש). שיעור הריבית בבנק הבינלאומי היה עד עתה 1.15 אחוזים לחודש.

העלאת ה"פריים" בשלושת הבנקים תיכנס לתוקף ביום שישי הקרוב. בבנקים אומרים, כי העלאת הריבית באה בעקבות העלייה התלולה בשיעורי הריבית על הכספים שהבנק מגייס.

בנק לאומי הודיע כי לא שינה את פרמיית הסיכון, את עמלת ההקצאה ואת התוספת בגין חריגה, שהופחתה באחרונה. שיעור ריבית החובה החודשי המקסימלי ללקוחות עסקיים יהיה עתה 2.7 אחוזים לחודש.

בכלל זה אין כל שינוי במגמת הריביות בבנקים וגם אתמול שילמו הבנקים ריבית שנתית של עד 21 אחוז על פקדונות הג'מבו. במיכרז שייערך ביום חמישי השבוע יהיה לבנקים עודף מקורות של 400 מיליון ש"ח — הם יחזירו הלוואות בהיקף של 350 מיליון ש"ח ויקבלו, כאמור, 750 מיליון ש"ח. גורמים בנקאיים אינם צופים שינויים מהותיים בעקבות תוספת המקורות ומציינים כי בשבוע הבא עלולה להיות החרפה נוספת במצב המערכת הבנקאית, בעקבות העברת תשלומי מע"מ ומיסים באמצע החודש.

אודי נחשון

פיקדון שקלי חדש

עד 18 אחוז לשנה

בנק הפועלים מפעיל פיקדון שקלי חדש לתקופות של עד 90 יום, בריבית קבועה או משתנה. הפיקדון החדש מאפשר לקבל ריבית "פריים" בתוספת 3 אחוזים (מיום חמישי — 18 אחוז לשנה) לתקופות של 30 ו־60 יום, והשיעור הזה חל גם על הפקדות בסכומים קטנים.

בפיקדון "ברירה רווחית", המעניק ברירה בין ריבית קבועה למשתנה, תועלה הריבית במסלול המשתנה ל־17 אחוז עם העלאת ה"פריים" ובמסלול הריבית הקבועה תועלה הריבית מ־14.5 ל־15.5 אחוזים לשנה. כן נוספו במסגרת הפיקדון אפשרויות הפקדה לחודש ולחודשיים, בנוסף להפקדה לשלושה חודשים שהיתה נהוגה עד כה. בפיקדון "רווח רב־שבועי", המאפשר למשוך את כספי הפיקדון אחת לשבוע, לפי בחירת המפקיד, הועלתה הריבית מ־14 ל־15 אחוזים לשנה לכל תקופת ההפקדה.

בבנק הפועלים אומרים, כי הפיקדון החדש מופעל לנוכח עליית שיעורי הריבית במשק בשבועות האחרונים, וכי הוא נועד לאפשר ללקוחות לקבל ריבית גבוהה יותר על הפקדות קטנות לתקופות קצרות יחסית. בבנק מציינים, כי בתקופה האחרונה ישנה עצירה מסויימת בהפקדות לטווחים של חודש ויותר, והתנאים החדשים שפורסמו אתמול נועדו לעודד את הלקוחות לחזור ולהשקיע בפקדונות שקליים לטווחים אלה.

עליית הריבית במיכרז האחרון שערך בנק ישראל לבנקים העלתה גם את הריבית למפקידים ב"פק"מ משופר" של הבנק הבינלאומי לשיעור הגבוה ביותר במערכת הבנקאות — 25.8 אחוז לשנה. "פק"מ משופר" היא התוכנית היחידה במערכת הבנקאות שהריבית שלה נגזרת מהריבית שנקבעת במיכרזים המוניטריים של בנק ישראל. במיכרז האחרון נקבעה ריבית של 24.5 אחוז, וכתוצאה מכך משלם השבוע הבנק הבינלאומי ריבית שנתית של 20.8 אחוז לפיקדון של חודש, 23.3 אחוז לפיקדון של 3 חודשים ו־25.8 אחוז לפיקדון של 6 חודשים. בתוכנית זו מובטחת ריבית מינימלית בשיעור שבין 13 ל־14.8 אחוזים לשנה, בהתאם לתקופת הפיקדון.

אודי נחשון

אושרה הרחבה

■ מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה השבוע את תוכנית ההרחבה של מפעל "נשיונל סמיקונדקטורס" לייצור מעגלים משולבים בהשקעה של כ־30 מיליון דולר. התוכנית אמורה להביא לתוספת של 176 עובדים ולתוספת יצוא של כ־22 מיליון דולר. השקעה זו היא אחת מ־10 תוכניות הרחבה והקמה של מפעלי תעשייה שאושרו השבוע, בהשקעה כוללת של 40.5 מיליון דולר. מעריכים, כי התוכניות יביאו עם השלמתן להיווצרות כ־500 מקומות עבודה חדשים ולתוספת יצוא של כ־50 מיליון דולר. אושרו תוכניות הקמה למפעלים בתחומי הגיאופיסיקה, טקסטיל וכן הרחבה של מפעלי מזון, טקסטיל, מתכת ואלקטרוניקה. (א.נ.)

הזמנה ל"גיבור"

■ רשת הבלבו המערב־גרמנית "סי אנד איי" חתמה בימים אלה על עיסקה בסכום של כ־2 מיליון מארק עם תשלובת "גיבור־סברינה". מדובר בהזמנה של כ־25 מוצרים המיועדת למחצית הראשונה של השנה הקרובה. מנכ"ל "גיבור־סברינה", חיים רוזנר, מסר כי זוהי ההזמנה הגדולה ביותר ל־6 חודשים של "סי אנד איי", הרוכשת מוצרים בתשלובת עשר שנים. לדבריו, הרשת הגרמנית הזמינה לראשונה גרבי ספורט והגדילה את היקף ההזמנות לגרבונים ולמוצרים אחרים. (א.נ.)

העורך הכלכלי: צבי טימור

בעריכת עלינא תורי

מפוף ומשם

קולנוע

„יו.2" מגלים את אמריקה (ולהפך...)

עופר ניר

בראיונות עם חברי להקת „יו.2", תוך כדי העבודה על הסרט „שקשק והמהם", נאמר כי לא היתה כוונה להפיק עוד סרט רוקנרול אחד, במתכונת הידועה. צפייה ראשונה בסרט להוכחת הטענה, מעלה כי בכל זאת, מדובר בסרט רוקנרול רגיל, שאין בו ייחוד מרהיב, אלא אם כן נתייחס לשילוב בין צילומי השחור־לבן והצבע, כאל רעיון מקורי יוצא מן הכלל. החיים, שאינו מבקר קולנוע, יצא מן ההקרנה למוזמנים, בתחושה מפויסת של החמצה. באילו, לנוכח הציפיות מן הלהקה הגדולה, יש משהו מאכזב בתוצאה הסופית.

לא שזה סרט רע. לא שזה סרט משעמם. אבל, פה ושם, הפלסף עולה על גדותיו ומתחיל לעצבן. צילומי השחור־לבן, מה לעשות, נראים רע, בעיני הצופה ההדיוט. לא ירדתי לסוף דעתו של פיל ג'ואנו, הבמאי והעורך, שהחליט לצלם חלק נכבד מן הסרט בשחור־לבן, במצלמת 16 מ"מ (הצילומים הוגדלו בעריכה ל־35 מ"מ). חירות האמן היוצר קוראים לזה. נו, טוב. שיהיה.

„יו.2" לא רק מופיעים בסרט הזה, הם גם השקיעו את הכסף בהפקה, משהו כמו 5 מיליון דולר. פילנטרופים הם לא. בונו ושות' יודעים היטב כי הקהל שלהם, עשרות מיליונים בעולם, יילך לקולנוע לראות את הסרט, אחר־כך יקנה את התקליט־הכפול, ששמו כשם הסרט, אחר־כך את הספר, ששמו כשם התקליט, כשם הסרט וגו'.. ההשקעה, אם מותר לומר, תוחזר במלואה. הרווח, אם מותר להמשיך לומר, מובטח.

יש בסרט הזה הרבה קטעים טובים, כמה מהם אפילו משעשעים, בונו מבקש תשומת־לב מיוחדת לאחר השירים ומפטיר „הקצה (הגיטריסט של הלהקה), בטח יטעה, כרגיל בתזמון שלו". בונו מקשקש גרפיטי על פסל סביבתי בסאן־פרנסיסקו („רוקנ'רול עוצר את התנועה", כתב), במופע פתוח לעיני 20 אלף איש. ראש־עיריית סאן־פרנסיסקו לא אהבה את זה. „יו.2" מבקרים בגרייסלנד ולאחר מכן,

בונו, סולן להקת יו.2 בסרט „שקשק והמהם"

המתופף, מבקש צילום על האופנוע של אלביס פרסלי, מבט עורג בעיניו. מפגש עם בי.בי.קינג, לפני הופעה ותוך כדי. קינג הגדול אומר שהוא לא יודע לנגן אקורדים. „זה בסדר", מרגיע בונו, „הקצה בשבילך"... מפגש אחר, שיוצר תרכובת מוסיקלית מופלאה, עם להקת גוספל בהארלם, איתה שר בונו את השיר של הלהקה — „עדיין לא מצאתי מה שאני מחפש".

אבל, ישנם גם קטעים, שקשה להחליט אם הם מרגשים בכנותם, או פשוט עוברים על רגשי האשמה האופנתיים כל־כך בעניין דרום־אפריקה והמצב באירלנד. „שתלך המהפכה המהוללת להזדיין", קורא בונו לקהל, כשהוא מדבר על הרצח ההדדי המתרחש בצפון אירלנד ועל הסימפטיה שרוחשים המהגרים האירים באמריקה, לאחיהם שנותרו להילחם את המלחמה המטופשת, האכזרית, מעבר לאוקיינוס. „אני מעצבן אתכם?" בונו מתגרה בקהל, כשהוא מדבר על האפרטהייד (והוא מסנן את המילה הזאת כמו קללה) בדרום־אפריקה. לא יודע, בונו. תאמין לי שאני לא יודע.

המוסיקה, כמובן. בשביל זה הלכתי להקרנה. המוסיקה הנפלאה של „יו.2", ולא רק שלה. הם מבצעים גם שירים אחרים, של הביטלס ושל „האבנים המתגלגלות", יחידה מגובשת, מכונת־רוק יעילה. ארבעה אנשים שמכופפים איצטדיון מלא אדם. „יום ראשון הארור", „גאווה בשם האהבה", „תשוקה" — המוסיקה שבאה מן המסך מעוררת רצון לקום, להצטרף לבני־ההמון באיצטדיון. אבל בשביל מה? הסרט הזה, לפי ג'ונו, נועד להביא את „יו.2", לכל מי שאוהב אותה, קרוב קרוב, בזווית־הצפייה הנוחה ביותר. „שקשק והמהם" הוא סרט רוק למעריצים. קשה להניח שסתם צופה קולנוע נלהב, שהטעם המוסיקלי שלו רחוק מאור מן הלהקה, יילך בעקבות ההקרנה לחנות התקליטים וירכוש את האלבום הכפול שלה. קשה להאמין שצופה כזה יגיע בכלל להקרנה. זהו סרט לקהל לא גדול, לפי הערכתי, במושגים מקומיים. אבל, אפשר לראות בו סרט פולחן לעתיד לבוא, סרט של הקרנות־חצות, נוסח „המנגינה נותרה כשהיתה" של „לד זפלין", או, אפילו, „מופע האימים של רוקי".

והערה אחרונה: לאחר שרואים את עשרות אלפי הצופים, בתוך האיצטדיון, ממעוף ההליקופטר, מול „יו.2" על הבמה, לא נותר אלא להיזכר בשנות ה־70, בלהקות הדינאוזריות, האנגליות והאמריקניות. הלהקות שהביאו את רוק האיצטדיונים עד לשיא ובעקבותיהן הגיח, כריאקציה אלימה, הפאנק רוק. ואחריו, הגל החדש ולהקות הפוסט פאנק ש„יו.2" משתייכת אליהן, כרונולוגית. המעגל נסגר. היכונו לעידן חדש של רוק בקטן, מן הכסיס. זה מוכרח לבוא. השאלה היא, מתי ומהיכן זה יגיע.

תקליטים

מאיר חי

עופר ניר

מאיר בנאי — הופעה חיה (אנ.אמ.סי).

מי שראה אותו בהופעה, ומי לא ראה אותו מופיע, יודע שבתוך הגוף הצנום הזה והפנים המיוסרות, טמונה אנרגיה נפשית וגופנית אדירה. מאיר בנאי, על הבמה, שולט בקהל שלו כמו נסיך על נתיניו. הוא לא צריך שטיקים שחוקים של חנופה וליקוק, כדי לכבוש את הלב, יש בו איכות גולמית, טבעית, נדירה.

וזה בא לידי ביטוי בתקליט הזה, שהוקלט בצוותא תל־אביב בחודש מאי השנה. נכון, שגם התקליט החי הטוב ביותר נופל, בסופו של דבר, מן ה„דבר האמיתי". אבל הוא מתקרב לזה. נוגע בקסם הנפלא הנוצר בחיבור, בחיבור שבין אמן וקהל, למאיר בנאי, איש פשוט לכאורה, יש כאריזמה. אפשר לחוש בזה גם בתקליט החדש.

עשרה קטעים, בסך הכל, שמעוררים חשק לתקליט־כפול ולמספר רב יותר של שירים. אבל, נסתפק במה שיש, למשל, הצד האחר של מאיר בנאי, השמח, הפרוע, המתכרבל על גבול הגונסגס, כפי שזה בא לידי ביטוי ב„תותח" ו„יש לה אף ארוך", למשל, העוצמה [illegible] רצת של „אל המנוחה", „חלומות אדומים" ו„לילות". למשל, המגע הבלתי־אמצעי, [illegible] בינו לבין הקהל, בקטע המסיים, „שיר של שפשף".

הכי טוב, לראות הופעה, אבל אם לא יש לכם, אם כבר ראיתם, אם רציתם לחזור לשם כמה דקות אל החוויה — זה התקליט בשבילכם, ובשבילי.

חם וצלול

יוסי ונונו

[illegible]

שורשים

יוסי ונונו

[illegible]

מה חדש?

אלביס חי, לא לדאוג...

עופר ניר

מאות שיחות טלפון נרגשות הגיעו לחברת התקליטים של אלביס קוסטלו, בארצות־הברית, כדי לברר אם נכונה השמועה שהזמר נפטר.

מקורה של השמועה הזאת במתיחה לא כל־כך מוצלחת של שני שדרנים בתחנת־רדיו בלוס־אנג'לס. השניים, שביקשו לרדת על חרושת השמועות שפרחה בחודשים האחרונים, בעקבות ספר של העיתונאית גייל ג'ורג'או, בו נטען שאלביס (פרסלי) לא מת ולא גופתו היא הקבורה באחוזת גרייסלנד בממפיס, הודיעו בדרמטיות „אלביס מת" והשמיעו, בלי הערה נוספת, שיר של קוסטלו. הם חזרו על המתיחה הזאת עוד מספר פעמים וכנראה שזה עבר על המאזינים. את חברת התקליטים שלו, זה לא כל־כך שיעשע.

מחרימים את האסיד

סגנון ה„אסיד האוס" פופולרי מאוד באנגליה, בחודשים האחרונים. מעין תחייה לפסיכדליה, נוסטלגיה לסיסמאות ה„עשה אהבה" וציורי ה„סמיילי" המטופשים. כמה להקות וזמרים הקליטו שירים שהמילה „אסיד" מופיעה בהם. „אסיד", בסלנג של שנות ה־60, הוא כינוי לסמי־הזיה, בעיקר אל.אס.די. בין הלהיטים הפופולריים בתחום הזה, אפשר להזכיר את „אנחנו קוראים לזה אסיד" של להקת „די.מוב" ו„אסיד מן" של „ג'ולי רוג'רס".

עכשיו, בעקבות הדאגה שהושמעה מצד הורים ומחנכים לנוכח, מה שהם רואים כעידוד לצריכת סמים, נרמז כי „רדיו 1", רשת הפופ של הבי.בי.סי, תאסור לשידור, למעשה אם גם לא באופן רשמי, תקליטים של „אסיד האוס". מן הצד השני, יצאו מפיקים ומוסיקאים מן הסגנון הנדון, נגד כוונת החרם הבלתי רשמי וטענו כי אין שום מסר לעידוד שימוש בסמים בתקליטים שלהם. המשך צפוי.

הליגה חוגגת עשור

להקת „הליגה האנושית" חוגגת עשור שנים להקמתה, באמצעות תקליט אוסף שיצא זה עתה לשוק האנגלי. הוא מורכב מ־13 קטעים, בהם התקליטון החדש של הלהקה „רק האהבה חשובה" ולהיטים מוכרים ומצליחים כמו „האם אינך רוצה בי", „פתחי את ליבך", „מעגלת אהבה" ועוד...

● חוזרת לפעילות, הפעם כזמרת סולנית, שיבאון פאהיי, מי שהיתה חברה בלהקת „בננרמה" ופרשה מן ההרכב לפני חודשים אחדים. שיבאון, אשתו של דייב סטיוארט מן ה„יוריתמיקס", קוראת לעצמה עכשיו „אחותו של שייקספיר" [illegible] כי את השייקספיר שלה היא כותבת בכתיב שגוי [illegible] ושני השירים הראשונים, שיצאו על תקליטון, נקראים „שבור את לבי" ו„גיבורה".

● אריל [illegible], [illegible] „יו.בי.40" [illegible] באנגליה לאחר [illegible] לשלושה חודשים [illegible] בגלל התנהגות טובה.

מופע

לפני שיצא התקליט השני שלה כולם היו בטוחים שהיא הולכת ליפול והיא המריאה. עכשיו היא יוצאת במופע חדש ואותם חששות מלווים אותה שוב. פעם ראשונה שריטה לבד על הבמה, היא והקהל — חי, פעם ראשונה שהיא הולכת לבדוק איך עשרות אלפים של קוני תקליטים מיתרגמים לכיסאות בעפולה, קרית־גת או תל־אביב. העזר כנגדה מרשים: לואי להב — מפיק מוסיקלי, משה לוי — קלידים ועיבודים, בנצי גפני — באס, אלון הלל — תופים ונאור דיין — גיטרה, כל מה שזמרת צריכה כדי להמריא, ובגדול. הלקסיקון של ריטה לא מכיר את המלה קטן. מופע ראשון, עפולה, 11.5, ואחריו רמלה, פ"ת, נהריה, קרית גת, ב"ש, אשדוד, רחובות.

הערכה שלי שבסוף היא תמלא את היכל התרבות. והיא כבר עשתה את זה פעם בתור לייזה, אין סיבה שלא יקרה לה בריטה. (כתב יוסי ונונו).

פרופ' ייבין חתן פרס ישראל ללשון העברית

שעיה

פרופ' ישראל ייבין נבחר לחתן פרס ישראל בחקר הלשון העברית לשנת תשמ"ט.

בהחלטת חבר השופטים נאמר: "פרס ישראל ניתן לפרופסור ייבין על תרומתו והישגיו בשני תחומים מרוכזי היקף: חקר המסורת, הניקודים והטעמים, ובמיוחד במחקר המסורת הזאת מן המסר עד הטפחות, בבירורים פילולוגיים ובלשניים שיעמדו לדורות. כך הפך פרופ' ייבין מופת לחוקרים רבים בהתמדתו, ביושרו המדעי, בדייקנותו ובלמדנותו המופלגת.

פרופ' ייבין הוא מחבר הספר "מסורת הלשון העברית המשתקפת בניקוד הבבלי". בשורת מאמרים וספרים נכבדה הרחיב את הכרת תולדות מסורת המקרא לדורותיה והעמיק את הבנתנו בהתהוות שיטות הניקוד ומערכת טעמי המקרא.

המועצה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזאת הודעה לציבור לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה (1965) כי לוועדה הוגשה בקשה להיתר בניה בגוש 8240 חלקה 69 ברח' ויסבורג מס' 8 הכוללת חריגות המהוות הקלה כדלקמן: 6% בנין שיפור תנאי דיור ועליות גג.

על המעוניין, הרואה את עצמו נפגע עלידי אישור ההקלות הנ"ל, יוכל לעיין בתכנית בתיק בניה 7001 במשרדי הוועדה המקומית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח תקוה
הודעה

על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה בגוש 6400 חלקה 133 ברח' בר־אילן פנת עוזיאל.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור, בו מותר להקים בנין דיור בן 2 קומות 30% בניה בקומה.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 2 קומות 32% בניה בקומת קרקע, 29.81% בקומה נוספת.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-356013
בנ"/1198/88

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר מישל תותרי לאשר הקמת בנין מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים עם יציאה לגג ברחוב עבאס מס' 69 חלקה 43 בגוש 10814 עיר.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. בליטות למרווחים.
2. תוספת קומה מעל למותר בשל התקנת קומת העמודים.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: יום ב', בין השעות: 08.00—12.00.
יום ד', 08.00—12.00; 15.00—17.00.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעוביין
מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 29 בגוש 8240 רח' טיומקין־וייסבורג מס' 22 בחריגה, מאושרת מבוקשת כהקלה: 6% בניה — 30 ס"מ בקו־בניין צדדי ובליטות 1.00 מ' מרפסת לא מקורה מקו בניין קדמי.

את התכנית מס' 379/88 ת.ב. 874 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
קרית־אתא
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה לתכנון ולבניה קרית־אתא, הוגשה בקשה ע"י רחומים בשבוה. למתן הקלה בגוש 11008 חלקה 87 ברח' ברדיצ'בסקי 11, קרית אתא תיק בנ' 500/62.

מהות ההקלה הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־6%.

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, המפקח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00.

כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדואר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית אתא, ת"ד 1 קרית־אתא.

אינג' י. יורעאלי
מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור בניה ארבעה קוטג'ים על חלקה 71 בגוש 8241 רח' אבן עזרא בחריגה, עד 6% הקלה ר"פ10% בקווי בניין צדדיים ויציאות לגג.

את התכנית מס' 390/88 ת.ב. 307, ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
„מבוא העמקים"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוגשה למשרדי הוועדה המקומית „מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 14/88, מגוש ע"י מר גמאל עלי חטיב מישוב כ. כנא, גוש 17398 חלקה 34.

מהות ההקלה: אי שמירת מרווחים מהגבולות.

את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הוועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג,
יו"ר הוועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניה מגורים לבית על חלקה 111 בגוש 8260 רח' יהודה הלוי מס' 37 בחריגות 2.2% בניה נוספים — מעבר להקלות המאושרות בבניין, בס"ה 8% בניה.

את התכנית מס' 261/88 ת.ב. 1351, ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

תיקון טעות

במודעת מרחב תכנון מקומי ראשל"צ שפורסמה ביום 6.11.88, גוש 6286, נפלה טעות בשם יו"ר הוועדה המקומית. צ"ל מ. ניצן, ולא כפי שפורסם.

מה ○ מתי ○ היכן

טלוויזיה

08.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 כלי טורות, ב"ה. 08.40 פרפר נחמד, תחבורה וכו'. 09.10 חשבון פשוט ר', גיאומטריה: נא להכיר וכו'. 10.30 אנגלית ה'. 11.00 אנגלית (יא"יב) — Hello Israel! 11.15 .Have You been there No. 2. חשבון ה', מיהו השבר הגדול? 11.30 תולדות היישוב. ארץ מולדת: בעיר ובעמק וכו'. 12.00 חשבון פסוט, חוקות ותרגום לערבית. 12.25 אנגלית ח'. 13.00 ספרות (עלייטורי) המלט: בתקופת המלכה אליזבט. 13.30 מדעי הטבע, האריות ההורים ביער גיר. 14.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 14.05 סרט קולנוע: „דבר אינו מקודש". האלאס קוק, עיתונאי — כוכב ב„מורנינג סטאר" נופל בפח ומפרסם סיפור מסובך על נערה העומדת למות מהרעלת רדיום. 15.15 הרי זה פיקאסו, קבוצת ילדים מתוודעת ליצירתו של פיקאסו. 15.35 אני עוד אפליג, סרט העוסק בהתמודדות של נערה לקויית ראיה הלומדת בבית־ספר על־יסודי רגיל, ומשתלבת בפעילות רגילה. 15.54 שעת כושר. 16.00 פרפר נחמד, בוקי ושוקי. 16.25 ערי הזהב הנסתרות. 17.00 ערב חדש, מנחה: אילנה דיין. 17.30 „גב לחדשות". 18.00 „דגרסי" הפרק החמישי: „התחרות". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „נתיב חדש להדר". הפרק השישי: פונטניה ואחשרין נמשו מן הים אל ספינה שהיו בה גם טום ומרסיאל. סוף סוף שוטרי החרש מאמינים שאין הם מרגלים. סיילור רודף אחרי גינבור הפרט במסווה של עיתונאי. 19.30 חדשות. 20.00 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט. 20.02 „1 יותר מרי" סדרת שעשועונים מנחהו חנן גולדבלט. 20.30 „בלנוטר" מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני „בוקסרים". 22.25 דרמת מתח — „בחורי התהילה" מרעו גרעין ישראלי יוצא להרצות בכינוס בלונדון. שני טרוריסטים, אחד לבנוני האחר אירי, מתכננים להתנקש בחייו. 23.15 „מסך אישי" אהוד מנור מארח את השחקן יוסי ידין. 23.50 „פסוקו של מקום": מבט אל רחובות המוכרות בפרשת השבוע. 00.00 חדשות „סוף המירוץ לבית הלבן 1988". 07.00 מבט בוקר לחדשות: סיכום יום הבחירות בארה"ב.

רדיו

קול המוסיקה

(ת) תקליטור 06.01 שעון מוסיקלי. 07.00 בהאונה נינוחה. 09.00 בין חברים — בורודין תכנית מוקדשת ליצירותיו. 10.00 קונצרט בוקר — גלזונוב: הקרמה סימפונית לזכרו של גוגול והסים. של במברג/א. ציקאנה. פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 2 בסול מינור לכנור ולתז. (ש. מינץ/הסימס. שיקאגו/ק. אבאדו: גרצ'אנינוב: שירים ומקהלה. רדיו שטוטגארט / מ. מורבורג סקריאבין: קטעים לפסנתר (א. מייסנבוג סטרווינסקי: „התחנה" (ג'. לוין / סולני פסטיבל האוריינטל הגמניבה: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ולתז. (י. קאנץ/הסימס. לונדון/ס. ג'. שולטי: בלאקירב סימפוניה מס' 1 ברה מג'ור והפילה. המלכותית/סר ת. ביצ'ים) 12.57 פינת השיר — תגוך לוים שירים קורא השחקן יוסי פולק. 13.00 קלאסיקל. 14.00 אמנים באולפן — שולמית שפיראו פסנתר — באך־בוזוני: פרלוד כוראל ובוהאק: המורסקות, אופוס 101 ש. שפיראו: זכרונות ילדות 2: בטהובן סונטה ברה מינור, אופוס 31/2. 15.00 אנתולוגיה בגליל — מוסיקה קלייה של הברוק הצרפתי בן קאסמרת, ראמו. 16.00 קונצרט קאמרי — אורי שוהם: חליל; דוד זק: כנור. תגוך גרינגלה פסנתר — באך: סונטה לחליל מס' 2 במי במול מג'ור. הנדל: סונטה בסול מג'ור לחליל; באך: פרטיטה לחליל, כנור וקונטינואו מוצרט: וריאציות לחליל ק. 359 ריינקה: סונטה לחליל ולפסנתר „אונדין" רוסלה: פנטסיה לחליל ולפסנתר על נושאים הונגריים. 17.30 חגו לאוזן לדבר — שומעו: „אהבת אשה חייה". 18.30 קונצרט קלי — עם מנוסרה קביה — אריות גוירות מאת וזסניה ראצים מתוך „ז'אן דארק" ו„דון קארלוס" מאת ורדי אמנון לסקי מאת פוצ'יני. 20.05 בנידי הערך: — סברנו: שירת מענת נרשון, קלייה שלישייה לכנור, ויולה וצלו. 20.27 פינת השיר. 20.30 קונצרט של התזמורת הסימפונית ירושלים — רשות השידור המנצח: סטנלי ספרבר/ריכרד כהן בחיסונה אהרון חרליפ „עולם של ילדה". בטהובן סימפוניה מס' 8 „אנתולוגיה קטנה לשירה" סונטות מהפורטוגזית משירת אליזבט בראונינג" עם המתרגם משה ודנה בלוך. „עבודת קודש". 23.00 נוקטורן.

רשת א'

07.30 ישן בעיניך — שירים ישנים. 08.05 חגה עם בני הגזל. 09.05 סלודיו שיזה מידע למאזינים. 10.05 [illegible] בוקר. 11.05 ירוק ירוק. 12.05 [illegible]. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.00 בראש צעיר מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת [illegible] 16.05 [illegible] 17.05 [illegible] 18.00 [illegible] 19.00 [illegible]

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סעו לשלום עם גדעון יהוד. 09.05 [illegible] עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת [illegible] 12.05 [illegible] 13.05 בחצי היום חדשות ומוסיקה. 14.00 [illegible] צחוק הוי והומור. 15.05 שירים ושעורים. 16.05 תוצרת הארץ שירים עבריים. 20.05 פרקי חזנות. 21.00 מבט לחדשות. 22.05 גאו ועוד עם לאה ליאור. 23.05 סוכטות עם דני אלדר.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת המיתולוגיה של הרוע הצלב והחרב. 06.30 פוקחים עין הרשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע עם איתן ליפשיץ. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אלה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 עשר שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 דרידה יומי. 14.05 פגישה יומית עם יצחק נודנה. 15.05 שירים לחג עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באופן מילולי פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 15 קטנות. 00.05 על סף הבית הלבן — משדר מיוחד לסיכום הבחירות בארה"ב.

שידורי צה"ל 1

19.05 סארא וסיפא — ירחון לענייני ספרות בלאית. (ש"ח). 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 ניחוח חציר — שירי תבורות הזכר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת המיתולוגיה של הרוע, הצלב והחרב. מרצה: פרופ' ש. גיורא שהם. (ש"ח). 22.05 על הדרש ועל הכיפאק מארח — שיחה ושאלות לאורח. בליווי שירי ושירים לטעמו. מארח: אביהו מדינה. 23.05 24 היום שהיה.

שידורי צה"ל 2

19.05 יומיום מוסיקה. 20.05 צא 8 עם תמיר קמחי. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה.

רשת ג'

06.04 בחורה לאושר — ותיקים וטובים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע. 10.05 דברים טובים. 11.05 מלאכי חוקה על הקו. 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק כימי חול. 14.06 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 פופ 89. 18.05 מקום בצמרת מצעד הפזמונים הישראליים. 21.05 ארוס עתיק. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: השוטר בנ'ינס 9.45 ,7.30
אלנבי: פסים וכוכבים 9.30 ,7.30
אורלי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.45 ,7.30
בן־יהודה: פרסידיו 9.45 ,7.30
בית ציוני אמריקה:
הפרטיזנים מוילנא 19.00
יופיו של התמא 9.30
גת: בוקר טוב וייטנאם 9.40 ,7.30
גורדון: החגיגה של באבט 9.45 ,7.30
דקל: ביג 9.45 ,7.10
דרייב אין: ניקו 9.30 ,7.10
סקס 12.00
הוד: אקשן ג'קסון 9.45 ,7.30
לימור חדש: צבעים 9.45 ,7.45
כיילת 1: קם המשחק 9.45 ,7.30
כיילת 2: כעריצה צמורה 9.45 ,7.30
כיילת 3: מגלה את אמריקה 9.15 ,7.30
פאר: צל הכווס 9.45 ,7.45
פארים: אנה 9.30 ,7.15 ,4 ,2 ,12
חבר אפריקאי 21.30
רב־חן:
חן 1: מת לחיות 9.15 ,7.15
חן 2: פרנטיק 9.40 ,6.40
חן 3: ללא מעצורים 9.45 ,7.45
חן 4: לסגירד באהבה 9.45 ,7.35
חן 5: בעל בהשאלה 9.55 ,7.45
שחף: מרדף חצות 9.15 ,5.45
תל־אביב: טרור בחצות 9.45 ,7.30 ,5
תכלת: הקומיסרית 9.45 ,7.30
לב:
לב 1: החיים הם נהר ארוך ורגוע 10.00 ,8.00
לב 2: יום כני הסוער 10 ,8 ,5 ,2
לב 3: מלאכים בשמי ברלין 10 ,8 ,5 ,2
לב 4: הנסיכה הקסומה 10 ,8 ,5 ,2
מוזיאון ת"א: קיץ אצל סבא 9 ,7

רמת־גן
אוואיס: מת לחיות 9.30 ,7.30 ,5
לילי: החגיגה של באבט 9.30 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: בוקר טוב וייטנאם 9.30 ,7.25
גן 2: פרנטיק 9.30 ,7.30 ,5
גן 3: הנסיכה הקסומה 9.30 ,7.30
גן 4: שוטר בנ'ינס 9.40 ,7.30

גבעתיים
הדר: טרור ברחובות 9.30 ,7.30 ,5

באר־שבע
חן: פולטרגייסט 9.30 ,7.15

ירושלים
אדיסון: מת לחיות 9.00 ,6.45 ,4.30
אורנע: ניקו 9.15 ,7.15
חן: ביג 9.30
כפיר: מרדף חצות 9.10 ,7.15
אורגל: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,7
מיקשל: אלף האורות של נירוירדס 9 ,4
סמדר: אהבנו כל כך 9.15 ,7
הביירה: סער לרגל שיפורים
עדן: השוטר בנ'ינס 9.15 ,7.15 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
סאסר — האיש והחלום 21.30 ,19.00
סינמטק 1: החגיגה של באבט 9.30 ,11.30
סינמטק 2: כמעיין המתגבר 21.30 ,19.15 ,17.00
בית אגרון:
ספר הג'ונגל 16.30
קרוקודיל דנדי 2 18.00
התהילה של ההפכה בלעדי 20.00
קרוקודיל דנדי 2 24.00

חיפה
אורה: התיר מבוקש 9.15 ,7 ,4.30
חן: ניקו 9.15 ,6.45 ,4.15
רב־חן 1: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,6.45
רב־חן 2: ביג 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: השוטר בנ'ינס 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 2: טרור ברחובות 8.10 ,5.20
עצמון 3: כאשר האיש והחלום 9.15 ,7
רון: מרדף חצות 9.15 ,7 ,4.30
רביאורו
רביאורו 1: קם המשחק 9.15 ,6.45
רביאורו 2: פרנטיק 9.15 ,6.45
רביאורו 3: כפר קלי קטן 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: קפה בגדד 9.15 ,7
קרן אור המתחדש:
סרט מתוק 9.15 ,7.15 ,5
פאר: מת לחיות 9.15 ,7 ,4.30

נתניה
שרון: השוטר בנ'ינס 9.15 ,7 ,5
אסתר: טרור ברחובות 9.30 ,7.15

חולון
מגדל: מת לחיות 9.40 ,7.30
ארמון: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30 ,7.10 ,5

בת־ים
עצמאות: טרור ברחובות 9.30 ,7.15 ,5

פתח־תקוה
היכל 1: מרדף חצות 9.15 ,7.45
היכל 2: טרור ברחובות 9.45 ,6.45
היכל 3: פרסידיו 9.45 ,7.45

עפולה
כמסתורין: תתיר מבוקש 9.00

ראשון־לציון
רון 1: מרדף חצות 9.15 ,7.15
רון 2: ביג 9.10 ,7.15 ,11.00
רון 3: קם המשחק 9.15 ,7.15

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 8.11
הנפש הטובה מסצ'ואן: 20.30
יומנו של מטורף — הבימרתף. 20.30
סאלח שבת — באודיטוריום חיפה: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 8.11 בשעה 18.00
המדרשה למחשבה סוציאליסטית — „למה נרצח ניקולאי בוכרין"
עם פרופ' מיכאל אגורסקי, פרופ' אריה היאל, פרופ' אברהם יסעור.
המנחה: ד"ר אשר סולפן
בשעה 20.30 — נשם

שרותים ○ עזרה ○ התבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — תבואים 3
חולון
אסותא — סוקולוב 4
ירושלים
הדסה עין כרם — עין כרם
נתניה
מקסים — סלומון 2
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
השרון — שד' ירושלים 23
תל־אביב
הקריה — אבן גבירול 19
סופר פארם — איינשטיין 40, ר"א
חיפה
מכבר — מכבר 27
רעננה—כ"ס
קופ"ח מאוחדת — קרנולה — הוד השרון

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים, כירורגיה, אורתופדיה, עיניים
בקור חולים - פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופת חולים בלילות
[illegible]

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
[illegible]

עזרה ראשונה נפשית
[illegible]

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 1244. חדרה — 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. [illegible]

רכבות

[illegible]

טוב שיש גבת – חולון פיגרה וניצחה – 94:103

ערב שקט עבר על הפייבוריטיות

מיקי ניסה למתוח את מכבי ת"א, קלע 31 נקודות אבל מכבי ראשל"צ הפסידה – 122:95 ● ויליאמס (35) וטאונס (30) תיעתעו בהפועל ירושלים – 76:116 ● מכבי ר"ג – אליצור נתניה 85:95 ● הפועל חיפה – אליצור רמלה 88:101

כדורסל

מחזור ללא הפתעות היה אמש בליגה הלאומית בכדורסל. כל הפייבוריטיות זכו בנצחונות קלים במחזור ה־8. מיקי ברקוביץ, במדי מכבי ראשל"צ, לא הצליח לעצור את חבריו בעבר במכבי ת"א, למרות שקלע 31 נקודות — 11:95.

הפועל ת"א, הניצבת בפני שני אתגרים רציניים בששת הימים הקרובים — משחק־גומלין נגד אינטר ברטיסלבה בגביע־קוראץ' מחר והדרבי ת"א בליגה ביום ראשון — ערכה מטווח באולמה על סל הפועל ירושלים — 76:116.

הפועל חולון קצרה סוף־סוף נצחון, למרות שפיגרה בגבת נגד הפועל איתן, הצליחה בסיום המשחק לנצח — 94:103.

הפועל חיפה הכניעה במשחק־ראדיוס בחצור את אליצור נוה־דוד רמלה — 88:101 ומכבי רמת־גן גברה באולמה על אליצור נתניה — 85:95.

שלשום ניצחה הפועל הגליל־העליון ברוממה את מכבי חיפה — 91:97.

בארבעה משחקי המחזור ניצחו קבוצות החוץ: מכבי ת"א, הפועל חולון, הפועל חיפה והפועל הגליל־העליון.

מיקי קלע, מכבי ניצחה

מכבי ת"א – מכבי ראשל"צ (54:61) 95:112

צבי זמר

תצוגת כדורסל מצויינת זכו אמש לאלפיים הצופים בהיכל הספורט בראשון־לציון שראו את אלופת המדינה קבוצת מכבי תל־אביב על שלל כוכביה מנצחת את ה"סינדרלה" מעיר היין בתוצאה 95:122, לאחר יתרון של שבע נקודות במחצית הראשונה 54:61.

היה כדאי להגיע להיכל בראשון לציון. לא בכל יום רואים את אלופת המדינה בעיר היין ולראשונה בתולדותיה שיחק מולה כוכב הקבוצה המככית בכל הזמנים מיקי ברקוביץ' שעבר העונה לקבוצתו החדשה מראשון־לציון.

המשחק נפתח בתנופה מצד שתי הקבוצות כשסל רודף סל. שחקני ראשון־לציון הוליכו עד לדקה החמישית 10:12. תל־אביב עלתה ליתרון ראשון במשחק רק בדקה השישית ואז שוב רכשו המקומיים יתרון מסל שלוש נקודות של רוני כוסאני וסלים נוספים של ולוטיקמן וברקוביץ'.

מצב זה נמשך עד לדקה ה־עשירית. מדקה זו עד לסיום המחצית הראשונה החל המכונה התל אביבית להכנס להילוך שלישי כשדורון ג'מצ'י עשה שמות בהגנת המקומיים בהתקפות מתפרצות שלא מצאו מענה אצל הראשונים. ג'מצ'י סיים את המחצית הראשונה עם 21 נקודות שאיפשרו לקבוצתו לרדת להפסקה עם יתרון 7 נקודות 54:61.

שחקני ראשון־לציון הפגינו ב־מחצית זו משחק לחימה והקרבה יוצאים מן הכלל ואולם הדבר נתן אותותיו כשלתוכת הגבוהים שלה קורקי נלסון ושחום העור הזרש טרי באוארס נרשמו ארבע עבירות אישיות. ואילו לקלעים המצויינים זלוטיקמן וברקוביץ' שלוש עבירות.

מאמץ המחצית הראשונה איפשר לשחקני מכבי להתחיל, עם פתיחת המחצית השניה, בבריחה שהלכה וגברה בכל ששעון הזמן נע קדימה. שמונה דקות מפתיחת המחצית השניה צמח ההפרש ל־20 נקודות 63:83. בשלב זה איבדה ראשון את שחקנה הגבוה קורקי נלסון בגין חמש עבירות והמשך יצא גבוה נוסף משורותיה טרי באוארס. זה היה האיתות כי המשחק גמור מבחינת ראשון־לציון.

בדקות האחרונות שיתף מאמן תל־אביב צבי שרף את שחקני הספסל כשרק שחקן שחום עור אחד, תחילה מאגי ואחר־כך מרסר, נשארו איתם על הפרקט. הרכב זה הצליח להגדיל את ההפרש עד לכדי 27 נקודות ובסיום 95:122 לתל־אביב.

רמת השיפוט של הצמד מנשה הרמן וערן עמית לא תאמה את רמת המשחק ופגמה לעיתים בהנאת אלפיים הצופים.

● קלעו למכבי ת"א: ג'מצ'י 25, מאגי 24, דניאל 15, מרסר 13, בארלו 13, גודרון 11, סימס 7, ליפין 6, ברגשטיין 4, כץ 2 וכהן 2.

● קלעו למכבי ראשל"צ: ברקוביץ 31, רלפורד 25, זלוטיקמן 17, בוסני 12, נלסון 4, כץ 4, ובאוארס 2.

חולון ניצחה למרות דנקן

הפועל חולון – הפועל איתן גבת (51:60) 94:103

שרון בירן

אנחת רווחה גדולה, השתחררה אמש אצל שחקני הפועל חולון ומקורביהם. לאחר חמישה הפסדי ליגה רצופים, הצליחה קבוצת הכוכבים של אייבן דנקן לנצח את הפועל איתן גבת - 94:103 ולהותיר את קבוצת הקיבוץ ללא נצחון לאחר שמונה מחזורים.

סיפור המשחק בריבאונד. ארל ויליאמס לבדו קלט 23 כדורים חוזרים יותר מאשר כל שחקני גבת יחדיו - 21. הפועל חולון ניצלה את יתרונה בקליטת הכדורים החוזרים ויצאה להתקפות מתפרצות רבות, עובדה שנמנעה מהפועל איתן גבת.

במחצית הראשונה שמרה איתן גבת את חולון בשמירה איזורית. חניכיו של אייבן דנקן לא הצליחו לקלוע מול שמירה זו.

במחצית השניה השתפרו קלעי החוץ של חולון ג'ונתן דלזל, דייוי בורמור וניב בוגין והאיזורית של גבת נופצה.

סוני זינו נראה סוחב רגל. אמש מול גבת זה לא השפיע אך ספק אם נגד קבוצה חזקה יותר תספיק יכולת זו.

הפועל איתן גבת פתחה את המשחק מצויין. לאחר 3:6 ו־21:30 (9) עלו חניכיו של רוני שימטן מהעמק ליתרון שיא - 46:58 ובמחצית - 51:60.

בפתיחת המחצית השניה החלה הפועל חולון לצמק את הפער בהדרגה. בדקה ה־26 עלתה חולון ליתרון - 73:74 שלא נשמט עד הסיום - 94:103.

מאמן הפועל חולון אייבן דנקן מהווה סיפור בפני עצמו. דנקן ביצע במהלך המשחק מספר חילופים תמוהים ורק שחקניו, שגילו שיפור מנעו ממנו הפסד נוסף.

שפטו נמרוד ברין וגוזף אבו ערף לעיני 800 צופים באולם בגבת.

קלעו להפועל חולון: ויליאמס 25, דלזל 23, בוגין 20, בורמור 14, זינו 13, מאור 6 ואלימלך 2.

קלעו להפועל איתן גבת: גרומט 26, יעקובי 25, איימס 16, אורן שמר 10, י. דוד 10, אלון שמר 5 ויניאי 2.

ויליאמס שיגע את כולם

הפועל ת"א — הפועל ירושלים (36:54) 76:116

יצחק ויסהוף

ניפוי כלים מוצלח ערכה אמש מכונית האלופה, הפועל תל־אביב על סל הפועל ירושלים - 76:116, שהיוותה הכנה מצויינת לשחקני הקבוצה לקראת משחקם מחר במסגרת משחקי גביע קוראץ נגד הקבוצה הצ'כית סלובנאפט ברטיסלבה.

הפועל ת"א הוכיחה כי היכולת של שחקניה בעת האחרונה אינה מיקרית. דניס ויליאמס, לינטון טאונס, ג'יימס טרי, הוואר לאסוף ועמוס פרישמן טרפו את יריבתם מהבירה שנראתה אומללה ביותר.

היה כדאי להמנות אמש על אחד מ־800 הצופים באולם הפועל ת"א, רק כדי לראות את המשחק המשובח של דניס ויליאמס. וירטואוז אמיתי. ויליאמס, כמעט בהצגת יחיד, שיגע את כולם באולם הפועל ת"א. את שחקני ירושלים שלא ידעו כיצד לבלום אותו, את ספסל הפועל ת"א שהתמוגג מנחת מביצועיו ואת הקהל שיצא מגדרו על ביצועיו. הוא ריחף לסל כפיסת נייר, הטביע כדורים, קלע שלשות (4), מסר אסיסטים משגעים, חטף כדורים והוציא את הבטחון מיריביו. ויליאמס סיים את המשחק עם 35 נקודות ב־33 דקות משחק בלבד. הוא זרק לסל 17 פעמים ודייק ב־13. בקליעות עונשין 5 מ־5.

לצידו של ויליאמס היה גם לינטון טאונס במיטבו. טאונס עם 30 נקודות (10 מ־13 מהשדה) וג'יימס טרי 21 נקודות (8 מ־12 מהשדה) הוכיחו כי הפועל ת"א בכושר מצויין.

הפועל ירושלים נקלעה לערב חלש. קשה לציין שחקן אחד בשורת קבוצה זו.

שפע סבל משמירה מעולה של טאונס עליו, אך משחקן ברמתו צריך לצפות ליותר. הורים בלקוול וגרהאם היו חלשים מאד. גרהאם סיים את המשחק עם 9 נקודות. הוא זרק לסל 18 פעמים ודייק ב־4 קליעות בלבד.

הפועל ירושלים הוליכה רק בפתיחה - 0:6. הפועל ת"א ברחה במהירות ליתרון 12:21 (7), 33:48 (18) ובמחצית - 36:54.

במחצית השניה צמח הפער במהירות. 47:72 בדקה ה־27, 53:81 (29) ו־66:100 4 דקות וחצי לסיום. כאן שותפו בשתי הקבוצות שחקנים צעירים, המשחק איבד מערכו ובסיום - 76:116.

שפטו טוד וורניק (קפרן ומחמיר) ושי שטירקס.

קלעו להפועל ת"א: ויליאמס 35, טאונס 30, טרי 21, לאסוף 10, פרישמן 10, חנוך 5, בן־טל 3 וגולד 2.

קלעו להפועל ירושלים: חזן 16, שפע 14, בלקוול 10, אטלס 9, גרהאם 9, מילר 6, קרטר 3, אסף כהן 2, יושע 2, תורג'מן 2, שניידרמן 2 וחסיד 1.

הארולד קילינג בהא הידיעה

מכבי רמת־גן — אליצור נתניה (39:49)85:95

אריה גיטלים

הארולד קילינג הוביל אמש את מכבי רמת־גן לנצחון ביתי צמוד, הפעם על קבוצת אליצור נתניה 85:95 (39:49).

אמש בקרית־אונו הפגין הוירטואוז שחום העור כדורסל מעולם אחר. ניתורים מדהימים, דיוק בקליעה, משחק הגנה מעולה וחטיפות כדורים. כל זאת על רקע משחק נכון של חבריו, שאמנם לא הלהיבו אך מי צריך להלהיב כאשר הבמה כולה היתה של הארולד קילינג.

אליצור נתניה הרימה ידיים מוקדם מדי. החל מהדקה השישית ברחו שחקני רמת־גן, שניצלו היטב את חולשתו של דייוויד קוק. עצבנותו של נברסון וכלבול רב של יתר שחקני נתניה. פרט לרון מור הענק שלחם לבדו מול הרמת־גנים היו יתר הנתנייתים חלשים. הפער עלה במהירות מ־13:14 ל־13:24, 24:41, ו־39:49 בתום המחצית הראשונה.

המחצית השניה היתה עצבנית מאוד. קארל נברסון היה עסוק בויכוחים ופרובוקציות. המשחק נעצר פעמים רבות עקב ריבוי עבירות.

רמת גן המשיכה להוביל ואף להלהיב במספר מבצעים שרובם ככולם היו בניצוחו של קילינג שחילק אסיסטים נפלאים וחיפה על חולשת הגבוהים בינו ומאיו.

ליד קילינג בלט אבי שילר בקליעות. רמת־גן הוליכה בדקה ה־25 ביתרון שיא 43:63 אך הנתנייתים התאוששו מעט בניצוחו של נברסון ש"החליט" במשך שתי דקות שצריך גם לשחק כדורסל. ההפרש צומק ל־68:77 ונשמר עד לסיום 85:95.

שפטו ברוך זלינגר שלום וולצר, לעיני כ־400 צופים, באולם צ'ייזין בקרית־אונו.

קלעו למכבי רמת־גן: קילינג 36, שילר 18, מאיו 12, ארדיטי 11, רכליס 10, בינו 5, נאווי 3.

קלעו לאליצור נתניה: מור 34, נברסון 18, קוק 12, גוט 8, ברכה 7, בלאט 4 והייניק 2.

גודס חזר והבטיח הנצחון

הפועל חיפה – אליצור נוה דוד רמלה 88:101 (45:56)

מיכל חפין

במשחק רדיוס שנערך בחצור, גברה הפועל חיפה על אליצור נוה דוד רמלה - 88:101. המשחק התקיים מחוץ לרמלה עקב אירועי השבוע הקודם באולם הרמלאי.

שחקני הפועל חיפה בראשות רולנר יוסטון פתחו את המשחק בצורה מצויינת, שלטו בכדורים החוזרים ללא עוררין ויצאו להתקפות מתפרצות שבהן השיגו סלים קלים. רק בחמש הדקות האחרונות, של המחצית הראשונה השתפרה הגנת נוה דוד רמלה והקבוצה הצליחה לרדת להפסקה בפיגור של 11 נקודות בלבד, 56:45.

יוברט רוברט החיפני שיתק במחצית זו לחלוטין את כוכב רמלה דיוויד תודיקל שקלע רק 6 נקודות.

חיפה פתחה את המחצית השניה בסערה, אך יציאתו של יוברט רוברט בשל 4 עבירות וחילוף לא מוכן של גודס, החזירו את רמלה לתמונה. 4 דקות לסיום נשרקה עבירה חמישית לחובת גרג קורנליוס שהיה המצטיין עד לדקה זו בשורות רמלה. גודס שחזר למשחק הבטיח נצחון לחיפנים.

שפטו רמי פישר וידון זריה, ללא קהל, בחצור.

קלעו להפועל חיפה: גודס 27, יוסטון 25, חזו 15, יוסביץ 15, רוברט 14, שם־טוב 5.

קלעו לנוה דוד רמלה: קורנליוס 25, רימון 20, סמית 16, תורדקיל 12, וורניק 8 וגנדלמן 7.

טבלה לאומית

	קבוצה	מש'	נצ'	הפ'	סלים	נק'
1.	מכבי ת"א	8	8	–	694–815	16
2.	הפועל ת"א	8	7	1	652–788	15
3.	הפועל הגליל־העליון	8	6	2	626–687	14
4.	מכבי רמת־גן	8	5	3	703–741	13
5.	מכבי חיפה	8	4	4	671–668	12
6.	הפועל חיפה	9	4	4	676–744	12
7.	מכבי ראשל"צ	8	5	3	741–730	11
8.	הפועל חולון	8	3	5	686–698	11
9.	הפועל ירושלים	8	3	5	729–649	11
10.	אליצור נתניה	8	2	6	769–702	10
11.	אליצור רמלה	8	1	7	817–705	9
12.	הפועל גבת	8	–	8	870–707	8

מלך הסלים

1.	קילינג (מכבי ר"ג)	223
2.	ד. ויליאמס (הפועל ת"א)	217
3.	רלפורד (מכבי ראשל"צ)	193
4.	טאונס (הפועל ת"א)	190
5.	מור (אלי. נתניה)	188
6.	ליף (גליל־עליון)	187
7.	יוסטון (הפ. חיפה)	180
8.	מאגי (מכבי ת"א)	178
9.	זלוטיקמן (מכבי ראשל"צ)	172
10.	פרימן (גליל עליון)	167
—.	רוזנברג (מכבי חיפה)	167

מיקי ברקוביץ קולע שתיים מ־31 נקודותיו אמש בראשון לציון מול מכבי תל אביב. לפי התמונה הצליח מיקי להתחמק את קווין מאגי (מימין) וחן ליפין (במרכז). לפי תוצאת המשחק מאגי וליפין דווקא לא כל כך נבהלו. (צילם: עוזי קרן).

קצורין חושש משאננות

הפועל הגליל־העליון, שניצחה בשבוע שעבר את בניאש ההונגרית בגביע־אירופה למחזיקות־גביע, תארח הערב ב־8 עם יתרון נקודה (69:70) ★ המאמן מבהיר לשחקנים: "הנצחון לא בכיס"

יצחק ויסהוף

לעיני קהל אוהדיה תנסה הערב הפועל הגליל העליון, לחלוף על פני הקבוצה ההונגרית באניאש במשחק השני בגביע אירופה לקבוצות מחזיקות גביע.

במשחק הראשון בין שתי הקבוצות שהיה בשבוע שעבר בעיר אורוסולאני שבהונגריה ניצחה הקבוצה הישראלית - 69:70 במשחק קבוצתי מצויין, שהבליט את כל השחקנים.

משחק הליגה של הגליל שלשום בו ניצחה את מכבי חיפה 91:97 נוטע תקווה אצל המאמן מולי קצורין ועוזרו אילן קוכסלקי כי קהל הצופים

גביע למחזיקות גביע

שיגיע הערב לכפר־בלום יהנה גם מהצגת כדורסל של ויין פרימן שלא היה בכושר טוב עד למשחק נגד מכבי חיפה בו קלע 41 נקודות. מאמן הגליל העליון מולי קצורין הזהיר את חניכיו משאננות ושינן בפניהם כי הנצחון עדיין לא מונח בכיסם.

הגליל תפתח בחמישיה הרגילה שלה עם ברד ליף, ויין פרימן, טרי מרטין, סטיב מלוביק ועופר פליישר.

ישפטו במשחק קאמן טוצ'ב (בולגריה) ופלורין בלוסטט (רומניה). המשקיף יהיה אליהו עמיאל מישראל.

הפייבוריטיות שלטו גם בנשים

יוסף חכם

משחקי המחזור השביעי בליגה הלאומית בכדורסל לנשים הושלמו אמש. כל קבוצות המועמדות לנ־צחונות עשו זאת. הגדילה לעשות קבוצת הפועל חיפה, שהביסה את הפועל נהריה, במשחק־חוץ — 46:105, לאחר 18:53 במחצית.

כתבנו אייל הורן, שחזה במשחק, דיווח שהירבו לקלוע להפועל חיפה: רינרמן 34; מוסקוביץ 20; גולדשטיין 16 ופז 14. להפועל נהריה: שיבס 15 וכסו 13. שפטו: שרף ורוזנטל, לעיני 100 צופים, בביה"ס עמל בנהריה.

בפתח־תקוה גברה קבוצת אליצור ת"א על מכבי קרית־מוצקין — 52:91 (20:47). הירבו לקלוע לאליצור ת"א: גרוסמן 28; ביטון 18, וולך 14. למכבי קרית־מוצקין: אמסלם 24 וליב 17. שפטו: פרי ושטיינברג.

באולם בכפר המכביה ניצחה בני־יהודה ת"א, את מכבי רמת־חן 62:81 (28:42). הירבו לקלוע לבני־יהודה: גורן 38 וטרבלסי 17. למכבי רמת־חן: אופנהיימר 18 ובר־צליל 12. שפטו: משה פנחס ואפשטיין.

בקרית־שרת ניצחה קבוצת אליצור חולון ללא קושי את הפועל תל־אביב — 38:78 (23:42). הירבו לקלוע לחולון: פריחה 23 ומיס 16. להפועל ת"א: ברבוט 18.

במשחק שהיה שלשום גברה מכבי תל־אביב על הפועל גלבוע — 48:59.

נשים

	קבוצה	מש'	סלים	נק'
1.	הפועל חיפה	7	374–476	13
2.	מכבי ת"א	7	401–519	13
3.	בני־יהודה	6	340–548	12
4.	אליצור חולון	7	446–414	11
5.	אליצור ת"א	6	316–495	10
6.	מכבי מוצקין	7	436–430	10
7.	הפועל גלבוע	6	352–284	6
8.	אליצור ק"א	6	377–394	8
9.	מכבי רמת־חן	6	435–360	7
10.	הפועל ת"א	6	504–293	7
11.	הפועל נהריה	6	532–300	6

שיא עולם לסיני בהליכה

שיא עולם בהליכה למרחק 5 ק"מ קבע הסיני ציון ינגוזי בשאנדונג כשעבר את המרחק ב־21 דקות, 13 שניות ו־18 מאיות השניה.

זה שיפור של 7 שניות מהשיא הקודם שנקבע לפני שנה וחצי על־ידי סיני אחר יאן הונג.

מלך 3 הנקודות

1.	גודס (הפועל חיפה)	25
2.	רוזנברג (מכבי חיפה)	24
3.	פרישמן (הפועל ת"א)	17
4.	אלימלך (הפועל חולון)	16
—.	ויליאמס (הפועל ת"א)	16
6.	וורניק (אליצור רמלה)	15
—.	טאונס (הפועל ת"א)	15
—.	יעקובי (איתן גבת)	15
—.	שם־טוב (הפועל חיפה)	15

חמישיית המחזור

★ ויין פרימן (הפועל הגליל־העליון)
★ דניס ויליאמס (הפועל ת"א)
★ הארולד קילינג (מכבי רמת־גן)
★ ארל ויליאמס (הפועל חולון)
★ מיקי ברקוביץ (מכבי ראשל"צ)

במחזור הבא

● שבת, 12.11.88: הפועל חולון — מכבי ראשל"צ; הפועל הגליל־העליון — הפועל איתן גבת.

● ראשון, 13.11.88: הפועל ירושלים — הפועל חיפה; אליצור נתניה — אליצור נוה־דוד רמלה; מכבי ת"א — הפועל ת"א; מכבי חיפה — מכבי רמת־גן.

ליגות אזוריות

עברון בראש ליגת מטה־אשר

אייל הורן

שני נצחונות שהשיגה קבוצת עברון, העלו אותה לראשות טבלת הליגה האיזורית מטה אשר בכדורגל בתום עשרה מחזורים.

עברון הביסה במשחק השלמה את אידמית - 0:11 ואילו במשחקי השבת שעברה היא ניצחה את בוסתן הגליל 1:3.

ירכה, שמרת, המוקמת שניה (עם משחק פחות) גברה על מצובה 0:6.

יתר התוצאות: בית העמק - אידמית 0:2; געתון - צפון 1 - 1:2; נתיב השיירה - מורעה 0:2; עין המפרץ - חניתה 2:2.

במשחק השלמה נוסף ניצחה בית העמק את ראש הנקרה 1:3.

מרור – משחקי הגומלין בגביע־אירופה

איינדהובן נוסעת בבטחון לפורטו – מילאן חוששת מבלגראד

גביע האלופות

שבח בן־גבריאל

אלופת אירופה, פיליפס איינדהובן, וכן סטיאווה בוקרשט, גטבורג משבדיה וריאל מדריד, יעלו מחר בראש מורם לבית־הרבע לקראת משחקי־הגומלין בשמינית־גמר גביע־אירופה לאלופות בכדורגל. לעומתן, חוששת מילאן מיריבתה, הכוכב־האדום, במשחק שייערך בבלגראד. היוגוסלבים הצליחו לכפות תיקו 1:1 על האלופה האיטלקית במילאנו.

איינדהובן מחצה במשחק הראשון את פורטו — 0:5 וקשה להניח שאלופת פורטוגל תוכל למחוק פיגור משמעותי כשתארח במגרשה, ולעיני רבבות אוהדיה, את ההולנדים.

גם סטיאווה הרומנית תשחק בחוץ נגד ספרטק מוסקבה, כשלה מקדמה של שלושה שערים.

גטבורג וריאל מדריד ישחקו בבית לאחר שהשיגו נצחונות חוץ: השבדים הכניעו בטיראנה את נגטורי — 0:3 וריאל גברה בפולין על גורניק זאבז'ה — 0:1.

גם לניואשטל משוייץ נצחון בית משמעותי (0:3) על גאלאטסריי אבל אי־אפשר לדעת מה מסוגלים התורכים לבצע באיסטנבול.

במשחק נוסף בשמינית־הגמר תנסה מונקו למחוק פיגור 1:0 בבריז' כשתארח את הבלגים בנסיכות.

ורדר ברמן, שניצחה בגלאזגו 0:1 את סלטיק, הקדימה את המיפגש להערב, כך גם בורדו הצרפתית בגביע אופ"א נגד אויפשט (הצרפתים ניצחו במשחק הראשון — 0:1).

הקבוצות הבטוחות יותר: דינאמו בוקרשט שתארח את דנדי־יונייטד, אותה ניצחו הרומנים 0:1 בסקוטלנד; אהרוס מדנמרק שתארח את קארדיף מוולס (1:2) וסמפדוריה גנואה שתשחק באיצטדיונה עם קארל־צייס יינה ממזרח־גרמניה (1:1).

פרנקפורט תצא לתורכיה עם 1:1 במשחק הראשון מול סאקאריה. חרקוב תנסה למחוק בבריה"מ פיגור של 1:0 מול רודה ההולנדית ולפאנאתינאיקוס אתונה יהיה קשה יותר נגד צסק"א סופיה, שניצחה — 0:2.

גביע אופ"א

שטוטגרט, אינטר וסוסיאדאד בטוחות

שטוטגרט, אינטר מילאנו וסוסיאדאד הספרדית יקיימו, בהרגשה טובה, את משחקי־הגומלין בגביע אופ"א, כשיארחו את יריבותיהן, אותן ניצחו במגרשיהן. גם לייבנטוס טורינו יתרון גדול (1:5) על בילבאו אבל האיטלקים ישחקו בספרד.

שטוטגרט ניצחה את דינאמו זאגרב 1:3; אינטר את מלמא 0:1 וסוסיאדאר את ספורטינג ליסבון 1:2.

משחקים נוספים: רומא — פרטיזן בלגראד (4:2); סרבט ג'נבה — חרונינגן, הולנד (2:0); בנפיקה ליסבון — פ.צ. ליאז' (2:1); נאפולי — לוקומוטיב לייפציג (1:1); ואוהם, בלגיה — דינאמו דרזדן, מזרח־גרמניה (1:4); ריינג'רס גלאזגו — קלן (2:0); דונאייסקה סטרדה (צ'כוסלובקיה) — באיירן מינכן (1:3); אוסטריה וינה — הארטס, סקוטלנד (0:0); טורון פאלאסורה, פינלנד — פוטו נט וינה (2:1).

ביום חמישי ייערכו שני משחקים נוספים באופ"א: בלננשס, פורטוגל — ואלאו מוסטר, יוגוסלביה (0:0); ויקטוריה בוקרשט — דינאמו מינסק (2:1).

הנבחרת בבאר־שבע? כן. אבל בחינם

ראובן חנניה

ההתאחדות לכדורגל אישרה את קיום משחק ההיכרה ביום שלישי הבא בין הפועל באר־שבע ונבחרת ישראל לכבוד השחקן הותיק שלום אביטן שפרש לפני שתי עונות מפעילות.

אולם ההתאחדות לכדורגל התנתה את קיום המשחק בכך שלא יימכרו כרטיסים למשחק זה, שכן לעניות דעתה אין צורך לגבות עבור כרטיסים במשחקי המבחן של הנבחרת הישראלית.

עתה תצטרך אגודת הפועל באר־שבע, שתארח את המשחק על האצטדיון העירוני שלה, לשקול האם לקיים את המשחק שכן האגודה הבאר־שבעית רצתה להשיג הכנסות שיוקדשו לכדורגלן שלום אביטן.

● ראובן אלקבין, שחקן מכבי יבנה, הועבר אתמול רישמית ע"י ההתאחדות לכדורגל לקבוצת מכבי תל־אביב מהליגה הלאומית.

פיקנטריה

טיכוי לשלוש הנציגות שלנו לעלות לשלב הבא

הכל תלוי בנו

הגליל־העליון מועמדת לנצחון שני הערב על בניאש ההונגרית ★ הפועל ת"א, שהפתיעה בברטיסלבה, תשתדל לנצל את אולמה ★ מכבי ת"א – אוסטנד, משחק פורמלי בלבד

ישראל פז

ניצול הביתיות כדי לעלות לשלבים הגבוהים בגביעי־אירופה בכדורסל — זו מטרת שלוש הקבוצות הישראליות השבוע במשחקי־החוץ בסיבוב השני. בבית, הרבה יותר נח, ולכן אין כל סיבה שהפועל הגליל־העליון, הפועל ת"א ומכבי ת"א לא יזנקו קדימה.

מבין השלוש היו לשתיים סיכויים סבירים לנצח בחוץ: הפועל הגליל־העליון נסעה להונגריה כדי לנצח, ואילו אוסטנד לא היוותה יריבה למכבי ת"א גם באולמה.

היחידה שלגבי הצלחתה היה פיקפוק, הפועל ת"א, הפתיעה בברטיסלבה, נגד הקבוצה הצ'כית החזקה, אינטר־סלובונאפט, כשניצחה ביתרון של 11 נקודות.

אם, אכן, יעלו כל השלוש לבתי רבע־הגמר בגביע־קוראץ' ומחזיקות־גביע ולבית־הגמר בגביע־האלופות ניתן יהיה לחזות החורף בארץ בטובות בקבוצות הכדורסל ביבשת אירופה.

הצלחות גם מחזקות את מעמד ישראל בכדורסל האירופי — דבר חשוב ביותר.

המפתח בידי הישראלים

ההתחלה תהיה הערב, באולם החדש בכפר־בלום, כאשר הפועל הגליל־העליון תארח את בניאש ההונגרית בגביע־אירופה למחזיקות־גביע. במשחק הראשון ניצחה הגליל — 69:70, והפעם תוכל להשלים את המלאכה בנצחון ביתי.

תהיה זו הפעם הראשונה שקבוצה הונגרית תבוא ארצה להתמודד במסגרת רשמית במו גביעי־אירופה.

קבוצת הפועל הגליל־העליון נמצאת בעמדה טובה יותר, אבל הפרש של נקודה בלבד במשחק הראשון מחייב גיוס כל המאמצים לנצחון שני. להגליל יש קבוצה טובה. גם בעונה שעברה פילסה דרכה לבית רבע־הגמר אבל הותירה את כרטיסי־העלייה לברדלונה הספרדית ולסקבוליני פזארו האיטלקית. היא הקדימה רק את הקבוצה הבלגית מאייראנדן. הישגה הגדול של הגליל היה נצחון בכפר־גלעדי על סקבוליני (86:89). קבוצה איטלקית זו זכתה בסיום העונה באליפות איטליה, והשנה תתמודד בבית־הגמר בגביע־האלופות יחד עם מכבי ת"א.

להגליל חסר רק צעד אחד לשלב הבא, ותקוותי שתעשה אותו בבטחון.

ההמשך יהיה מחר באולם באוסישקין, כאשר הפועל ת"א תארח בגביע־קוראץ' את סלובנאפט־אינטר־ברטיסלבה הצ'כית. הפועל ת"א הפתיעה בנצחון משכנע בצ'כוסלובקיה בהפרש של 11 נקודות — 80:91. האם תוכל הפועל ת"א לחזור על ההצגה המרהיבה במחצית הראשונה בברטיסלבה גם מחר?

הפועל ת"א מתבססת על חמישייה אחת. עובדה זו לא מנעה מהקבוצה כמה משחקים טובים מאוד. מחר תתייצב מולה קבוצה צ'כית יעילה, למרות ההפסד בביתה. המפתח לעלייה נמצא רק בידי שחקני הפועל ת"א. אם יטיבו לשחק וינצלו את אולמם — יעלו לרבע־הגמר. יהיה זה ללא ספק הישג לקבוצה שקיומה היה מוטל בספק בחודשי הקייץ.

המעניין שדווקא בגביע־קוראץ', הנחשב למספר 3 בגביעי־אירופה, המאבקים קשים יותר, שכן משתתפות במסגרתו קבוצות חזקות, לעתים יותר מאשר בגביעים לאלופות ולמחזיקות־גביע. גם השיטה מקשה על הקבוצות שכן רק אחת עולה לחצי־הגמר, כפי שהצליחה לעשות בעונה שעברה הפועל ת"א, שהשאירה מאחור בבית רבע־הגמר שלוש קבוצות מעולות, יוגופלסטיקה ספליט, אורקסונס קאנטו וסרגוסה הספרדית. אגב, יוגופלסטיקה זכתה באליפות יוגוסלביה.

הפועל ת"א אינה אותה קבוצה, שהגיעה אשתקד לחצי־הגמר ונוצחה ע"י ציבונה זאגרב (103:93 ביד־אליהו מ־59 נקודות של דראזן פטרוביץ ו־101:89 בזאגרב). העונה היא פחות חזקה ומתבססת על צוות מצומצם.

טיול ביד־אליהו

המשחק הקל ביותר צפוי למכבי ת"א, מחרתיים ביד־אליהו, נגד סאנאיר הבלגית, בסיבוב השני בגביע־האלופות. הקבוצה הבלגית, שכשלה מול האלופה הישראלית בביתה (104:91), לא תהווה יריב למכבי ת"א, השואפת לזכות העונה בגביע האירופי, וסיכוייה לכך סבירים. כבר במשחק הראשון שבוע שעבר באוסטנד, גילתה מכבי ת"א עליונות בולטת. מחרתיים תזכה מכבי ת"א, קרוב לוודאי, בנצחון גבוה בהרבה.

הנקודה המעניינת בגביע־האלופות היא באי־הופעתה של אלופת השנתיים האחרונות, סימאק מילאנו, שתשחק העונה ב...גביע־קוראץ'. גם שאר הזוכות בגביעי־אירופה "החליפו זירות": מחזיקת גביע־אירופה למחזיקות־גביע, לימוז הצרפתית, "קפצה כתה" ותופיע בגביע־האלופות, ואילו ריאל מדריד, מחזיקת גביע קוראץ', הנחשבת כיום לקבוצה הטובה באירופה, תשחק בגביע־המחזיקות.

רק שלושה משחקים — הערב

כדורעף

רק, שלושה משחקים ייערכו הע־רב, במחזור הז' בליגה הלאומית בכדורעף. שני משחקים (מכבי פ"ת — הפועל המעפיל; הפועל איחוד עירון — הפועל מטה אשר), נדחו בגלל הנסיעות מטה אשר והמעפיל בגביעי־אירופה.

המוליכה, מכבי ת"א, תצפין הערב ב־7 לעמק־הירדן כדי להתמודד עם הפועל בית־זרע, שלא תוכל לעצור את האורחים הבלתי־מנוצחים. ישפטו: אכרי בן־דור וזאב שוהם.

משחק מעניין יהיה בת"א (7), בין קבוצות הצמרת של הפועל רמת־אביב והפועל כפר־סבא. רמת־אביב עדיפה, אך כפר־סבא תנסה להפתיע. ישפטו: פיני שמפלינר ואמנון נשר.

דרבי צפוני יהיה בחיפה (7), בין מכבי חיפה והפועל קרית־אתא. האורחים מקרית־אתא, שגילו בכוש־אי־פבת יכולת נאה בגביע־אירופה, בנצחם את הקבוצה השוייצית, יינה (1:1), מועמדים לנצח במשחק־החוץ. ישפטו: אהרון קמל ודוד ערביני.

הטבלה

	קבוצה	מש'	מערכות	נק'
1.	מכבי ת"א	7	3:21	14
2.	הפ.רמת־אביב	7	5:18	13
3.	הפועל בת־ים	7	7:18	11
4.	הפ.כפר־סבא	6	8:14	10
5.	הפ.מטה אשר	6	12:11	9
6.	הפ. בית־זרע	7	17:10	9
7.	הפ. קרית־אתא	6	15:9	8
8.	מכבי חיפה	6	15:6	8
9.	הפ. המעפיל	6	17:9	7
—	איחוד עירון	6	15:7	7
11.	מכבי פ"ת	6	15:5	7

מלווים כבר נקבעו לנבחרת

ראובן חנניה

נבחרתה הלאומית של ישראל בכדורגל תתמודד היום אחה"צ עם קבוצת מכבי יפו מן הליגה הארצית במסגרת ההכנות למשחקי טורניר קדם גביע העולם.

הנבחרת תתכנס היום ולאחר אימון בוקר תקיים כאמור את משחק האמון.

מחר מיועדים לנבחרת שני אימונים, בבוקר ואחה"צ.

אתמול נקבע כי ראשי ה־משלחת למשחק הבינארצי הידידותי של ישראל מול רומניה שיתקיים ב־23 בחודש זה ברומניה יהיו גד אגווי ומנשה שועע.

כן יצורפו למסע צבי אברמוביץ', האחראי על איצטדיון רמת־גן שישמש כאחראי על המשק וכן פויו רספורט שיהווה איש קשר.

גביע למחזיקות גביע

אנדרלכט – מכלן

האם ישותף אלי אוחנה במדי קבוצתו, מכלן, בהופעה מחר בבריסל, נגד אנדרלכט, במשחק־הגומלין בגביע־אירופה למחזיקות־גביע? במשחק הראשון, במכלן, ניצחו המארחים — 0:1.

ברצלונה תצא בחשש לגומלין בפולין עם לך פוזנאן, לאחר התיקו 1:1 בספרד.

היסטוריה בת־ימית

לראשונה בתולדותיהן העפילו מעופפות הפועל בת־ים לסיבוב השני בגביע אירופה לאלופות לאחר שניצחו גם במשחק הגומלין את א.י.ל. לימסול 1:3 ★ ענת הרשקו היתה משכמה ומעלה

תומר ויסהוף

אלופת המדינה לנשים בכדורעף, הפועל בת־ים, עשתה אמש באולמה היסטוריה כשהעפילה לסיבוב השני במשחקי גביע אירופה לאלופות.

הבת־ימיות ניצחו את אלופת קפריסין א.י.ל. לימסול - 1:3. במשחק הראשון בין שתי הקבוצות ניצחו בנות בת־ים את יריבתם 0:3.

בשלב הבא אמורה הפועל בת־ים לשחק נגד אלופת מזרח גרמניה - דינמו ברלין, ב־3 בדצמבר בבת־ים. המזרח גרמנים כבר הודיעו במברק לאיגוד הכדורעף שלא יבואו לישראל וכך עשויה הפועל בת־ים לשחק ברבע הגמר נגד סטלה רוסה הצ'כית.

במשחק אמש ניצחה הפועל בת־ים במערכה הראשונה 7:15.

במערכה השניה הפתיעו בנות האי השכן שצברו ביתרון 9:14 כשהן מנצלות את שיתופן של מחליפות בת־ים. אבל ענת הרשקו ושרונה ינקו דאגו למפנה ובת־ים ניצחה במערכה השניה - 14:16.

במערכה השלישית ניצחו בנות לימסול — 13:15. אך במערכה הרביעית היה יתרון בנות בת־ים מוחלט — 8:15 ו־1:3 בסיום, תוך 85 דקות.

ענת הרשקו היתה משכמה ומעלה ולצידה בלטו איה ענבר, אסתר דרורי ושרונה ינקו.

כדורגל

הנוער יוזמן לטורניר בפולין

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל תוזמן ליטול חלק בטורניר כדורגל שיתקיים בפולין בחודש יולי בשנה הבאה — על הזמנה זו התבשרו ראשי ההתאחדות לכדורגל בקונגרס האינטרטוטו שם פגשו בעמיתיהם הפולנים.

גם נבחרתה הלאומית של פולין מבקשת לבוא לישראל בסוף חודש פברואר, אולם ההתאחדות לכדורגל דחתה בינתיים את תשובתה עד לאחר חוות־דעתם של המאמנים הלאומיים שניאור וגרודמן, שכן ב־8 בפברואר תשחק ישראל עם וולס במשחק רעים ויתכן כי עבור המאמנים הלאומיים יהיה המשחק עם פולין עומס.

הזלזול באינטרטוטו לדיון מחודש

ביקורת חריפה שהוטחה כלפי קבוצות ביתר ירושלים ושמשון תל־אביב שייצגו את ישראל במשחקי האינטרטוטו בקיץ שעבר תביא לדיון מחודש בנושא וזלזול הקבוצות הישראליות במפעל האירופי.

הביקורת נשמעה בקונגרס האינטרטוטו שהתקיים לא מכבר בצ'כיה ובו הובעה דאגה, על־ידי התאחדויות כדורגל שונות, בפני עמיתיהם הישראלים על הדרך בה מייצגות קבוצות האינטרטוטו הישראליות את הכדורגל הישראלי.

אייל חיים גמר את העונה

נפתלי כהן

אם לא די לבני יהודה, הסובלת ממחסור בקשרים מתחילת העונה, נפצע גם אייל חיים.

אבחנה בבית חולים, קבעה שהקשר אייל חיים סובל משני שברים בעצם הירך. רגלו גובסה לחצי־שנה לפחות. לאחר שיוסר הגבס הוא יתחיל בתרגילי פיזיותרפיה, כך שמבחינתו העונה הסתיימה.

מתיחות רבה שוררת בקרב הנהלת בני יהודה לקראת הבחירות שיתקיימו הערב. כידוע ההתמודדות היא בין שני אחים, היו"ר לשעבר דוד סולמי והגזבר שירש את מקומו גד סולמי.

המדורגים ראשונים הודחו אתמול מסבב פרנקל

טניס

יצחק אשל

שתי הפתעות נרשמו אתמול בפתיחת משחקי בית הגמר מסבב פרנקל, במרכז הטניס ביפו. המדורג ראשון בין הגברים אנגיל משבדיה נוצח על־ידי הישראלי מיכאל רניאל, 6:1, 6:4. המדורגת ראשונה בין הנשים זמבריצקי מארה"ב נוצחה על־ידי האוסטרית פרינצטיין 6:3, 6:3.

היום יתקיימו משחקי שמינית הגמר לגברים, נשים וזוגות.

בין התוצאות הנוספות אתמול בגברים: בועז מרנשטיין — ג'יקובסון (ארה"ב) 3:6, 5:7. אורן מוטואסל — דירוו (רומניה) 3:6, 6:7. רביב וינפלד — ע. ציון 6:7, 1:6. עמית נאור — קאראקש (הונגריה) 0:6, 2:6.

נשים: דליה קוריאט — מטיאסון (שבדיה) 2:6, 0:6. ססנס (ארה"ב) — ענת ורון 6:3, 2:6, 3:6. אילנה ברנר — פילדס (ארה"ב) 3:6, 1:6. יעל סגל — יעל שביט 6:3, 1:6, 3:6.

עמשלם הושעה מההנהלה

איגרוף

נשיאות ההתאחדות לספורט החליטה אתמול להשעות את שמ־שון עמשלם, נציג מועדוני כפפות־הזהב, מחברותו בהנהלת ההתאחדות.

ההחלטה נבעה ממברק ששלחו מועדוני כפפות־הזהב, בחתימת דליה ושמשון עמשלם, לראשי ההתאחדות האיגרוף הבין־לאומית בפרשת מסע המתאגרפים לדרום־אפריקה לפני כשלושה חודשים.

במברק נאמר בין היתר: "שיתפתי שישה ערבים ושישה יהודים שהופלו כאן בכל השנים ונתתי להם הזדמנות לאיגרוף בין־לאומי, אחרת הם לא היו מתאגרפים לעולם. התחרינו בשבעה קרבות בין־אפריקה".

חברי הנשיאות הדגישו: "ההחלטה נפלה בעיקר בגלל הפיסקה הקושרת השתתפות של יהודים וערבים בהקשר לדרום־אפריקה עם המושג אפליה. כן עלול המברק לחבל במאמצי ההתאחדות לספורט להשיג חנינה לאיגרוף מהשעייתו לחמש שנים מפעילות בין־לאומית".

ההתאחדות גם רואה בחומרה את אשמת־השווא הכלולה במברק לפיה ידעו בהתאחדות על הנסיעה לדרום־אפריקה ולא עשו מאומה כדי לעצור אותה.

היועץ המשפטי של ההתאחדות, עו"ד צבי יפה, יבדוק את מעמד מועדוני כפפות־הזהב במסגרת ההת־אחדות.

התעמלות

התאחדות לספורט לא תתערב במחלוקת

נשיאות ההתאחדות לספורט החליטה שלא להתערב במחלוקת בנבחרת ההתעמלות לנשים מאחר שאין היא נוהגת בעקרון להתערב בנושאים מקצועיים הקשורים ל־איגודים הענפיים.

עם זאת המליצה הנשיאות בפני איגוד ההתעמלות דיון נוסף בנושא, מי יאמן את הנבחרת.

החלטה זו התקבלה כהיענות לפניות מכבי בנשיאות והתובעים מינוי מאמן לאומי ממכבי.

אתלטיקה

חצי מרתון בית־שאן – היום

מירוץ חצי־מרתון בקעת בית־שאן ייערך היום.

הזינוק ב־2 בצהריים בבית־אלפא.

הליגה מתחדשת אחרי הכשלון בגביעי־אירופה

הבעיה – מיעוט צופים

כדוריד

יוסף חכם

השבועיים האחרונים לא האירו פנים לקבוצות הכדוריד של הפועל ראשל"צ, מכבי ראשל"צ והפועל רמת־גן בגביעי־אירופה השונים. הכדוריד, שכשל בזירה הבינלאומית, יוכל אולי להתנחם בליגה הלאומית שתשוב מחר לפעילות אחרי פגרה קצרה.

כל נציגות ישראל נוצחו בסיבוב הראשון בגביעי־אירופה: הפועל ראשל"צ בגביע־האלופות ביוון; מכבי ראשל"צ בגביע־המחזיקות באוסטריה והפועל רמת־גן בגביע ההתאחדות האירופית בגרמניה.

בארבעת מחזורי הליגה שהתקיימו עד כה חזינו בירידה משמעותית במספר הצופים. יש לטפל בדחיפות בדבר זה.

האלופה, הפועל ראשל"צ, שחוקה. שורותיה בשוער הלאומי, ישראל פלטה, שעבר מהפועל פ"ת, עדיין לא הציגה את מה שהיא מסוגלת.

לעומתה, סגניתה ויריבתה העירונית, מכבי ראשל"צ, כבר נמצאת בכושר טוב. זאת אפשר לראות בתוצאות המשחקים.

קבוצות הפועל רמת־גן ומכבי נתניה שומרות על מעמדן בצמרת, כאשר קבוצות־תחתית בעבר, כמו אליצור הרצליה, הפועל נוף־ים ומכבי פ"ת, נמצאות בשלב זה של הליגה במרכז הטבלה.

הקבוצות שמאכזבות, בינתיים, הן מכבי קרית־שרת/חולון והפועל רחובות, שבעונה שעברה דורגו במרכז הטבלה. להערכתי עלולות קבוצות הפועל פ"ת, מכבי רחובות והעולה החדשה, א.ס.ב. נס־ציונה, להיאבק נגד הירידה לליגה הארצית.

מלך השערים

.	מנדל (מכ.פ"ת)	28
2.	אוסלנדר (מכ.ראשל"צ)	27
-	מנדיל (אל.הרצליה)	27
4.	ורד (הפ.ראשל"צ)	26
5.	אמיר (הפ. פ"ת)	24
-	אלמוסנינוס (נוף־ים)	24

הדרוזים תובעים מהמערך למצוא דרך שתאפשר לטאריף לכהן בכנסת

ראשי העדה טוענים: המערך זכה ביותר מ־10,000 קולות רק בזכות מועמדם שהוצב במקום ה־40

קובי מנדל

"מי שעדיין רדום ולא קלט את המסר של העדה הדרוזית מתוצאות הבחירות צריך להתעורר היום. אם היום כאשר לדרוזים אין ייצוג בכנסת ולא יהיה מי שיטפל בבעיות העדה, התסכול והמרירות יבואו לידי התפרצות" — הזהיר אתמול סאלח טריף הנציג הדרוזי של מפלגת העבודה לכנסת הבאה שהוצב במקום הארבעים, ולא יטול בה חלק.

טריף ציין, כי בבחירות האחרונות העדיף אחוז גבוה בעדה למחות על מצבם באי הצבעה, ומנגד נירשמה עלייה לרק"ח במיוחד בישובים בית ג'אן, פקיעין ודליית אל כרמל, שסבלו מבעיות קשות.

עובדה זו מצביעה, לדבריו, על תנועת מחאה הולכת וגוברת ברחוב הדרוזי. רק"ח קיבלה על פי הנתונים, שהציג טריף, כ־12 אחוזים מקולות העדה. עוד ציין סאלח טריף, כי המערך הכפיל כוחו וקיבל 10,401 קולות לעומת 4,700 בבחירות הקודמות, אך אלה לא ניתנו למערך, אלא למועמד הדרוזי מטעמה.

"זה היה קול של קרדיט למפלגת העבודה. עובדה שיותר מ־10,000 קולות ניתנו למערך למרות היות עדה מפולגת פוליטית. טריף תבע ממפלגת העבודה למצוא דרך לתת לדרוזים ייצוג הולם בכנסת, אולם לא תבע את התפטרותו של אחד מחברי הכנסת מטעמה.

לעומתו, תבעו חברי הפורום "פלס" — פורום למען סאלח, שהוקם שלשום, פורום הכולל יהודים ודרוזים, את התפטרותו של אחד מחברי הכנסת מטעם המערך, כדי לאפשר לטריף לכהן בכנסת. "אם המפלגה רוצה לשמור את הכוח והאהדה של בני העדה".

עוד מסר טריף, כי מנתוני הצבעת הדרוזים עולה, כי הליכוד זכה לעלייה גם כן.

לדבריו היא נובעת "משיבוצם של קציני מילואים דרוזיים בתפקידים שונים ומחלוקת במיסוי ערב הבחירות".

פולחן השמש במכון ויצמן

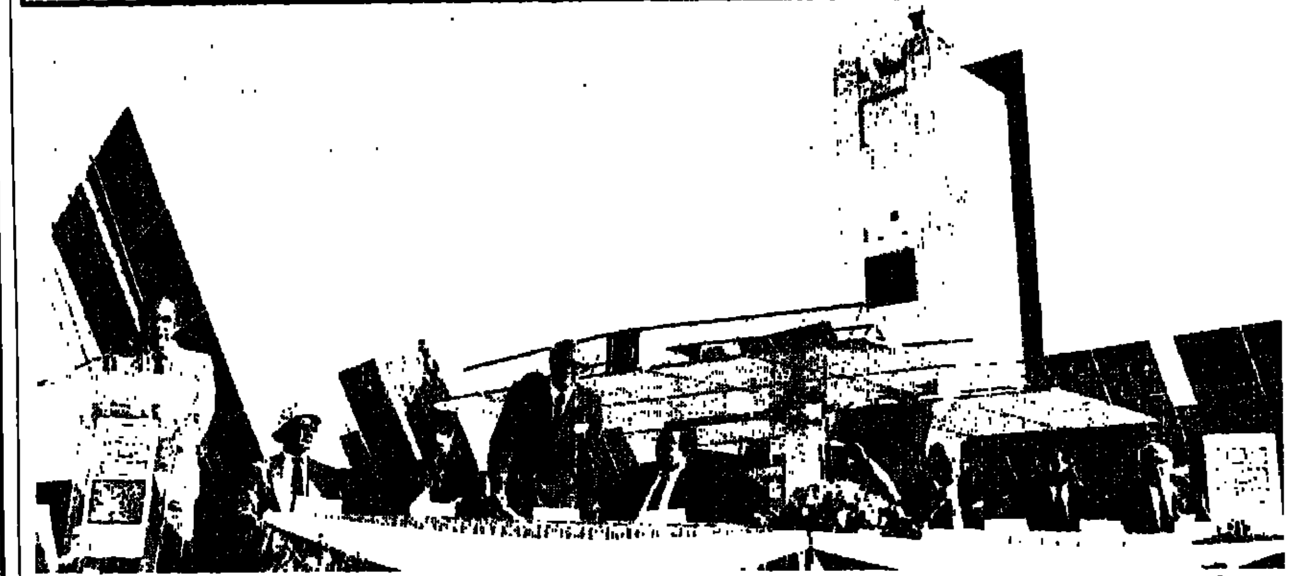

המכון לחקר אנרגיית השמש נחנך אתמול במכון ויצמן ברחובות, במעמד שר החינוך יצחק נבון, שר הפיתוח גדעון פת, מנהל מכון ויצמן למדע, פרופסור אריה דבורצקי אורחים רבים.
רק רוה"מ, יצחק שמיר, שהיה אמור לשאת דברים בטקס נעדר ממנו. את שדה המראות הענק, הקולט את קרינת השמש, מעבירים למיגדל השמש, כדי להמירם שם לאנרגיה כימית, לחשמל וחום, חנכה אישתו של יו"ר מועצת המנהלים של המכון. המכון יאפשר למדעני המכון ולחוקרים מהארץ ומחו"ל, לבצע מחקרים חלופיים, בתחום ניצול אנרגיית השמש.
מדובר במיתקן יחיד מסוגו בעולם, שתוכנן בידי הארכיטקט משה הראל והמנדס מייק אפשטיין והוא אמור לענות על צרכים מחקריים בראייה לטווח רחוק. לפיתוח הסביבתי המיוחד, שדורש מיתקן ענק כזה, תרם הפסל דני קראוון.
לדברי פרופסור ישראל דובסטרובסקי, העומד מאחורי הקמת המכון אמר: "במוקדם או במאוחר, ככל הנראה באמצע המאה הבאה, העולם ייאלץ לעבור מדלקים הפוסיליים, נפט וגאז, שהולכים ואוזלים, אל מקורות אנרגייה חלופיים".
(כתבה: זהבה מוזס / תצלום: ישראל סימיונסקי)

האתיופים במרכזי הקליטה הם חומר נפץ חברתי

יוסף גלילי

3,000 עולים מאתיופיה גרים כבר יותר מארבע שנים במרכזי קליטה, וטרם מסתמן פתרון שיאפשר יציאתם למגורי קבע. לאחרונה גוברים סימנים המעידים על תסיסה גוברת בקרב עולי אתיופיה במרכזי הקליטה.

"זה חומר נפץ חברתי שסופו להתפוצץ" — אמר אתמול אורי גורדון, ראש מחלקת העלייה והקליטה בסוכנות היהודית, בסיור במרכזי קליטה לעולי אתיופיה בקריית גת.

גורדון ציין בדאגה את המצוקה הקשה במרכזים, המאוכלסים. שני שלישים מהעולים מתגוררים בהם למעלה משנה, ותפוסת מרכזי הקליטה הגיעה ל־90 אחוזים.

הגורמים העיקריים למצבם הקשה של מרכזי הקליטה נעוצים בהעדר פתרונות דיור ציבורי, צמצום תקציבים ומחסור מתמשך בכוח אדם.

גורדון התריע על סכנה הצפויה מקריסת מערכת הקליטה אם לא יחול מפנה של ממש בנושאים אלה בחודשים הקרובים יהפכו מקצת ממרכזי הקליטה למוקדי הזנחה ויושביהם לאוכלוסיית מצוקה.

משרד החינוך אוסר להשפיל תלמידים בטכסי השבעה

שעיה

דובר משרד החינוך והתרבות, ישראל כהן, אמר אתמול, כי הוראות הקבע של המשרד אוסרות להשפיל תלמידים בצורה כלשהי בטיקסי השבעה, שבהם מתקבלים תלמידים חדשים בידי תלמידים בוגרים.

הדובר אישר, כי במוסדות חינוך שונים, ובמיוחד בפנימיות, נערכים טיקסי השבעה שונים לתלמידים החדשים. הנחיות משרד החינוך, שפורסמו בחוזר המנהל הכללי 1981, קובעות באורח חד־משמעי, כי מנהלים, מחנכים ומדריכים חייבים להבטיח, כי לטקסים אלה יהיה אופי חינוכי—חברתי, שלא יהיו בהם מעמדים משפילים כלשהם.

גוברות הקריאות להקים ממשלת אחדות לאומית

איילת מזור

למעלה מ־1,200 בני אדם חתמו על עצומה, הקוראת להציל את אופיה הציוני של מדינת ישראל. אחד מיוזמי העצומה הוא ד"ר רן בראון מאוניברסיטת בן־גוריון שבנגב. הוא אמר: "אני מתפעל מהמהירות שעניין זה תופס תנופה".

בעצומה נכתב: "אנו מצביעי הימין, מרכז ושמאל בבחירות 88 תובעים מהנהגות מפלגותינו להפסיק לאלתר את המו"מ עם המפלגות החרדיות על הקמת ממשלה צרה. אנו דורשים להיכנס למו"מ על הקמת ממשלת ליכוד—מערך, שתבטיח את אופיה הציוני של מדינת ישראל. אנו מניחים, כי רב המשותף על המפריד".

"כדי למנוע ממשלת שיתוק דרושה התעלות וזאת כדי לקבוע סדר עדיפויות משותף להמשך ההתמודדות עם בעיות היסוד האמיתיות של מדינת ישראל. אנו מחייבים את מסורת ישראל, אבל איננו מוכנים שילדינו ואנו נמשיך לשאת בעול הביטחון השוטף והכלכלה, כדי שממשלת ישראל תתמוך בכוללים ובאברכים, הפטורים מאחריות זו".

אקדח אלקטרוני המשכך כאבים גם בישראל

עתיים

שיטה רפואית חדשה בישראל וותיקה באירופה, לשיכוך כאבים ולעיצוב הגוף באמצעות מכשור אלקטרוני, המזוטרפיה, הודגמה אתמול בתל־אביב.

בשיטה זו מזריקים כמויות קטנות ביותר של חומרים רפואיים לשכבה האמצעית של העור, במוקדי הכאב באמצעות אקדח אלקטרוני, המצוייד במזרק זעיר חד־פעמי. הזריקה אינה אמורה להכאיב, אלא גורמת לעקיצה קלה.

יתרונה של השיטה החדשה מיוחס לטיפול מקומי באיזורים בעייתיים בלבד, להבדיל מטיפול תרופתי שיגרתי, שבו מתפזר החומר בכל חלקי הגוף. חסידי השיטה טוענים עוד, שהחדרת תרופה בדרך זו, מאריכה את פעולתן בגוף פי עשרה ויותר מאשר בנטילת גלולות או משחות.

טכניקה זו נמצאה יעילה במיוחד בטיפול בכאבי פרקים, שרירים, גידים, ורידים, מיחושי גב, מיגרנות ואסטמה. באחרונה הוספה גם לשימוש קוסמטי, במיוחד לצורך המסת הצלוליטיס וריקמות שומן תת־עוריות עודפות.

השיטה פותחה בידי רופא צרפתי, ד"ר פיסטור, ומיושמת במוסדות רפואיים קונבנציונליים בצרפת כבר חמש־עשרה שנים. היא מיושמת גם באיטליה, באנגליה ובארצות אחרות באירופה.

טכניקת המזוטרפיה יובאה לישראל בידי ד"ר ז'ק גאג', רופא כללי, שהתמחה בה, ועלה באחרונה מצרפת. ד"ר גאג', כי הוא ממתין לאישור משרד הבריאות, צעד מינהלי בלבד, לדבריו.

נחנך אגף חדש במתנ"ס נווה אליעזר ליד כפר שלם

עתיים

ראש עיריית תל־אביב שלמה להט חנך אתמול אגף חדש במתנ"ס בנווה אליעזר, שליד כפר שלם. האגף הנוסף ישמש מרכז לאמנויות ומוסיקה ויהפוך את המתנ"ס לשני בגודלו בעיר אחרי "בית דני" בשכונת התקווה.

המתנ"ס, שנבנה בעלות כוללת של שנים וחצי מליון דולר מתרומתה של הקהילה היהודית בריו דה ז'נרו יכלול מעתה שתי קומות ובצמוד יהיה מרכז יום לקשיש.

עיריית תל־אביב תממן את ההפעלה השנתית השוטפת של המתנ"ס בסכום כולל של מליון דולר בשנה.

בדברי הברכה אמר להט, "פתיחת המרכז היא המשך למאמץ הגדול לשיקום השכונות בתל אביב. מרכז זה מצטרף לשני מרכזים בסביבה".

מרכז תרבות יהודי יוקם מוסקווה

יוסף גלילי

מרכז תרבות יהודי ומוזיאון יפתחו בשנה הבאה במיבנה ליד בית־הכנסת הגדול במוסקווה. מבנה זה שימש עד עתה בית חולים גריאטרי לאחר שהופקע מרשות בית הכנסת על ידי השילטונות במלחמת העולם השנייה — מסר שמחה דיניץ, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית בשובו מביקור במוסקווה.

דיניץ, אדגר ברונפמן נשיא הקונגרס היהודי העולמי ומנדל קפלן, יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות נפגשו בעניין עם שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנזה ועם מנהיגי ברית המועצות מן המכון לחקר מדיניות ארצות־הברית והמזרח התיכון.

במסיבת־עיתונאים שקיים דיניץ בלוד מסר, כי הסובייטים הסכימו, שמורים ומרצים ישראלים מארה"ב יוכלו להרצות ולנהל פעולות במרכז בתנאי שלא ינהלו תעמולה אנטי־סובייטית. כמו־כן הסכימו שהמכון יוכל להשתמש בספרות עברית וחומר אחר מישראל ומהתפוצה היהודית.

● תואר נאמן ירושלים הוענק אתמול לגב' הני גסטטנר. הטקס נערך באולם המועצה של עיריית ירושלים, במעמד ראש עיריית ירושלים טדי קולק, אבא אבן, שגריר בריטניה בישראל, שגרירי ישראל בבריטניה לשעבר ומנהלת הקרן לירושלים, רות חשין.

"לא סוכמו הסדרי המימון לרכישת מטוסי האף־16 עקב ביטול הלביא"

דפנה וורדי, (בריטניה)

חודשים אחדים אחרי שישראל החליטה לרכוש מטוסי אף־16, לאחר ביטול פרוייקט הלביא, עדיין לא סוכמו סופית ההסדרים הכספיים למימון העיסקה, ששוויה כשני מליארד דולרים — מוסר השבועון הלונדוני לענייני הגנה "ג'יינס".

ישראל חתמה על העיסקה עם חברת "ג'נרל דיינמיקס," כבר בחודש אפריל, אך פרטי המימון לא סוכמו סופית עד היום. הסיכום החלקי, שהושג בזמנו היה שמקצת מהתשלום עבור 75 המטוסים יועבר ל"ג'נרל דיינמיקס" ישירות, לתקופה של שמונה שנים, והשאר בצורה לא ישירה, באמצעות עיסקות חליפין שונות, במשך 12 שנה.

אנשי "ג'נרל דיינמיקס" ציינו, כי עדיין לא הושג הסכם מלא בעניין החלוקה בין התשלומים הישירים לבין התשלומים העקיפים. עדיין לא ברור מהן סוגי ההזמנות שיתקבלו כתשלומים עקיפים.

אנשי החברה מציינים, כי בשלב זה נראה להם שכתשלומים עקיפים יוכרו עיסקות הקשורות לפרוייקטים משותפים, הקשורים ישירות לייצורו של מטוס האף־16, וכן עיסקות הגנה אחרות, בעיקר כאלה הקשורות לייצור ופיתוח טכנולוגי.

עיראק הציגה לקונים פוטנציאלים טילים שפיתחה בתערוכה בבגדד

דפנה וורדי, (בריטניה)

עיראק הציגה לראשונה טילים מתוצרת עצמית ששמשו אותה בשלבים האחרונים במלחמה נגד איראן. הטילים הוצגו לפני קונים פוטנציאלים והציבור המקומי במסגרת תערוכה שהתקיימה בבגדד.

טילי ה"עבאדיל," המורכבים על משאיות, מסוגלים לירות כמה ראשי חץ בו זמנית. מערכת השילוח של הטילים ממוחשבת, והטווח שלהם הוא 50 קילומטרים. ראשי החץ של הטילים הם בקוטר של 262 מ"מ, וניתן לשגר 200 מהם כך שיגיעו 150 מטר מהמטרה.

בתערוכה גם הוצגו פגזי 35 מ"מ מסוג סיג'ל, טילי אל חוסיין, שלהם טווח של 650 ק"מ, ואשר שמשו את עיראק במלחמתה נגד איראן, בעיקר בשלב "מלחמת הערים," וטילי "אל עבאס," המסוגלים להגיע לטווח של 850 ק"מ.

עיראק הודיעה בחודש אפריל על השילוח הראשון המוצלח של טילי "אל עבאס".

השבועון הלונדוני לענייני הגנה "ג'יינס," מוסר בגליונו האחרון, כי עיראק מפתחת ארבעה טילי קרקע־קרקע, שאחד מהם יהיה לטווח של 200 ק"מ. עיראק גם מפתחת כיום טיל קרקע־אוויר חדש.

נשיא עיראק, סדאם חוסיין אמר, כי ארצו מייצרת מערכת נשק הנבנית כיום רק על ידי שתי מדינות אחרות בעולם.

אל חטיב מונה למפקד הצבא במערב בירות

אורי הורוביץ

סמי אל חטיב, שהיה מפקד כוחות ההרתעה הערביים, שפעלו בלבנון בסוף שנות השבעים מונה אתמול על ידי הממשלה המוסלמית של סלים אל חוס למפקד הכוחות הצבאיים במערב בירות.

מינויו בא אחרי ויכוח ממושך בקרב הגורמים המוסלמים בנושא מינוי רמטכ"ל חדש לצבא לבנון לאחר שהרמטכ"ל הנוכחי מישל עון נושא גם את תפקיד ראש הממשלה, שבה אין מכירים הגורמים המוסלמים בלבנון.

מינויו של אל חטיב שהספיק למנות עוד אתמול מפקד מודיעין חדש מעמיק את הקרע הפוליטי בלבנון.

ח"כ אלוני בתשובה לתביעת דיבה: המפד"ל מנעה עלייה מאתיופיה

הרב מנחם ולדמן תבע אותה על כתבה שבה הוקיעה הפקרת עולי אתיופיה לידי הממסד הדתי האנטי־ציוני ● אלוני טוענת, כי כחברת כנסת יש לה חסינות מפני התביעה

עתיים

כתבה שפירסמה חברת הכנסת שולמית אלוני על התיקון לחוק השבות, היא עילה לתביעת לשון הרע שהגיש נגדה הרב מנחם ולדמן לבית־משפט השלום בכפר סבא.

כתב התביעה הוגש נגד אלוני והעיתון "ידיעות אחרונות", שבו פירסמה הנתבעת בינואר 88' כתבה על "גיור שלא כחוק", בה נאמר כי התיקון לחוק השבות אותו דורשים נציגי המפלגות הדתיות טרם נתקבל, אך למרות זאת העבירו את סמכות ביצוע חוק השבות לידי הרבנים, ולא לידי סתם רבנים אלא לאורתודוכסים שבהם, אלה שמכריזים בפומבי כי אינם ציונים ואינם מוכנים להכיר בציונות ובישראל כבמדינה דמוקרטית, ובראשם הרב ולדמן.

הרב ולדמן, שהוא הרב הראשי של מושב ניר עציון, טוען בתביעתו כי יש בדברים אלה כדי לבזותו ולהשפילו

ח"כ אלוני טוענת בכתב ההגנה שהגישה, כי על פי חוק חסינות חברי הכנסת אין לרב ולדמן עילת תביעה, והחוק קובע כי חבר כנסת לא ישא באחריות פלילית או אזרחית ויהיה חסין בפני כל פעולה משפטית, בכנסת או מחוצה לה, אם נעשה הדבר במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו כחבר כנסת.

ח"כ אלוני הבהירה בכתב ההגנה, כי בכוונתה להזמין למשפט את ראש הממשלה, שר הקליטה, שר המשפטים והיועץ המשפטי לממשלה, כדי שיעידו מדוע לא נחלצו לעזרת עולי אתיופיה ומדוע הם "שותקים ועומדים מן הצד כששואתם עולה אלינו וחרפתם רבה". בכוונתה גם להוכיח במשפט זה, שראשי המפד"ל מנעו את עליית יהודי אתיופיה בראשית שנות השבעים, כשהדבר היה אפשרי, בטענה שיתעוררו בעיות ממזרות וסיבוכים.

"ראשי ממשלות ישראל נכנעו לתביעה זו", טוענת אלוני "ועלייתם של יהודי אתיופיה נמנעה. עם עלותם לארץ, הפקירו אותם שרי הממשלה וראשי הסוכנות לידי עסקנים דתיים, המבצעים מעשי פולחן משפילים בשם המדינה, ללא זכות, ובניגוד לרצונם והכרתם, באמצעות השליטה של אנשי הדת במשרד הפנים הכליל הממסד הדתי את דיני ההלכה על מרשם התושבים, וגרם לאסונות רבים ולעוול רב".

"ידיעות אחרונות" טוען בכתב ההגנה, כי הפרסום מוגן בהתאם לחוק לשון הרע, כיוון שחברי הכנסת חסינים בפני כל פעולה משפטית כאשר הם מפרסמים דברים שיש בהם עניין ציבורי. "נושא גיור יהדות אתיופיה הוא נושא ציבורי ולאומי ממדרגה ראשונה, ולפיכך אין מקום להגיש כל תביעה נגד חברי הכנסת או העיתון שמפרסם אותם", נטען בכתב ההגנה.

הדיון בתביעה ייפתח ב־23 בנובמבר בפני השופט יהודה פרגו בבית משפט השלום בכפר סבא.

מגיני ציון

91 מבני העדה האתיופית שהתגייסו לצה"ל סיימו אתמול קורס "מגן ציון" של הגדנ"ע, שנועד להכינם לקראת השירות (צילום: אפרת גושן)

מאסרי עולם ל־2 מחוליית חבלה מוסלמית קיצונית

עזרא אבירן

שני חברי "דרויש" — חוליה מוסלמית קיצונית של הפתח — נידונו אתמול בבית המשפט הצבאי בעזה למאסרי־עולם ועוד עשרות שנות מאסר בפועל.

מחמוד מוחמד שחארה (32) מעזה נידון לשלוש פעמים מאסר־עולם ו־30 שנות מאסר ועומר מחמוד אל־אוואל (27) מעזה נידון למאסר־עולם ו־20 שנות מאסר בפועל. התביעה הצבאית הביאה את השניים בפני הרכב מלא בראשות נשיא בית־המשפט רב־סרן יאיר רבינוביץ.

התביעה טענה, כי השניים ביצעו מאז 1985 מעשי רצח, חבלה ושוד. הם נמצאו אשמים ברצח שלושה תושבים מקומיים שחשדו בהם כמשתפי פעולה, רצחו שוטר מקומי פצעו קשה בירייות איש כוחות הביטחון ברחוב בעזה לפני שנתיים, וביצעו שוד בביתו של תושב עזה שממנו גנבו דולרים, דינרים ירדניים ותכשיטים, לטענתם, כדי להמשיך בפעולות החבלה.

שחארה לא הביע חרטה על מעשיו, וטען כי הוא פועל על־פי מצוות האיסלאם לפגוע באנשים שאינם מקיימים את מצוות הדת וכן ביהודים שהם אויבי האיסלאם. אל־אוואל ניסה להקטין את חלקו במעשים, וטען כי בסך הכל היה נהג הרכב בו בוצעו הפעולות, אך לא ירה ולא רצח.

אתמול שרר שקט יחסי ברצועה. שני חיילים נפצעו קל מאבנים במחנה הפליטים ג'בליה, בפיזור הפגנה אלימה בצהריים, נפצעו גם שני צעירים מקומיים: בן 17 מכדור פלסטיק ובן 13 מכדור גומי. המסחר, התחבורה והיציאה לעבודה היו תקינים.

מעצר עד תום ההליכים לחשוד בגניבת 52 יהלומים

עתיים

בית משפט השלום בנתניה הורה אתמול לעצור עד תום ההליכים את צ'רלי מסיקה, תושב העיר, המואשם בגניבת 52 יהלומים בשווי של 80 אלף דולר, ובהדחת עדים.

מסיקה חשוד כי ב־12 באוקטובר השנה הגיע עם חברו משה כהן למלטשה בבעלותו של יצחק ולדמן בנתניה. תוך כדי שיחה ניגש מסיקה למגירה ונטל ממנה יהלומים, מבלי שולדמן ירגיש בכך. כשיצאו כהן ומסיקה ביקש ולדמן, שחשד במסיקה, לבצע בדיקה על גופו. זה הצליח להטמין את היהלומים בחדר המדרגות לפני שנבדק. לאחר מכן נטל אותם, והחביאם במקום אחר. לולדמן סיפר שכהן הוא שגנב את היהלומים וברח.

התביעה טוענת עוד, כי בהמשך הערב ניסה מסיקה לשכנע את כהן שיספר למשטרה שלא היה במלטשה ולא יצא מביתו. מסיקה איים לפגוע בכהן אם לא יישמע ל"המלצתו".

היהלומים הגנובים לא נמצאו. בכתב האישום נטען, שמסיקה העצור מאז 11 באוקטובר, עלול להטריד את העדים ולגרום לשינוי עדותם אם ישוחרר. שופטת השלום נגה אהד החליטה להיעתר לבקשת המשטרה והורתה לעצור את צ'רלי מסיקה עד תום ההליכים.

חשוד שאנס צעירה בחיפה וניסה להדיחה לעסוק בזנות

קובי מנדל

אלברט חרבון (36) מחיפה חשוד באונס צעירה ובניסיון להדיחה לעסוק בזנות. הוא הובא אתמול לבית משפט השלום בחיפה, שם ציווה השופט התורן, כאמל חיר, על הארכת מעצרו בשמונה ימים.

בא כוח המשטרה טען בבית המשפט, כי החשוד פיתה צעירה להילוות אליו בנסיעה, סטה אל חוף דדו שבמבואותיה הדרומיים של חיפה, שם אנס את הצעירה באיום להרוג אותה ולהעלים את גופתה, וניסה גם "לשכנע" אותה לעסוק בזנות.

החשוד טען, "היא חברה שלי, וזה סתם סכסוך קטן". כן אמר לבית המשפט כי המתלוננת מבקשת לבטל את תלונתה "מתוך רצון טוב". השופט הביע פליאה, כיצד הגיע המידע שהמתלוננת מבקשת לבטל את התלונה לידי החשוד בבית המעצר.

הגמל עבר את הגבול ובעליו בעקבותיו

איילת מזור

"הגמל הביא אותי לישראל" טען אתמול עייד טרבין (60) ממצרים בבית משפט השלום בבאר־שבע. טרבין הואשם, כי ב־21.10, בשעה 7 בבוקר, נכנס לישראל ללא היתר. "אני גר בסיני והגמל ברח לי, אז הלכתי אחריו ופתאום בא הצבא ועצר אותי. הגמל אשם", אמר להגנתו. המשך משפטו נדחה בשבועיים.

הוארך מעצר אברהם הראל סגן מזכיר ביהמ"ש באילת

איילת מזור

מעצרו של אברהם הראל, סגן מזכיר בית משפט השלום באילת הוארך אתמול ב־48 שעות נוספות. השופט ניל הנדל הורה בתחילה לשחרר אותו, אך עיכב את השחרור כדי לאפשר למשטרה להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי. הראל חשוד בגניבה על ידי מורשה, מרמה והפרת אימונים ושיבוש מהלכי משפט. המשטרה טוענת, כי למרות שמשכורתו של הראל היתה נמוכה, הוא היה בעל נכסים באילת. סנגורו של הראל טען כי המעצר נועד לשבור את רוחו של מרשו.

אנו מודיעים בצער רב על מות יקירנו
מרדכי למפרט
ההלוויה תתקיים היום, יום ג', 8.11.88
בשעה 13.00, בבית העלמין כפר־סמיר חיפה
אוגוסטה למפרט והמשפחה

מימוש רווחים במניות החופשיות היצעים וירידות במניות ההסדר

אלחנן הורוביץ

מגמת העלייה נחלשה אתמול במניות החופשיות, שחלק מהן סבלו ממימוש רווחים. במניות ההסדר משני הסוגים היו היצעים וירידות שערים. במצב זה עוררו תקוות הידיעות על מאמצי בנק ישראל לשפר עוד השבוע את נזילות הבנקים המסחריים כדי לאפשר להם להוריד את שיעורי הריבית.

בלט מימוש רווחים במניות נסחרות גם בניו־יורק, ששעריהן עלו תלולות בימי המסחר האחרונים.

מדד המניות הכללי ירד אתמול ב־0.17 אחוז. ערך השוק של המניות החופשיות עלה בחצי אחוז ושל מניות ההסדר ירד ב־0.56 אחוז. העלייה הגדולה ביותר היתה במניות טקסטיל והלבשה, שערך השוק שלהן עלה אתמול ב־2.78 אחוזים.

במ.ר.צ ובמשתנים

במגמה מעורבת התחיל אתמול לפני הצהריים המסחר הרב־צדדי במניות. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־1.8 אחוז בשלטון. הירידה

גלגלי הבורסה

הגדולה ביותר היתה ב־3.2 אחוז בהסנה. המחזור עלה בשלב זה ל־2.9 מיליון שקל.

במסחר בשערים משתנים עלו 18 מ־30 המניות, בעוד ש־11 ירדו ורק אחת נשארה בלי שינוי. הביקושים הסתכמו ב־1.1 מיליון שקל וההיצעים ב־964 אלף שקל. מדד המניות עלה מ־88.63 ל־88.79 נקודות ב־0.18 אחוז.

189 עלו ו־91 ירדו

בתום המסחר במניות החופשיות נקבע, שמ־419 השערים עלו 189, ירדו 91 ו־139 נשארו בלי שינוי. הביקושים לכל המניות החופשיות ירדו ל־6.3 מיליון שקל (לעומת 8.8 מיליון שקל שלשום) וההיצעים ירדו ל־1.9 מיליון שקל (מ־4.3 מיליון שקל שלשום). המחזור כהן הסתכם ב־11.6 מיליון שקל (7.2 מיליון דולר).

ב־10 אחוז ויותר עלו 6 שערים וירדו 5. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־45.5 אחוז בגל אופ' והירידה הגדולה ביותר, בכ־10.1 אחוז, בקינג 1.

יום רע להסדר

במניות ההסדר לא נרשמה אף עליית שער אחת. 12 שערים ירדו ו־6 נשארו בלי שינוי. זה זמן רב לא היה יום מסחר כזה. המחזור במניות ההסדר הגיע ל־4.7 מיליון שקל (2.91 מיליון דולר).

תשואותיהן הדולריות נעו בין 4.28 ל־5.71 אחוזים בסוג 91' לבין מינוס 7.66 לפלוס 0.96 אחוז בסוג 89'.

גדל הביקוש לאג"ח

בשוק אגרות החוב נרשמו עליות עד אחוז אחד בצמודות למדד ונטייה לעליות בנסחרות במט"ח. ערך השוק של הצמודות במאה אחוז למדד עלה אתמול ב־0.29 אחוז (ב־23.67 אחוזים מתחילת השנה). ערך השוק של הצמודות לדולר מסוג "רמון" עלה ב־0.28 אחוז (ב־24.31 אחוזים) ומסוג "גלבוע" ב־0.51 אחוז (ב־28.05 אחוזים). המחזור בשוק אג"ח היה גדול והסתכם ב־21.7 מיליון שקל.

שתו ללא גבול

איילת מזור

חמישה תיירים מאנגליה ואירלנד נדונו לי"נ חודשי מאסר על תנאי, על טיול בטרקטור מישראל לירדן. החמישה שהו כמתנדבים במושב סארן שבערבה, שתו הרבה בירה במסיבת יום הולדת, תעו וחצו את הגבול.

"לקח בהשאלה" מכונית ודקר את בעליה

עתיים

יצחק אמור (19) מנתניה הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב בדקירת חברו בוויכוח, לאחר שנטל את רכב חברו ללא רשות ונסע לתל אביב למשחק כדורגל.

נציגת הפרקליטות, עו"ד עפרה אורנשטיין, טענה בכתב האישום, כי בשבת 22.10.88 בבוקר נטל הנאשם את רכבו של חברו, אשר טוביאנה, ונסע בה לתל אביב כדי לצפות במשחק כדורגל.

במוצאי שבת, סמוך לשעה 7, הבחין טוביאנה בנאשם כשהוא מחנה את המכונית ויוצא ממנה. טוביאנה ניגש לנאשם, והשניים החלו לריב. לפתע, כאשר עמד טוביאנה להכנס למכונית, שלף הנאשם סכין ודקר אותו בבטן, בגב ובכתף.

אחת הדקירות חדרה עמוק מבעד לשכבת השרירים, וגרמה לנקבע אובדן דם ניכר. טוביאנה הצליח להגיע בשארית כוחותיו לבית החולים לניאדו, שם איבד את הכרתו. הוא נותח ואושפז ל־5 ימים.

בקשת התביעה לעצור את אמור עד לתום ההליכים תידון היום בבית המשפט.

לשוש ארד ומשפחתה
אתכם בצער על מות
האב
קיבוץ בית־זרע

לאוגוסטה ולמשפחה
אתכם בצערכם במות
מרדכי למפרט
מפלגת הפועלים המאוחדת
חיפה

במלאת שנה לפטירתה של חברתנו
אסתר איתן ז"ל
נעלה לקברה ביום ד' 9.11.88 בשעה 3.30 אחה"צ
המשפחה
ובית עין־שמר